

ifaw

**financieel verslag
per 30 juni, 2018**

**50 jaar
hulp aan**

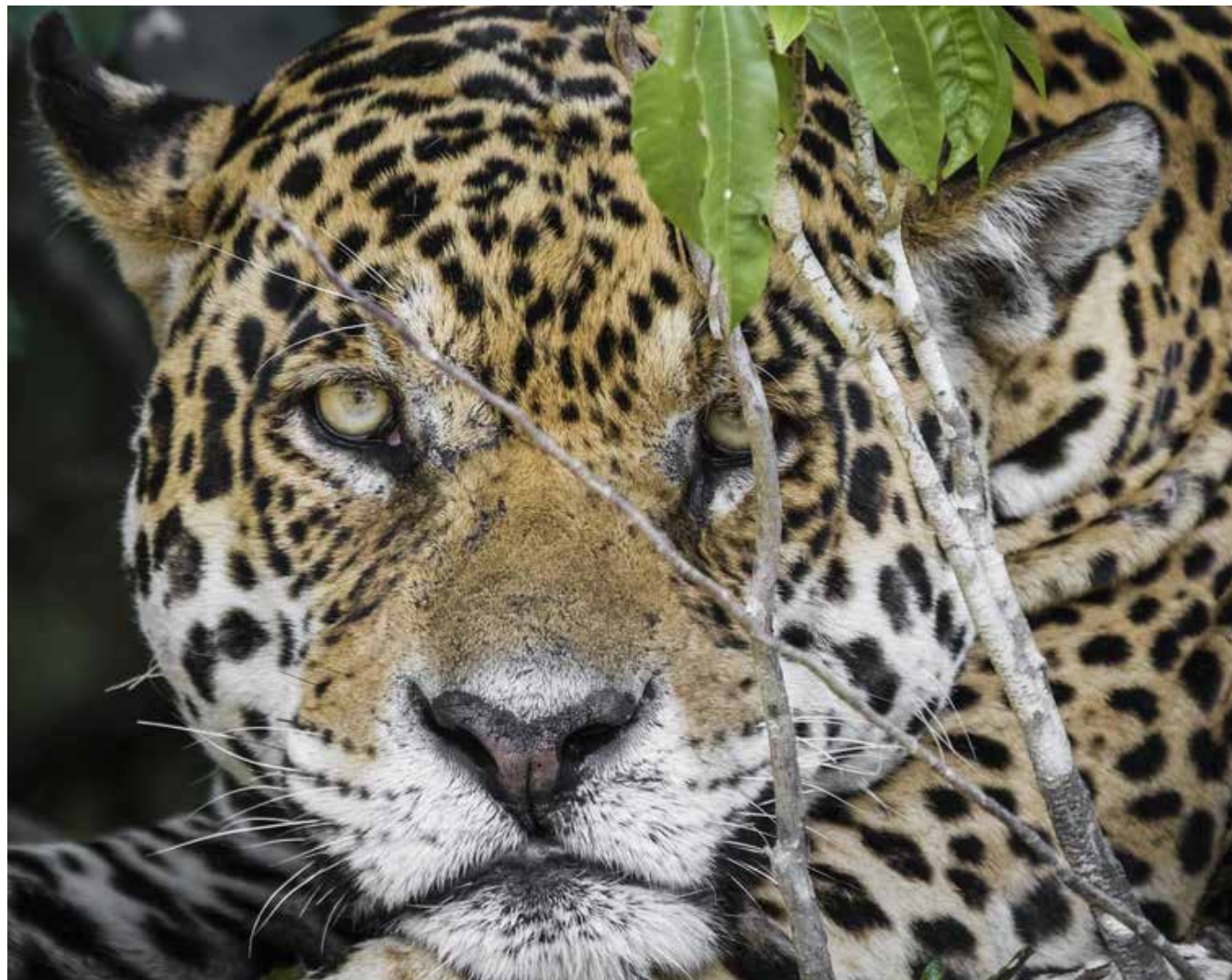
dieren,

mensen,

en de aarde

Alle foto's © IFAW, met uitzondering van:
 Scott Anger p. 7; Richard Moos p. 24, Russian
 Federal Customs Service p.39.

inhoudsopgave

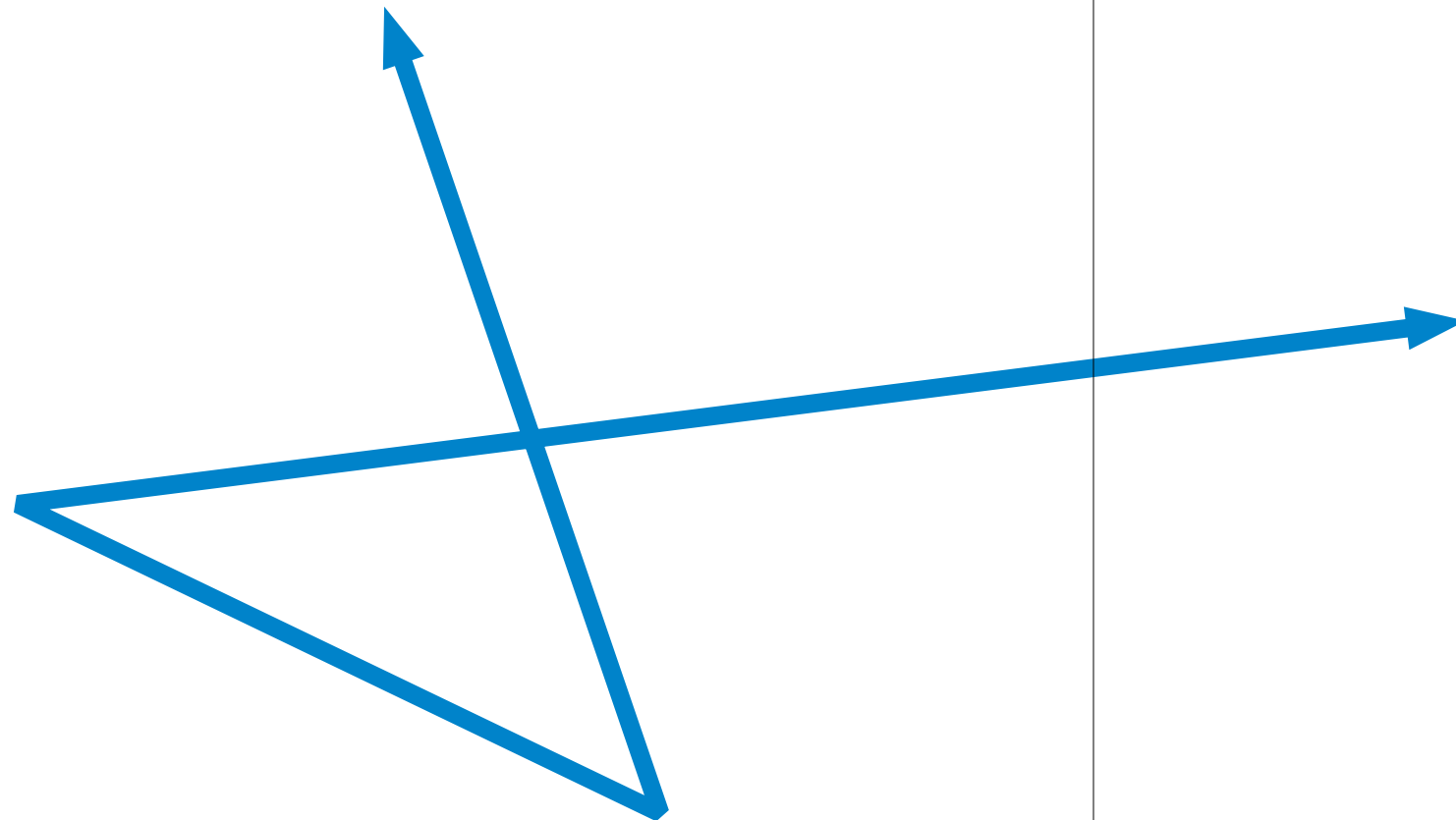
1.0	directieverslag	9
1.1	directieverslag over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2018	11
1.1.1	organisatie Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare)	17
1.1.2	communicatie met belanghebbende	31
1.1.3	financiering	33
1.1.4	reserves en fondsen	35
1.1.5	beleggingsbeleid	37
1.1.6	financiële verantwoording	39
1.1.7	risicobeheersing	41
1.2	de belangrijkste activiteiten	45
1.2.1	wildlifecriminaliteit	47
1.2.2	dieren in de gemeenschap	65
1.2.3	behoud van leefgebieden	71
1.2.4	bescherming van de oceanen	77
1.2.5	noodhulp	83
1.3	samenvattend financieel overzicht	93
1.4	meerjarenbegroting boekjaren 2019-2021	99
2.0	jaarrekening	101
2.1	balans per 30 Juni 2018	103
2.2	staat van baten en lasten over het boekjaar afgesloten op 30 Juni, 2018	104
2.3	kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op 30 Juni, 2018	105
2.4	toelichting algemeen	107
2.5	toelichting op de balans per 30 Juni, 2018	115
2.6	toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar afgesloten op 30 Juni, 2018	127
3.0	overige gegevens	145
3.1	controleverklaring van de onafhankelijke accountant	147

visie:
mens en dier
samen in balans

missie:
fris denken en
gedurfd handelen
voor dier, mens
en aarde

Sectie 1

directieverslag

directieverslag over het boekjaar afgesloten op 30 juni, 2018

Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare) is aangesloten bij een wereldwijd opererende groep organisaties zonder winstoogmerk die samen het International Fund for Animal Welfare (IFAW) vormen. Het IFAW heeft kantoren in vijftien landen en ondersteunt projecten op het gebied van dierenwelzijn en dierenbescherming in meer dan veertig landen.

ifaw's visie

ons staat een wereld voor ogen, waarin dieren respect en bescherming verdienen.

ifaw's missie

het ifaw beschermt dieren en de gebieden waar ze thuis horen.

onze overtuiging

Wij zijn van mening dat dieren voor de mens en voor de planeet belangrijk zijn. Op basis van die kernovertuiging en vanuit onze visie, hanteren we een aantal centrale uitgangspunten bij de uitvoering van onze projecten en lobby-activiteiten.

- Dieren zijn wezens met gevoel, bewustzijn en intrinsieke waarde.
- Ons beleid moet op degelijk wetenschappelijk onderzoek steunen en een ethisch verantwoorde behandeling van dieren als uitgangspunt nemen.
- Beleidsbeslissingen ten aanzien van natuurbehoud dienen op de volgende uitgangspunten te worden gebaseerd: ecologische duurzaamheid en biologische duurzaamheid, het Voorzorgsprincipe en de ethische behandeling van dieren.

onze aanpak

Het IFAW is een mondiaal opererende organisatie zonder winstoogmerk, die zich inzet voor dieren en voor de plaatsen waar ze thuishoren. We zoeken naar oplossingen die goed zijn voor dieren, mensen en de planeet, en we komen in actie waar we het hardst nodig zijn. Onze internationale programma's zijn wetenschappelijk gefundeerd, komen voort vanuit de lokale gemeenschappen, en zijn wereldwijd toepasbaar, economisch levensvatbaar en altijd op de lange termijn gericht.

Via ons werk leggen wij de verbinding tussen dierenwelzijn en dierenbescherming: we laten zien, dat er een onlosmakelijk verband bestaat tussen gezonde soorten, populaties en leefgebieden waarin die populaties zich op natuurlijke wijze kunnen handhaven, en het welzijn van individuele dieren.

We opereren internationaal, gebruik makend van de deskundigheid en specialismen die in onze regionale en nationale vestigingen aanwezig zijn. Dankzij efficiënte internationale coördinatie zijn we in staat om onze regionale campagnes en projecten ook wereldwijd impact te geven.

Onze projecten en programma's leveren informatie op waarmee veranderingen voor dieren kunnen worden verwezenlijkt en die als input kan dienen voor beleid en maatregelen op internationaal, nationaal en lokaal niveau.

ons team

Ons team telt reddingswerkers, specialisten op het gebied van conservation, experts op het gebied van plattelandsontwikkeling, specialisten in het voorkomen van wildlifecriminaliteit, handhavingsfunctionarissen, dierenartsen, beleidsdeskundigen, campagnevoerders, wetenschappers, voorlichters en uiterst deskundig ondersteunend personeel. Al deze mensen zijn bovendien enorm gemotiveerd om dieren in nood te helpen en bij te dragen aan de instandhouding van soorten en natuurgebieden.

bericht van het bestuur

Al heel wat jaren zet ik me in voor het welzijn van dieren en de bescherming van de natuur. Ik ging bij het IFAW aan de slag omdat daar de focus ligt op het effect van de aanpak, niet zozeer op het proces. Bij het IFAW zijn we er diep van overtuigd dat de toekomst en het welzijn van mensen, dieren en de hele planeet met elkaar zijn verweven en een allesomvattende, holistische planning en aanpak vereisen. Vanuit mijn ervaring als strategisch planner bij bedrijven en overheidsinstellingen weet ik, dat hoe complexer het probleem is, hoe groter de risico's die ermee samenhangen en hoe groter de behoefte aan geïntegreerde oplossingen. Om de beoogde tastbare resultaten te behalen, houdt het IFAW bestaand beleid en werkmethoden tegen het licht en investeert ze in relaties met mensen in het werkgebied. In ons werk wordt vooral gefocust op een combinatie van creativiteit, pragmatisme en een voortdurende gedrevenheid om deze alsmaar complexer wordende problemen aan te pakken.

In boekjaar 2018 werd aanzienlijke vooruitgang geboekt op het gebied van dierenwelzijn en beleidsontwikkeling op dit gebied, actieve betrokkenheid van gemeenschappen, en natuurbescherming, zowel op het land als in de oceanen. Vanuit de hele wereld ontvangt het IFAW steun voor haar werk, van individuele donateurs, maar ook van stichtingen en overheidsinstanties. En die steun is hard nodig om de complexe uitdagingen voor dieren en mensen het hoofd te bieden. We mogen ons door de overweldigende omvang van deze problemen niet laten afschrikken. Maar zonder u kunnen we dieren in nood niet redden en rehabiliteren en ervoor zorgen dat ze weer in een veilige omgeving kunnen worden uitgezet. Ik wil iedereen die in het afgelopen jaar heeft bijgedragen aan een vruchtbaar naast elkaar leven van dieren en mensen, hartelijk danken.

Hartelijk dank,

Joyce Doria
Bestuursvoorzitter

bericht van de president- directeur

Het feit dat het tot mijn verantwoordelijkheid behoort om de projecten van het IFAW te bezoeken, zie ik als een groot voorrecht. Daar zie ik immers met eigen ogen de dieren waar wij ons zo voor inspinnen en voer ik leerzame gesprekken met de mensen die in deze ecosystemen wonen. Die ervaringen uit de eerste hand zijn onmisbaar bij mijn werk om bij overheden en beleidsmakers steun te vragen voor onze missie. De goede strijd strijden – aanhoudend en vol overtuiging blijven waarschuwen dat het anders moet – is niet genoeg. We moeten praktische oplossingen aandragen voor de complexe problemen die er zijn, en de ervaringen van gemeenschappen die effectief met wilde dieren in hun omgeving leven, meenemen in de beleidsvorming. Zo kunnen we aantonen dat een holistische meerjarenaanpak voor alle partijen winst kan opleveren.

Op deze pagina's kunt u lezen over de positieve effecten van ons werk in het afgelopen jaar: het afwenden van milieurampen en ander door de mens veroorzaakt onheil, het redden en rehabiliteren van vaak uiterst kwetsbare dieren, en de hechte samenwerking met partners in de gemeenschappen waar we actief zijn. Dit alles zou ons zonder u niet gelukt zijn.

Wereldwijd vervult het IFAW een voortrekkersrol, dankzij uw vrijgevigheid. We nodigen u uit om samen met ons op te trekken in 2019, het jaar waarin we ons 50-jarig bestaan vieren. Via samenwerking met onze donateurs en partners op gemeenschaps-, nationaal en internationaal niveau zoeken we voortdurend naar nieuwe manieren om onze planeet leefbaarder te maken voor dieren en mensen.

Met vriendelijke groet,

Azzedine T. Downes
President-directeur

bericht directeur stichting ifaw

een terugblik

Het was een druk jaar, met veel activiteiten. Graag wil ik enkele van de meest belangrijke projecten gedurende dit boekjaar met u delen.

Op 25 augustus 2017 werd een IFAW-vestiging in Marokko geopend, op dezelfde dag dat Stichting AAP (Animal Advocacy and Protection) en het IFAW met steun van de Nationale Postcode Loterij met het project Born to be Wild van start gingen. Met dit project willen we zowel stroperij als de illegale handel bestrijden en de bescherming van berberapen in Ifrane National Park waarborgen

Als onderdeel van de campagne #NolvoryinEU lanceerde het IFAW in 2017 een petitie om bij de EU aan te dringen op een verbod in ivoorhandel. Samen met de wereldwijde campagnebeweging AVAAZ werden op 28 maart 2018 meer dan 1,2 miljoen handtekeningen aangeboden. Verder wordt het IFAW hierin ondersteund door wetenschappers uit meer dan 33 landen, leden van het Europees parlement, de Afrikaanse Olifanten Coalitie en online veilingssite eBay. Nederland is één van de Europese landen met een aanzienlijke rol in de handel van ivoor van olifanten. In het voorjaar van 2018 heeft het IFAW-onderzoek gedaan naar de handel in ivoor voorwerpen door veilinghuizen in Nederland. Dit na initiatieven in andere Europese landen en de uitkomst van eerdere onderzoeken in Nederland waarbij duidelijk werd dat ook Nederland betrokken is bij de handel in ivoor.

De resultaten van het onderzoek zijn al voor de uiteindelijke publicatie van het rapport gedeeld met politici en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Ons 'Blijf van mijn Dier' project blijft zeer succesvol. Met dit geweldige project, dat in korte tijd een geweldige vlucht heeft genomen, krijgt het IFAW de erkenning die het verdient. We krijgen meer en meer verzoeken van andere organisaties, politie en de overheid om onze kennis en 'best practices' met hen te delen. Dit jaar heeft het IFAW diverse gastlessen gegeven op de politieacademie en hebben we een overeenkomst gesloten met de Blijf Groep. Onder deze organisatie vallen 5 opvangthuizen voor slachtoffers van huiselijk geweld en in al deze tehuizen mogen de huisdieren bij hun baasjes blijven. De vijf steden die aangesloten zijn aan de Blijf Groep - Alkmaar, Amsterdam, Almere, Wormerveer Zaanstreek en Heemskerk, zijn nu deelnemer aan het Blijf van mijn Dier-project

en de wolf is terug in nederland

Het IFAW is al enkele jaren lid van het platform Wolven in Nederland. Doel van deze organisatie is om draagvlak te creëren voor de wolf in Nederland. We denken samen met hen na over oplossingen om schapen veilig te houden en mens-dier conflicten te voorkomen,

komend jaar

Spannende ontwikkelingen voor het komende jaar:

- We gaan een voorstel indienen bij de Nederlandse Postcode Loterij om een vaste beneficiënt te worden.
- Stichting IFAW gaat de procedure in gang zetten om het CBF-keurmerk te verkrijgen, wat van essentieel belang is voor Stichting IFAW.
- In Augustus zullen we deelnemen aan de Beach Clean Tour op het strand van Scheveningen. De voorbereidingen zijn al in volle gang.
- Volgend jaar zullen we het 250e huisdier redden in ons 'Blijf van mijn Dier' project.

Dit zijn slechts een handvol activiteiten voor het komende jaar. Dit zal ook het jaar zijn waar ik niet meer betrokken zal zijn bij het werk van het IFAW. Voor mij is het tijd om vaarwel te zeggen. Na 26 jaar ga ik met pensioen. Dit zijn 26 geweldige jaren geweest, ik heb gewerkt met zoveel bevoegen en toegewijde mensen, allemaal met maar één doel: een betere wereld creëren voor de dieren. Ik ben bijzonder trots op onze missie en op al mijn collega's die zoveel hebben bereikt in de afgelopen jaren. Het was een eer om te mogen werken voor de dieren en het IFAW.

Graag stel ik u voor aan Joep van Mierlo, hij is de nieuwe directeur van Stichting IFAW en tevens de nieuwe Directeur Regio Europa. Joep heeft 25 jaar ervaring met internationale projecten op het gebied van landbouwonwikkeling en geïntegreerde kleinschalige veeteeltprogramma's.

Ik heb het volste vertrouwen in Joep en geef de leiding van het Nederlandse kantoor over in de wetenschap dat hij dit kantoor naar een hoger niveau zal brengen.

Het gaat u goed!

Arien van der Heijden,
Directeur Stichting IFAW

1.1.1

organisatie stichting ifaw (international fund for animal welfare)

Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare) is een Nederlandse stichting met een kantoor in Den Haag. De donateursafdeling verricht de dagelijkse werkzaamheden, beantwoordt vragen van donateurs en publiek en geeft informatie over onze activiteiten op het gebied van dierenwelzijn. Ook de afhandeling van de post en het bankverkeer behoren tot de taken van deze afdeling.

Op 25 augustus 2017 werd een IFAW-vestiging in Marokko geopend, op dezelfde dag dat Stichting AAP (Animal Advocacy and Protection) en het IFAW met steun van de Nationale Postcode Loterij met het project Born to be Wild van start gingen. Met dit project willen we zowel stroperij als de illegale handel bestrijden en de bescherming van berberapen in Ifrane National Park waarborgen (zie *Directieverslag, toelichting 1.2.1 Wildlife Crime*).

De stichting heeft een directeur, mevrouw Arien van der Heijden met daarnaast een campaigner, een communicatiemedewerker, een online marketing medewerker en administratief personeel. De rol van het International Fund for Animal Welfare, Inc. (Verenigde Staten, hierna 'IFAW VS') voorziet in de ondersteuning van de communicatie, de diverse programma's, de financiële administratie, de ICT-activiteiten, de mailings en de fondsenwerving in samenspraak met Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare) en andere zusterorganisaties. Deze diensten worden verricht tegen kostprijs, die volgens het bestuur van de stichting goed overeenkomt met de waarde van de geleverde diensten. Wij zijn van mening dat dit systeem het meest efficiënt en effectief is om de kosten te beheersen. Bovendien heeft het IFAW zo wereldwijd hetzelfde gezicht naar buiten.

Stichting IFAW wordt geleid door een Raad van Bestuur. Deze is onder meer verantwoordelijk voor: bewaken van de voortgang ten opzichte van de strategische doelen; waarborgen dat wet- en regelgeving wordt nageleefd; goedkeuren van begrotingen en de jaarrekening; en toezicht op activiteiten die gericht zijn op het aantrekken van nieuwe middelen ter ondersteuning van de missie.

1.1.1 Organisatie Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare)

stichting ifaw en ifaw wereldwijd

Stichting IFAW is een in Den Haag gevestigde Nederlandse stichting die is aangesloten bij een wereldwijd opererende groep organisaties zonder winstoogmerk, die samen het International Fund for Animal Welfare (IFAW) vormen. Het International Fund for Animal Welfare functioneert als een wereldwijde familie van dierenwelzijnsorganisaties die eensgezind optrekken vanuit dezelfde visie voor een wereld waarin dieren worden gerespecteerd en beschermd.

Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare) is gelieerd aan de volgende zusterorganisaties zonder winstoogmerk:

[International Fund for Animal Welfare \(Australië\) Pty Ltd](#)

[International Fund for Animal Welfare Inc./Fonds international pour la protection des animaux inc. \(Canada\)](#)

[Fonds international pour la protection des animaux \(IFAW Frankrijk\)](#)

[IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds gGmbH \(Duitsland\)](#)

[International Fund for Animal Welfare NPC \(Zuid-Afrika\)](#)

[International Fund for Animal Welfare \(IFAW\) \(Verenigd Koninkrijk\)](#)

[International Fund for Animal Welfare IFAW in Action \(Verenigd Koninkrijk\)](#)

[IFAW Commerce Limited \(Verenigd Koninkrijk\)](#)

[International Fund for Animal Welfare, Inc. \(Verenigde Staten\)](#)

[International Fund for Animal Welfare \(IFAW\) Limited \(Malawi\)](#)

[International Fund for Animal Welfare Limited \(Zambia\)](#)

verhouding tot international fund for animal welfare inc. (verenigde staten)

International Fund for Animal Welfare, Inc. (IFAW US) is een vennootschap opgericht naar het recht van Massachusetts en krachtens inschrijving bij de Amerikaanse belastingdienst onder rubriek 501(c)(3) van de US Code vrijgesteld van federale inkomstenbelasting.

IFAW US verleent bepaalde vormen van ondersteuning aan alle IFAW-entiteiten. Hieronder valt ondersteuning van programma's, fondsenwerving en beheeractiviteiten, onder meer op het gebied van financiën, recht, technologie, personeelsmanagement, fondsenwervingsstrategie, strategisch beheer van internationale projecten en campagnes, en de communicatie over en uitvoering van programma's. De hieraan verbonden uitgaven worden door Stichting IFAW en de andere met haar gelieerde entiteiten tegen kostprijs aan IFAW US vergoed en zijn in deze jaarrekening opgenomen als 'gedeelde institutionele kosten'.

De grondslag voor toerekening van de 'gedeelde institutionele kosten' aan de afzonderlijke entiteiten is als volgt

- a. Het totaal van de door elke entiteit afzonderlijk ontvangen bijdragen in de betreffende periode, met uitzondering van eventuele subsidies die van een andere IFAW-entiteit zijn ontvangen.
- b. Het totaal van de door elke organisatie afzonderlijk gedane uitgaven in de betreffende periode (met uitzondering van subsidies die aan een andere IFAW-entiteit zijn verleend).

De partijen zijn van mening dat deze wijze van toerekening is bedoeld om de gedeelde kosten op billijke wijze en op basis van gezond verstand aan de IFAW-entiteiten op een zodanige manier toe te wijzen, dat elke entiteit naar evenredigheid bijdraagt. IFAW US streeft ernaar de toerekenbare kosten aan de entiteiten te belasten volgens het billijkheidsprincipe (d.w.z., toerekening op basis van redelijkheid en billijkheid) en rekening houdend met financiële draagkracht.

verhouding tot gelieerde organisaties

Stichting IFAW en haar zusterorganisaties fungeren als aparte en onafhankelijke entiteiten. De activa van Stichting IFAW worden gescheiden gehouden van en niet vermengd met die van haar zusterorganisaties.

Stichting IFAW biedt als het EU Financial Service Center aan drie Europese IFAW-organisaties met vijf vestigingen: in Frankrijk, België, Duitsland, Marokko en Nederland ondersteuning. Dit op het gebied van financiële verslaglegging en verslaggeving, elementair financieel beheer, kasbeheer, loonadministratie en accountantscontrole. Deze dienstverlening en de doorbelasting van toerekenbare kosten worden per entiteit in de Raamwerkovereenkomst vastgelegd.

Bijdragen en donaties aan gelieerde organisaties voor internationale programma's, worden verstrekt als zijnde onvoorwaardelijke bijdragen ten behoeve van de realisering van de doelstellingen van andere IFAW- gelieerde organisaties, die overeenkomen met die van de Stichting IFAW.

Donaties en financiële bijdragen aan gelieerde organisaties worden uitgekeerd op basis van (1) de mate waarin de gelieerde organisatie behoefte heeft aan financiële hulp en (2) de mate waarin de organisatie over de financiële middelen beschikt om andere gelieerde organisaties financieel bij te staan. Tijdens het jaarlijkse budgetteringsproces worden de bijdragen alsmede bijbehorende planning met betrekking tot toekenning vastgelegd. De criteria die samengaan met de toekenning van de bijdragen met betrekking tot de wijze waarop de gelieerde organisaties de middelen aanwenden ten behoeve van de realisering van de programma doelstellingen en operationele activiteiten, zijn identiek aan de criteria die gelden bij toekenning van subsidies aan externe organisaties. De doelen en missies van de betreffende organisatie dienen verenigbaar te zijn met de missie en werk van Stichting IFAW.

governance/ organisatiestructuur en verantwoordelijkheden

raad van bestuur

	Appointed		Appointed
Robert C. Barber	8 februari 2018	Catherine H. Lilly	16 juni 2016
Mark T. Baudouin	22 oktober 2015	Gregory John Mertz	9 februari 2017
Barbara U. Birdsey	18 februari 2015	Debabrata Mukherjee	24 april 2013
Kathleen Savesky Buckley (President)	17 juni 2005	Thomas P. O'Neill, III (Penningmeester)	21 juni 2002
Joyce C. Doria	18 februari 2015	Virginia A. Pollak	8 februari 2018
Margaret A. Kennedy (Secretaris)	16 september 1999	Susan J. Wallace	18 februari 2015
Daniel T. Lenoy	8 februari 2018		

directiekantoor

Downes, Azzedine T. Directeur

Executive Vice President	Vice President, Communications
Senior Vice President	Vice President, International Operations
General Counsel	Chief Financial Officer
Vice President, Conservation & Animal Welfare	Director, Animal Welfare Outreach & Education
Vice President, Global Development	Director, IT & Facilities
Vice President, HR & Operations Services	

regional management european union

Regional Director - IFAW European Union

national management in the netherlands

Arien van der Heijden Country Director Stichting IFAW

► IFAW's noodhulpteam helpt en redt dieren na Camp Fire, Californië's grootste bosbrand ooit.

bestuurscommissies

Vijf bestuurscommissies vergaderen volgens een in de statuten vastgelegd schema om aanbevelingen voor het voltallig Bestuur te formuleren. In deze Commissies hebben zowel bestuursleden als niet-bestuursleden zitting. De deskundigheid en ervaring van de individuele leden worden geëvalueerd en afgestemd op de behoefte binnen elk van de volgende Commissies:

commissie toezicht accountantscontrole en risicobeheersing

Deze commissie verleent bijstand aan de Raad van Bestuur en doet aanbevelingen voor een verantwoorde invulling van haar toezichthoudende taak op de volgende terreinen: (1) IFAW's administratieve organisatie, interne controle en risicobeheersing; (2) de integriteit van de jaarrekening van het IFAW; (3) naleving van wet- en regelgeving en ethische standaarden; en (4) het benoemen van onafhankelijke en competente externe accountants.

dagelijks bestuur

Het Dagelijks Bestuur verleent bijstand aan de Raad van Bestuur bij de vervulling van haar taken en functioneert als zodanig als het centrale organiserende en faciliterende orgaan van de Raad van Bestuur. Zij is het belangrijkste communicatiekanaal van het management naar de Raad van Bestuur en is gevolmachtigd om de Raad van Bestuur te vertegenwoordigen of namens haar te handelen in situaties waarin het niet praktisch is om het voltallig bestuur bijeen te roepen. Tot de taken van het Dagelijks Bestuur behoren de evaluatie van het functioneren van de Raad van Bestuur en het leidinggevend kader, het opstellen van de agenda voor de bestuursvergaderingen, en het namens de Raad van Bestuur handelen in de tussenliggende perioden.

financiën en investeringen

De commissie Financiën en Investerings verleent bijstand aan de Raad van Bestuur met betrekking tot haar taak als financieel toezichthouder en bij het streven naar een

zo efficiënt, productief en verantwoord mogelijk gebruik van de activa van het IFAW. Tot de taken van de Commissie Financiën en Investerings behoort de beoordeling van de jaarrekening en van de uitkomsten van de accountantscontrole, het bewaken van de begroting voor ongebruikelijke transacties en het toezien op investeringen.

internationale ontwikkeling

De Commissie Internationale Ontwikkeling verleent bijstand aan de Raad van Bestuur en doet aanbevelingen inzake het signaleren, recruter en opleiden van personen die affiniteit hebben met goede doelen en van functionarissen die in de toekomst mogelijk een leiderschapsrol kunnen spelen bij IFAW's wereldwijde missie.

toezicht gegevensbescherming en fondsenwerving

De subcommissie Toezicht Gegevensbescherming en Fondsenwerving is een nieuwe subcommissie van de Commissie Internationale Ontwikkeling.

Zij is opgezet om die commissie bij te staan en aanbevelingen te doen met betrekking tot beleid inzake gegevensbescherming en procedures ter beperking van die risico's die met schending van vertrouwelijke gegevens samenhangen.

benoemingen

De Benoemingscommissie verleent bijstand aan de Raad van Bestuur en doet aanbevelingen met betrekking tot het proactief signaleren, vormen, recruter en doorlichten en inschatten van nieuwe Bestuurders met het oog op optimaal bestuur en toezicht. De Benoemingscommissie dient te waarborgen dat de Raad van Bestuur bestaat uit personen die over de nodige leidinggevende capaciteiten, deskundigheid, ervaring en affiniteit met goede doelen beschikken om de missie en strategische doelstellingen van het IFAW te kunnen ondersteunen.

De Raad van Bestuur (RvB) van het IFAW telde op 30 juni 2018 dertien leden. Elk bestuurslid wordt benoemd voor een

periode van drie jaar. Alle bovenvermelde personen waren het gehele boekjaar in functie tot aan de datum van ondertekening van de jaarrekening. In boekjaar 2018 ontvingen bestuursleden geen bezoldiging (boekjaar 2017: geen).

De benoemingscommissie van het huidige Bestuur doet aanbeveling voor nieuwe leden en beoordeelt kandidaatleden. Nieuwe kandidaten kunnen zowel door de huidige bestuursleden als door medewerkers worden voorgedragen. Tijdens de Algemene Jaarvergadering in juni vindt de verkiezing van nieuwe bestuursleden plaats en kunnen bestuursleden wier termijn van 3 jaar afloopt, worden herkozen. De bestuursleden worden onderverdeeld in drie groepen, waarvan de zittingstermijn in drie opeenvolgende jaren verstrijkt. Na hun benoeming nemen nieuwe bestuursleden deel aan een oriëntatiebijeenkomst en ontvangen ze een handboek met informatie, waaronder IFAW's missie- en waardenverklaring, organisatieschema's, de directiesamenstelling, programma-overzichten, de samenstelling van directiecommissies, financiële

overzichten, de statuten en het beleid ter voorkoming van belangenverstremming. Sommige bestuursleden mogen ook binnen andere organisaties bestuursfuncties vervullen, maar zij dienen wel jaarlijks een Verklaring Belangenverstremming te ondertekenen waarin alle nevenfuncties worden vermeld. In het boekjaar dat op 30 juni 2018 werd afgesloten heeft het management van Stichting IFAW bij haar bestuursleden geen activiteiten geconstateerd waarbij sprake was van belangenverstremming.

Bestuursleden zijn verantwoordelijk voor bestuur en toezicht op de Organisatie, fiduciair management, het onderhouden van netwerken, en fondsenwerving. Bestuursleden zijn de ambassadeurs van de Organisatie. Zij zien erop toe, dat de Organisatie op effectieve wijze haar missie ten uitvoer brengt door te waarborgen dat alle initiatieven, besluiten tot financiële ondersteuning van projecten en programma's, beleggingen en investeringen, alsmede het beheer van donateursgelden de missie van het IFAW ondersteunen en bevorderen.

De **President-Directeur** rapporteert aan het overkoepelende bestuursorgaan voor alle rechtspersonen van IFAW wereldwijd. De President-Directeur is eindverantwoordelijk voor een algeheel gezond klimaat binnen de Organisatie en ziet erop toe dat zij aan haar missie om wereldwijd dieren te redden en te beschermen beantwoordt.

De President-Directeur is niet alleen de belangrijkste schakel tussen het bestuur en de organisatie als geheel, maar is ook toonaangevend voor de interne verhoudingen binnen de Organisatie en treedt het meest naar buiten in de contacten met donateurs, regeringsleiders en hoge ambtenaren. De President-Directeur geeft direct leiding aan de directeuren van de nationale en regionale IFAW-vestigingen.

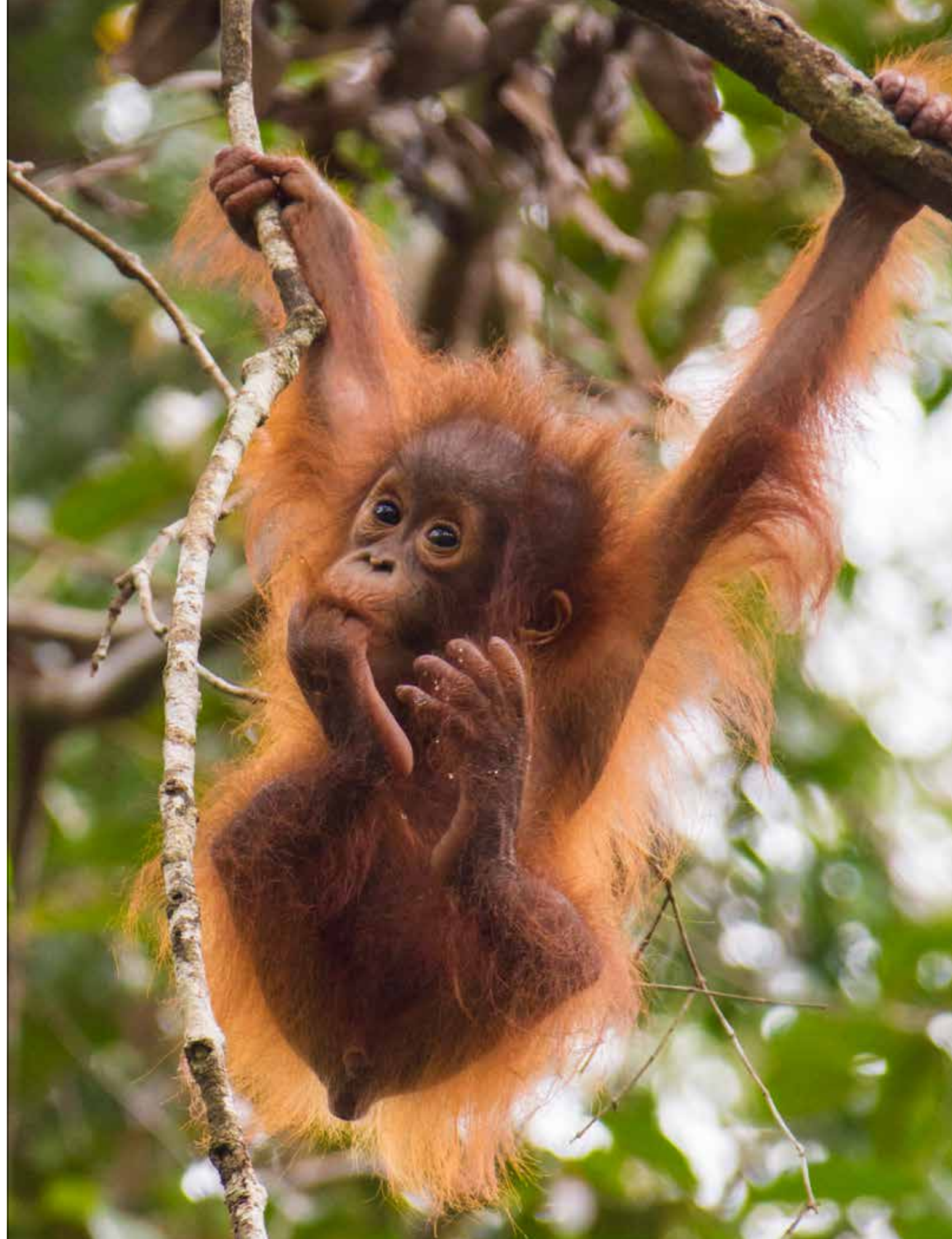
De **juridisch adviseur** voorziet de President-Directeur en leidinggevende functionarissen binnen de Organisatie van juridische adviezen, beheert de rechtsverhoudingen binnen de Organisatie en ziet toe op de naleving van wet- en regelgeving door alle IFAW-vestigingen.

Het **Directie Team** is de hoeder en promotor van de missie van het IFAW en ziet erop toe dat het Strategisch Plan wordt uitgevoerd. Ook is het de taak van dit team om sturing te geven op organisatorisch en strategisch niveau. Hier berust ook de verantwoordelijkheid voor het lijnmanagement aan medewerkersteams op uiteenlopende geografische locaties.

Deze organisatiestructuur stelt Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare) in staat om de wereldwijd binnen de organisatie aanwezige talenten en vaardigheden tot hun recht te laten komen. Het Managementteam wordt gevormd door de vicepresident en de directiefunctionarissen die direct leiding geven aan de dierenwelzijns- en natuurbeschermingsprogramma's, de afdelingen Communicatie, Personeelszaken, Financiën, ICT en Ontwikkeling. Voor de afdelingen Programma's, Communicatie en Ontwikkeling zijn veel medewerkers actief binnen de regiokantoren en nationale kantoren, terwijl de activiteiten van Financiën, ICT en Personeelszaken

meer gecentraliseerd – zij het niet volledig – in de Verenigde Staten plaatsvinden.

De leiding van de activiteiten in Nederland berust bij de **Directeur van Stichting IFAW** (International Fund for Animal Welfare) in Nederland. Zij is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding aan de medewerkers van de donateursafdeling, de afdeling communicatie, de afdeling fondsenwerving, de campagneafdeling en het administratief personeel. Zij rapporteert aan de Regiodirecteur van IFAW-EU.

bestuurders hoofd - en nevenfuncties

Naam	Robert Barber
Functie	Bestuurslid
Achtergrond	Attorney
Aantreden	8 februari 2018
Aftredend per	30 juni 2021
Termijn	1e
Hoofdfunctie	Corporate Attorney and Partner at Prince Lobel Tye LLP
Nevenfuncties	- Bestuurder Abbot Academy Fund; Center for Disarmament and Non Proliferation - Council for a Livable World

Naam	Mark Beaudouin
Functie	Bestuurslid
Achtergrond	Advocaat
Aantreden	22 oktober 2015
Aftredend per	30 juni 2019
Termijn	1e
Hoofdfunctie	Senior Vice President, General Counsel & Secretary of Waters Technologies Corporation
Nevenfuncties	- Bestuurder National Academy of Advanced Teacher Education

Naam	Barbara Birdsey
Functie	Bestuurslid
Achtergrond	Environmentalist; Social Activist
Aantreden	18 februari 2015
Aftredend per	30 juni 2018
Termijn	1e
Hoofdfunctie	Bestuurder Pegasus Foundation
Nevenfuncties	- Alliance to Protect Nantucket Sound, Director - Oceanside Performing Arts Center, Director - Pegasus Foundation, Founder & Director - Treasured Lands Foundation, President

Naam	Kathy Savesky Buckley
Functie	Voorzitter
Achtergrond	Non-Profit Consultant
Aantreden	17 juni 2005
Aftredend per	30 juni 2018
Termijn	6e
Hoofdfunctie	Philanthropic Advisor of A Kinder World Foundation
Nevenfuncties	- Savesky & Company, LLC, Principal & Sole Member

Naam	Joyce Doria
Functie	Vice Voorzitter
Achtergrond	Management Consultant; Philanthropist
Aantreden	18 februari 2015
Aftredend per	30 juni 2018
Termijn	1e
Hoofdfunctie	Gepensioneerd
Nevenfuncties	

Naam	Arien van der Heijden
Functie	Directeur Stichting IFAW Nederland
Achtergrond	Non-profit Management
Aantreden	15 mei 1992
Aftredend per	
Termijn	
Hoofdfunctie	Directeur Stichting IFAW
Nevenfuncties	

Naam	Maggie Kennedy
Functie	Bestuurslid
Achtergrond	Finance Executive
Aantreden	16 september 1999
Aftredend per	30 juni 2018
Termijn	7e
Hoofdfunctie	Director of Center for Education Excellence in Alternative Settings
Nevenfuncties	

Naam	Daniel Lenyo
Functie	Bestuurslid
Achtergrond	Project Manager
Aantreden	8 februari 2018
Aftredend per	30 juni 2021
Termijn	1e
Hoofdfunctie	Vice President, Bright Horizons Family Solutions
Nevenfuncties	- Massachusetts Horizons (childcare and other family services) - Building & Governance Committees

Naam	Catherine Lilly
Functie	Bestuurslid
Achtergrond	Animal Welfare/Non-Profit Management
Aantreden	16 juni 2016
Aftredend per	30 juni 2019
Termijn	1e
Hoofdfunctie	
Nevenfuncties	- Charles River Alleycats (Massachusetts TNR of cats), Board President - Edinburg Center (Massachusetts human service agency), Board Treasurer - MSPCA-Angell (animal welfare and veterinary referral hospital), Director

Naam	Greg Mertz
Functie	Bestuurslid
Achtergrond	Consultant
Aantreden	9 februari 2017
Aftredend per	30 juni 2020
Termijn	1e
Hoofdfunctie	
Nevenfuncties	- Founder and Director of Mutapa Foundation (elephant welfare in Zimbabwe)

Naam	Debobrata Mukherjee
Functie	Bestuurslid
Achtergrond	Marketing Executive
Aantreden	24 april 2013
Aftredend per	30 juni 2019
Termijn	2e
Hoofdfunctie	Chief Marketing Officer, Flowers Foods
Nevenfuncties	

Naam	Thomas P. O'Neill, III
Functie	Bestuurslid
Achtergrond	Public Relations
Aantreden	21 juni 2002
Aftredend per	30 juni 2018
Termijn	6e
Hoofdfunctie	CEO of O'Neill & Associates
Nevenfuncties	- Trustee of Boston College - Trustee of Regis College - Director of Tufts Health Plan

Naam	Virginia A. Pollak
Functie	Bestuurslid
Achtergrond	Fashion Executive
Aantreden	8 februari 2018
Aftredend per	30 juni 2021
Termijn	1e
Hoofdfunctie	Operations & Merchandising Executive, Zady
Nevenfuncties	

Naam	Susan Wallace
Functie	Bestuurslid
Achtergrond	Philanthropist
Aantreden	28 februari 2015
Aftredend per	30 juni 2018
Termijn	1e
Hoofdfunctie	Co-Founder & President of The Woodtiger Fund
Nevenfuncties	- Director of Bat Conservation International - Director of Lion Guardians - Director of American Rivers

1.1.1 Organisatie Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare)

bezoldigingsbeleid voor bestuurders, directie, toezichthouders en medewerkers

Het bestuur van Stichting IFAW ontving geen bezoldiging in de boekjaren eindigend op 30 juni 2018 en 2017.

Het bruto salaris van de Directeur bedroeg in het afgesloten boekjaar €81,188 (2017: €78,823).

Het bezoldigingsbeleid voor de medewerkers is gebaseerd op de volgende maatstaven:

- Marktconform salaris
- Het salaris van de directeur is in overeenstemming met de [Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties](#) namens brancheorganisatie Goede Doelen Nederland (voorheen de VFI)

- Het recht op potentiële salarisverhoging wordt mede bepaald op basis van een positieve beoordeling naar aanleiding van het functioneringsgesprek

- Uniforme secundaire arbeidsvoorwaarden voor iedereen, inclusief de regelingen voor pensioen-, vakantie- en reiskosten

- Geen betaling voor overwerk, maar flexibiliteit om redelijkerwijs te compenseren met tijd voor tijd

- dierenopvangcentra
- dierenambulances
- dierenartsen
- dierenpolitie

- leden
- vrijwilligers
- medewerkers

- politiek
- overheidinstellingen
- lokale overheden
- bedrijfsleven, onderzoeksinstellingen, brancheverenigingen

- publiek
- pers
- volgens social media
- connecties
- leveranciers

- sponsors
- donateurs
- stichtingen

- samenwerkingpartners
- dierencoalitie

1.1.2

communicatie met belanghebbenden

Stichting IFAW vindt het belangrijk om helder te communiceren met alle belanghebbenden, transparant verantwoording af te leggen over inkomsten en bestedingen. Hiervoor gebruikt Stichting IFAW een mix van communicatiemiddelen aan de diverse doelgroepen.

De belangrijkste doelstellingen zijn:

- Verantwoording afleggen
- Tonen van impact
- Informeren van diverse doelgroepen over onze missie, de activiteiten en de resultaten van ons werk

communicatiemiddelen

Stichting IFAW informeert haar donateurs over de diverse activiteiten door middel van nieuwsbrieven en updates, en via e-mail en internet.

In elke e-appeal bieden we informatie over de gevaren die dieren en onze gezamenlijke leefomgeving bedreigen. Ook vragen we onze donateurs en andere lezers om direct of indirect tegen deze bedreigingen in actie te komen (bijvoorbeeld door middel van een handtekeningactie, door een gift over te maken, door een andere levensstijl te ontwikkelen, of door verantwoordelijke politici aan te spreken).

niewsbrieven en updates over onze programma's

In het boekjaar 2018 heeft het IFAW haar donateurs geregeld op de hoogte gehouden van haar activiteiten binnen de verschillende projecten. Deze informatie wordt verstrekt via nieuwsbrieven, updates over programma's en – indien nodig – persoonlijk gerichte brieven.

e-mail

In boekjaar 2017/2018 werden e-mails aan gemiddeld 60.000 ontvangers gestuurd. In deze e-mails werden onze donateurs geïnformeerd over lopende IFAW-projecten en werd aandacht gevraagd voor handtekeningacties met het verzoek die te steunen.

website

In het boekjaar 2018 bezochten ruim 119,000 (182,000 in boekjaar 2017) onze website ifaw.org/Nederland. Deze bezoekers bekeken samen bijna 241,000 pagina's (327,000 in boekjaar 2017). Het grootste gedeelte, 37% (34% in boekjaar 2017) wordt via Google AdWords, via e-mail, 24% (25% in boekjaar 2017) en sociale media, 11% (20% in boekjaar 2017) naar onze website geleid.

De meest bezochte pagina's waren Educatie, Doneren, Handtekeningacties en de Contactpagina.

sociale media

Stichting IFAW is zeer actief op Facebook, Twitter en Instagram. Op Facebook heeft Stichting IFAW de meeste volgers, ongeveer 37,000 (40,000 in boekjaar 2017). Facebook wordt voornamelijk gebruikt om een inkijkje te geven in ons werk en om onze volgers op de hoogte te houden van onze projecten.

1.1.3

financiering

Inkomsten worden vooral verkregen uit de maandelijkse giften van trouwe donateurs en in reactie op nieuwsbrieven en educatieve mailings, via televisiecampagnes en door telemarketingactiviteiten.

Het merendeel van de inkomsten komt binnen als reactie op oproepen in onze periodieke nieuwsbrieven. In deze nieuwsbrieven en andere uitingen informeren wij onze (potentiële) donateurs over de doelstellingen en de resultaten van het werk van het IFAW. Wij bieden de lezer ook altijd de gelegenheid om Stichting IFAW te steunen. Structurele giften van trouwe donateurs dragen ook bij tot de algehele fondsgelden. De Organisatie streeft tevens naar het genereren van aanvullende inkomsten ter financiering van programma-activiteiten door het aantrekken van subsidies van overheden, organisaties zonder winststreven en loterijorganisaties.

1.1.4

reserves en fondsen

Het doel van de voor alle IFAW-vestigingen aangehouden reserves en fondsen is tweeledig: enerzijds dienen deze reserves om de financiële risico's te verminderen die inherent zijn aan de activiteiten van de Organisatie; anderzijds versterken zij de financiële basis voor de voortgang van de programma's en de institutionele activiteiten. De wereldwijd aan het IFAW gelieerde organisaties zijn financieel en operationeel onderling afhankelijk van elkaar. Als zodanig kunnen tussen de individuele IFAW-organisaties verschillen ontstaan in de aard en omvang van de reserves.

Sinds 30 juni 2018 beschikt Stichting IFAW over een continuïteitsreserve, een bestemmingsreserve en een nieuwe aanvullende institutionele investeringsreserve die uitsluitend is bestemd ter financiering van verdere uitbreiding van programma's en operationele activiteiten.

De **continuïteitsreserve** wordt aangehouden om te waarborgen dat de Organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen en om de financiële risico's te verminderen die inherent zijn aan de activiteiten van de Organisatie (zie *toelichting 2.5.3 bij de Jaarrekening*). Overeenkomstig Richtlijn 650 van de Raad voor de Jaarverslaggeving, de 'Richtlijn

Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen', en conform de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen' van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI), bedraagt de reserve per 30 juni 2018 €2,5 miljoen, minder dan de maximaal toegestane reserve van 1,5 maal de jaarlijkse exploitatiekosten (in het verslagjaar ca. €5,2 miljoen). In het boekjaar 2018 besloot de Directie om €1 miljoen over te hevelen naar de nieuwe institutionele investeringsreserve, zie *toelichting hierna*.

De **Bestemmingsreserve** dient om voor Stichting IFAW beleggingsopbrengsten te genereren die zonder beperking zullen worden aangewend voor de financiering van de strategische doelstellingen van de Organisatie voor de lange termijn (zie *toelichting 2.5.3 en 2.5.7 bij de Jaarrekening*).

De **Institutionele investeringsreserve** werd in het boekjaar 2018 gevormd ten behoeve van het financieren van noodzakelijke investeringen in personeel, technologie en systemen ter ondersteuning van de uitbreiding van programma's en operationele activiteiten in het lopende boekjaar en de twee volgende boekjaren (zie *Toelichting 2.5.3. bij de Jaarrekening*).

1.1.5

beleggingsbeleid

Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare) houdt een langetermijn bestemmingsreserve beleggingsfonds aan dat door 'Quilter Cheviot' in overeenstemming met het beleggingsstatuut van het IFAW wordt beheerd. Het doel van het beleggingsfonds is te fungeren als financieringsbron van de strategische langetermijndoelstellingen van Stichting IFAW en te zorgen voor financiële stabiliteit. De hoogte van de bestemmingsreserve wordt bepaald door de waarde van de som van de financiële vaste activa (€1.668.773) en het saldo van de beleggingsrekening (€98.051) per 30 juni 2018, in totaal €1.766.824.

Het positieve netto beleggingsresultaat van €77.043 is voornamelijk toe te schrijven aan ongerealiseerde winsten op valutacontracten per 30 juni 2018. De beleggingen worden zorgvuldig en deskundig bepaald, het beleggingsprofiel is dat van een 'behoedzaam belegger'.

Overeenkomstig het beleggingsbeleid van het IFAW is het de vermogensbeheerder verboden te beleggen in ondernemingen die zich met de volgende activiteiten bezighouden: dierproeven, intensieve veehouderij, niet-duurzame houtproductie, de handel in dierenbont of de handel in diersoorten die met uitsterven worden bedreigd en/of wreed worden behandeld, en producenten van wapens die krachtens internationale verdragen zijn verboden.

Het netto beleggingsrendement van het fonds wordt twee maal per jaar geëvalueerd in het licht van de beleggingsdoelstellingen. De bevindingen worden aan het Finance Committee gerapporteerd.

1.1.6

financiële verantwoording

Het IFAW hecht veel belang aan transparantie en het verstrekken van betekenisvolle en duidelijke informatie over programma's en financieel beheer. De Organisatie streeft ernaar om door middel van haar activiteiten en de wijze van rapportering daarover vertrouwen bij het publiek te wekken en dat vertrouwen in stand te houden. Het IFAW werkt voortdurend aan het evalueren en verbeteren van de verslagleggingsprocedures en streeft ernaar dit zoveel mogelijk te doen aan de hand van 'best practices' en in nauw overleg met haar partners, toezichhoudende instanties en andere organisaties.

De jaarrekening van Stichting IFAW is samengesteld in overeenstemming met Richtlijn 650 van de Raad voor de Jaarverslaggeving, de 'Richtlijn verslaggeving fondsenwervende instellingen'. Stichting IFAW zet zich in om te voldoen aan het per 1 januari 2016 van kracht geworden nieuwe validatiestelsel, met inbegrip van de naar aanleiding van dit stelsel en het nieuwe CBF-keurmerk gewijzigde Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI).

De jaarrekening van Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare) wordt gecontroleerd door RSM Netherlands Accountants N.V.

1.1.7

risicobeheersing

reputatierisico en externe risico's

Stichting IFAW heeft een reputatie opgebouwd als toonaangevende organisatie op het gebied van dierenwelzijn en bescherming van leefgebieden. De Organisatie heeft strenge maatregelen ingesteld om te waarborgen dat de programma's, fondsenwervende activiteiten en bestuurshandelingen beantwoorden aan de doelstellingen van de organisatie zonder winstoogmerk. Daarnaast controleert de Organisatie of ook externe krachten aan relevante voorschriften en 'best practices' van een fondsenwervende organisatie voldoen.

financieel risico en risico van verduistering van materiële activa

Stichting IFAW heeft uitgebreide controles ingesteld rond materiële en financiële activa. De controlemaatregelen worden regelmatig tegen het licht gehouden en beoordeeld om hun doelmatigheid en effectiviteit te waarborgen.

kredietrisico

Het kredietrisico op debiteuren is gering. De meeste debiteurenposten betreffen toegezegde nalatenschappen en vorderingen op gelieerde organisaties.

inkomstenrisico en liquiditeitsrisico

Stichting IFAW is voor de financiering van de op de doelstelling gerichte activiteiten afhankelijk van de giften van donateurs. Als gevolg van een daling in de maandelijkse periodieke giften die van donateurs worden ontvangen, en met het oog op de risico's die de traditionele strategieën voor fondsenwerving met zich meebrengen, is de strategische keuze gemaakt om inkomsten te diversifiëren teneinde dit risico te verkleinen. De Organisatie streeft naar het genereren van aanvullende inkomsten ter financiering van programma-activiteiten door het aantrekken van subsidies van overheden, organisaties zonder winststreven en loterijorganisaties. De cashflows worden voortdurend bewaakt en geëvalueerd om te waarborgen dat de uitstroom van gelden ten behoeve van de operationele

activiteiten gelijke tred houdt met de instroom van gelden uit donaties en beleggingsopbrengsten. Zoals in de rubriek Beleid inzake reserves vermeld (*Zie Jaarrekening, toelichting 2.5.3*) houdt Stichting IFAW een continuïteitsreserve aan ter hoogte van ongeveer acht maanden op basis van de jaarlijkse exploitatiekosten om het voortbestaan van de Organisatie op lange termijn te waarborgen en om de financiële risico's te verminderen die inherent zijn aan de activiteiten van de Organisatie.

1.1.7 risicobeheersing

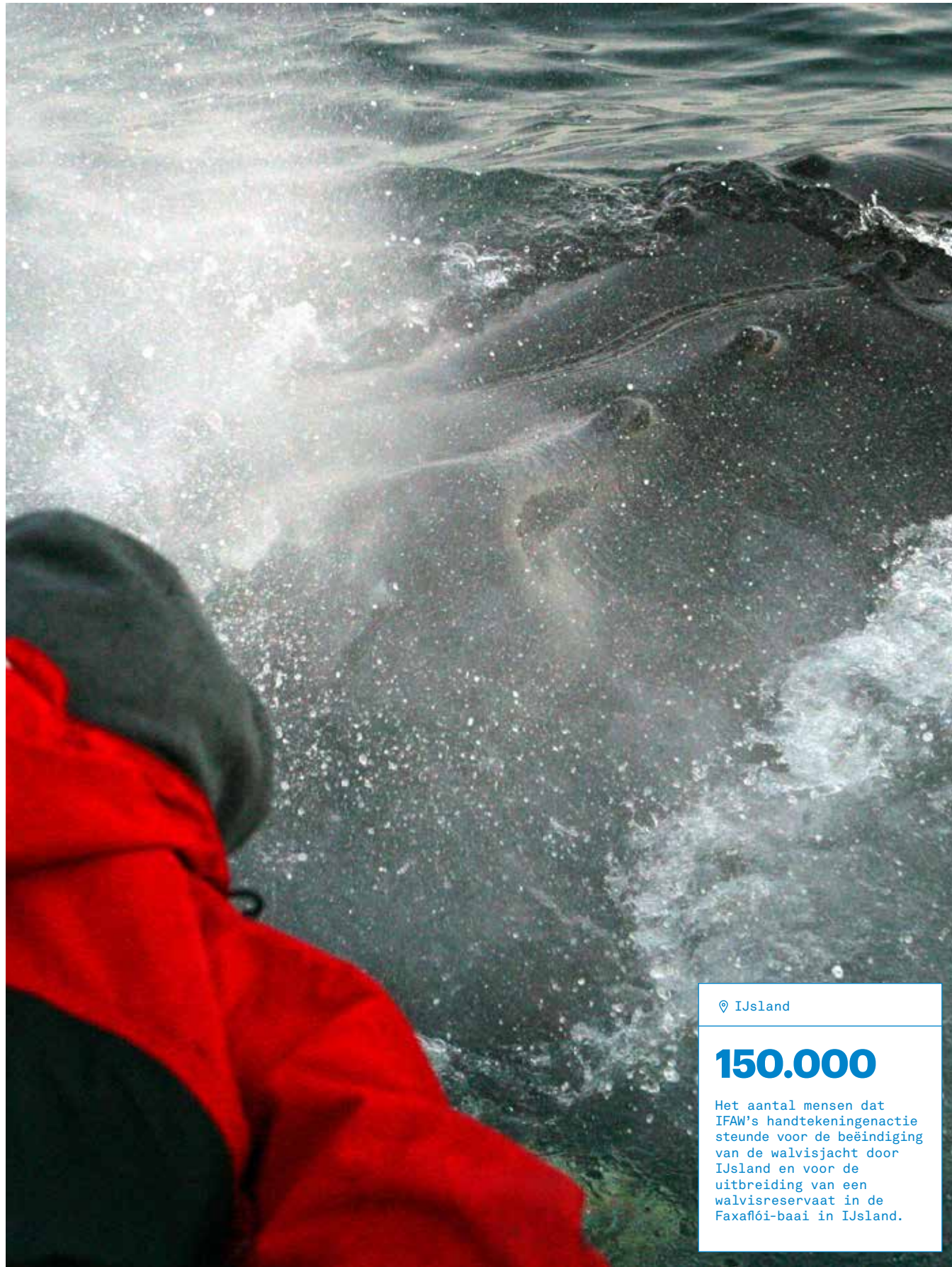
algemene verordening gegevensbescherming eu (avg)

Stichting IFAW heeft haar privacybeleid herzien en geactualiseerd om de risico's rond inkomsten uit fondsenwerving te beperken en te voldoen aan de AVG-regelgeving, die in mei 2018 in werking is getreden.

Het IFAW hecht veel belang aan het beschermen en respecteren van de privacy van onze donateurs, staf en externe dienstverleners en wij zullen altijd ons best doen om persoonlijke informatie te beschermen en veilig te bewaren, hetzij op de website of op een andere manier.

Het is van belang te weten dat we persoonlijke informatie niet verkopen of uitwisselen voor marketingdoeleinden.

📍 IJsland

150.000

Het aantal mensen dat IFAW's handtekeningenactie steunde voor de beëindiging van de walvisjacht door IJsland en voor de uitbreiding van een walvisreservaat in de Faxaflói-baai in IJsland.

1.2

belangrijkste activiteiten

Stichting IFAW is aangesloten bij een wereldwijd opererende groep organisaties zonder winstoogmerk die samen het International Fund for Animal Welfare (IFAW) vormen. Het IFAW heeft kantoren in zestien landen en ondersteunt projecten op het gebied van dierenwelzijn en dierenbescherming in meer dan veertig landen.

De missie:

het ifaw beschermt dieren en de gebieden waar ze thuishoren.

Met het oog op de uitvoering van de programma's onderscheidt het IFAW de volgende prioriteitsterreinen:

- 1.2.1** **wildlifecriminaliteit**
- 1.2.2** **dieren in de gemeenschap**
- 1.2.3** **behoud van leefgebieden**
- 1.2.4** **bescherming van de oceanen**
- 1.2.5** **noodhulp**

Door een combinatie van directe uitgaven en bijdragen aan programma's in eigen land én in het kader van internationale campagnes van het IFAW, heeft **Stichting IFAW** in het verslagjaar een aanzienlijke bijdrage geleverd aan de realisering van de belangrijkste strategische doelen van de organisatie. De Stichting voert programma's uit die educatief, wetenschappelijk of onderzoekend van aard zijn en zijn ontworpen om het publieke bewustzijn met betrekking tot dieren en hun behoeften te vergroten. .

1.2.1

wildlifecriminaliteit

1.2.1 wildlifecriminaliteit

strategische aanpak ifaw

Bedreiging: Illegale commerciële uitbuiting van wilde dieren

achtergrond

De stroperij en illegale handel vormen een bedreiging voor het voortbestaan van veel diersoorten. De vaak toch al ontoereikende wetgeving wordt verder ondermijnd door tekortschietende capaciteit op het gebied van handhaving en vervolging, waardoor overtredingen ongestraft blijven. Daarbij komt nog corruptie en gebrekkig overheidstoezicht waardoor de illegale handel onder de dekmantel van de legale handel plaatsvindt. De lucratieve illegale handel in wilde dieren trekt moderne criminele netwerken aan, die ook betrokken zijn bij activiteiten als de handel in drugs, wapens en mensen. Dit heeft een ontwrichtend effect op ecosystemen, en ook op de veiligheid en de economische ontwikkelingsmogelijkheden van de betrokken gemeenschappen. En zelfs van hele landen.

integrale aanpak

De illegale handel in wilde dieren is zo enorm complex, dat een integrale en doortastende aanpak vereist is in samenwerking met overheden, gemeenschappen, NGO's en de particuliere sector.

landen van herkomst

In nauwe samenwerking met nationale, regionale en internationale partners bouwt het IFAW aan uitbreiding van de handhavings-capaciteit om criminelen zo dicht mogelijk bij de plaatsen van herkomst de pas af te snijden. Het doel hiervan is om smokkelwaar al aan de landgrenzen te onderscheppen, dus voordat ze de bestemmingslanden bereiken. In het oosten en zuiden van Afrika vinden de meeste stropersactiviteiten plaats.

bestemmingslanden

In Azië is er veel vraag naar wildlifeproducten; in deze regio werken we aan effectievere wetgeving en een grotere handhavingscapaciteit. Essentieel in ons werk is om in de samenleving ook een andere houding en gedrag ten opzichte van dieren zien te bereiken.

grensoverschrijdend karakter

Dankzij onze deskundigheid op het gebied van internetcriminaliteit werken wij nauw samen met internetbedrijven en handhavingsinstanties over de hele wereld om de online-handel aan te pakken.

1.2.1 wildlifecriminaliteit

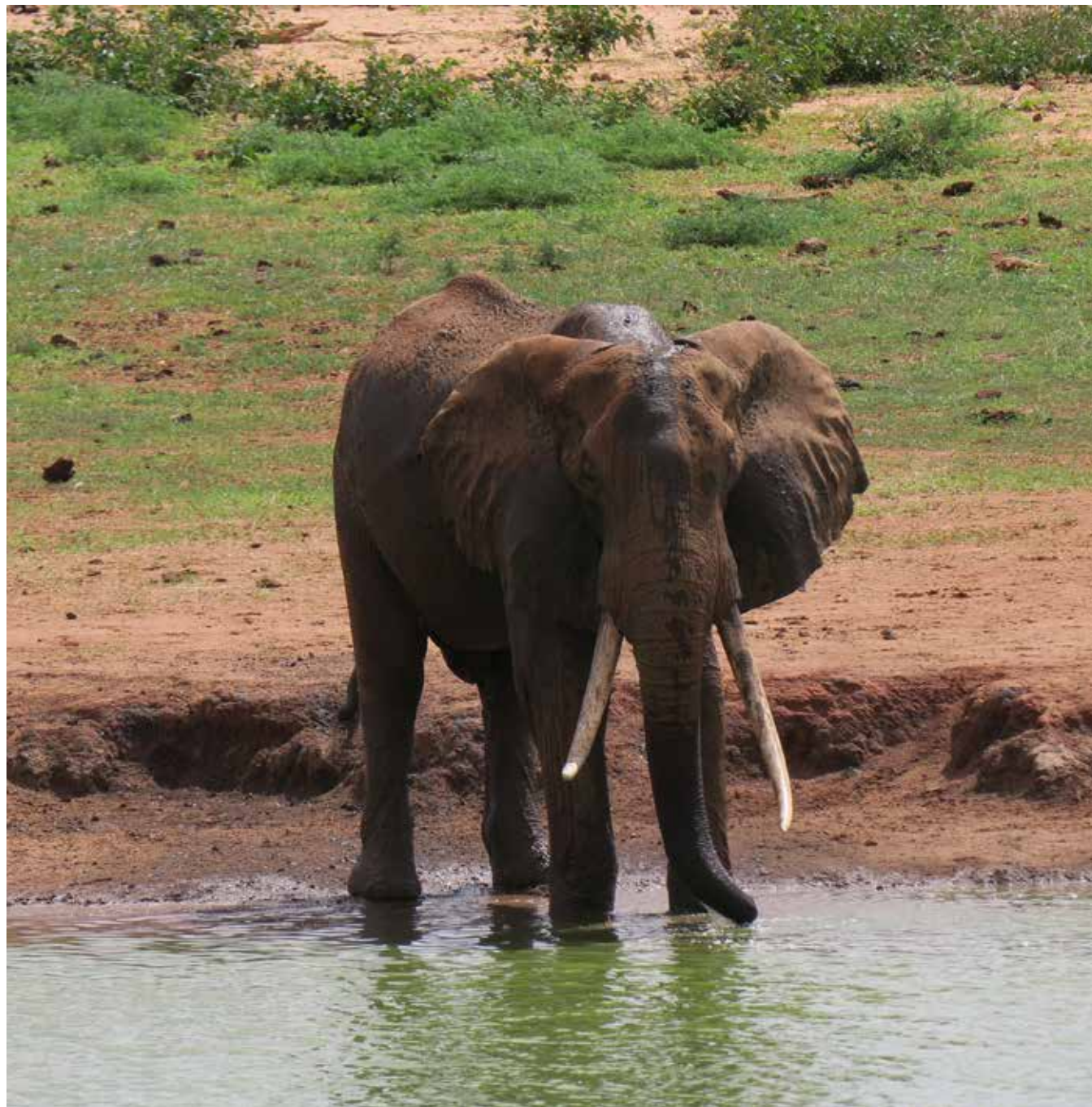
activiteiten boekjaar 2018

Zie jaarrekening, toelichting 2.6.9

€2,446,155

Besteding toegerekend aan kernactiviteiten IFAW, Wildlife Criminaliteit, Werkelijke kosten 2017/2018 (2016/2017 €1,739,756)

1.2.1 wildlifecriminaliteit

samenwerking werpt vruchten af

Rikkert Reijnen
Program Director Wildlife Crime

voorkomen dat stropers toeslaan!

De vraag naar wilde dieren en producten is sinds 2008 enorm gestegen: van ivoor, de hoorns van neushoorns, de schubben van pangolins tot levende dieren als apen en katachtigen. CSI-methodes, trainen van handhavers tot slim gebruik van data: het IFAW zet alles op alles om de handel en stroperij van wilde dieren te stoppen. De samenwerking met lokale partners en gemeenschappen, maar ook met partijen als Interpol en het Nederlands Forensisch Instituut levert resultaten op. De illegale handel in wilde dieren en milieu-criminaliteit heeft betrekking op een breed scala aan flora en fauna op alle continenten, die naar schatting jaarlijks EUR 61-186 miljard bedraagt. Dit in vergelijking met het officiële wereldwijde fonds voor ontwikkelingshulp van ongeveer EUR 118 miljard.

actie – resultaat – impact

samenwerken én slimmer werken

moraal

Reijnen legt uit: “Wildlife Crime is een belangrijk thema voor het IFAW gezien de omvang en de impact. Het linkt aan veel andere uitdagingen op het gebied van dier- en natuurbescherming. Onze interventies hierbij betreffen hierom drie gebieden: interventies in het veld - dus het voorkomen van stroperij, het verstoren van de (illegale) handelsketen en de het verminderen van de vraag naar producten gemaakt van wilde dieren. Bij het tegengaan van stroperij werken we in de landen waar het daadwerkelijk gebeurt. De stropers, veelal betaald door grote misdaad syndicaten, gaan steeds efficiënter te werk. Dit is de reden dat we werken we aan het versterken van capaciteit met alle belanghebbenden zoals (lokale) overheden en dierenbeschermingsorganisaties, gemeenschappen en de mensen in het veld. En wat we in de afgelopen jaren geleerd en ervaren hebben, is dat je pas echt je doel kunt bereiken als de moraal van de mensen met wie je werkt, goed is. En dat betekent, dat dat moraal kan

veranderen als de basisbehoeften van de mensen met wie je moet samenwerken, niet ingevuld zijn.

slimmer gebruik van data

Soms wordt er te veel vanuit Westerse ogen gekeken naar bepaalde uitdagingen en snappen we bijvoorbeeld niet hoe het kan dat rangers corrupt worden. Maar als je als ranger jouw salaris niet ontvangt, en je dus je gezin niet kunt onderhouden, wat doe je dan? Of als je simpelweg je werk niet kunt uitvoeren, omdat er geen geld is voor benzine. Dan wordt het allemaal wel heel lastig. Wij zorgen dus ervoor dat de mensen de juiste instelling hebben, en kunnen behouden, door de primaire behoeften in te vullen. We hebben dit jaar dus ook geïnvesteerd in de selectie van de juiste mensen, die goed in hun vel zitten, met uitgebreide trainingen. De volgende stap is om te investeren in slimme middelen maar ook om slimmer met de data om te gaan die we vergaren. Luisteren naar de ‘vroeger waarschuwingsignalen’, mensen uit de gemeenschappen die aan ons bijvoorbeeld aangeven als er plotseling veel getankt wordt en provisie wordt ingeslagen. Dan weten we dat we alert moeten zijn. Dat is waardevolle data. En deze informatie naast de wetenschappelijke gegevens die we via onderzoeken verkrijgen.”

malawi

“Malawi is een mooi voorbeeld waarbij we de basis voor de mensen eerst goed geregeld hebben die betrokken zijn bij het tegengaan van de stroperij in de nationale parken. En we zien dat de aanpak werkt. Een mooi voorbeeld is het op heterdaad betrappen van drie stropers op de grens van Malawi en Zambia in juli 2017, tijdens een risicovolle undercoveroperatie door de Wildlife Crimes Investigations Unit (WCIU). Dit is een gezamenlijk initiatief van Malawi’s Department of National Parks and Wildlife, de politie en het IFAW. We verlenen financiële steun voor grensoverschrijdende onderzoeken en operaties en verzorgen de training voor de rangers. Ook zetten we ons in voor de opzet van een betrouwbaar netwerk van informanten, die officials tipt over activiteiten op het gebied van de illegale handel, en een toegewijd, niet-corrup handhavingsteam in Zambia en Malawi. Slechts enkele uren vóór de arrestaties had een informant het team verteld dat deze mannen recent gestroopt ivoor probeerden te verkopen.” aldus Reijnen.

stijging populatie

In de korte tijd dat het IFAW in dit gebied aanwezig is, is er een duidelijke afname in het aantal stropers-incidenten. Sinds 2015 is in het gebied Malawi en Zambia ruim 200 aanhoudingen verricht en ivoor van meer dan 300 olifanten in beslag genomen. En het concrete resultaat hiervan is dat de populatie olifanten in dit gebied gestegen is.

Dit soort samenwerkingen zorgt er niet alleen voor dat we de strijd aan kunnen gaan met het complexe netwerk van de illegale handel in wilde dieren, maar ook dat we verandering kunnen brengen in de manier waarop in Malawi en Zambia wordt aangekeken en opgetreden tegen wildlifecriminaliteit.

samenwerking in de hoorn van afrika: project wildlife crime

Een van de belangrijkste regio’s ter wereld waar wilde dieren worden gedood en gevangen, maar ook waar de producten worden verkocht en verhandeld, is de Hoorn van Afrika. Om deze handel en de bijbehorende stroperij tegen te gaan, is het IFAW vanaf 2016 met steun van het Nederlands Comité van het IUCN en het ministerie van Buitenlandse Zaken, samen met lokale partners het overkoepelende programma Wildlife Crime Prevention gestart. In dit 2,5 jaar durende programma werken douanes, politiefunctionarissen, onderzoekers, openbare aanklagers en de rechterlijke macht in de Hoorn van Afrika samen met dierenbeschermingsorganisaties en lokale gemeenschappen. Het fonds voor het project was officieel in januari 2018 beëindigd, maar is tot juni 2018 (zonder verder verstrekt fonds) verlengd. (Zie Jaarrekening, Toelichting 2.6.7b Baten en subsidies van overheden, Werkelijke kosten 2017/2018 €93,665 ten opzichte van 2016/2017 €362,878).

de algemene resultaten

Reijnen vertelt dat er inmiddels een uitgebreid evaluatierapport verschenen is over de successen en leermomenten van het project. “Het project heeft in een relatief kort tijdsbestek veel bereikt in het gebied. Het opbouwen van relaties met gemeenschappen en wetshandhavinginstanties, om natuurcriminaliteit te bestrijden op regionaal niveau, is geen eenvoudige taak. Een opvallend punt uit het rapport is dat de belanghebbenden sterk van mening zijn, dat het mogelijk is om dezelfde aanpak in andere regio’s te implementeren, met name door

initiatieven als: lokale scouts, grensoverschrijdende trainingen, verbeterde informatieverzameling en analyses. Ook kan het Horn of Africa Wildlife Enforcement Network (HAWEN) mogelijk een leidende rol spelen bij de ontwikkeling van opleidingsnormen in de regio.

lokale gemeenschappen

In Kenia leeft 70 procent van de wilde dieren buiten beschermde gebieden en daarom is samenwerking essentieel. Traditionele gemeenschappen, zoals de Maasai, leven al eeuwenlang samen met wilde dieren in hun gebieden. Samen met lokale partner SORALO (South Rift Association of Land Owners) heeft het IFAW geholpen om de traditionele leefwijzen van deze lokale gemeenschappen te versterken. Reijnen licht toe: "Als de lokale bevolking de eerste verdedigingslijn vormt tegen stroperij, staan we veel sterker. Daarom werken we ook daar met partnerschappen. Dankzij de

samenwerking met lokale scouts, de rangers van de KWS (Kenyan Wildlife Services) en de Maasai is de stroperij van olifanten in de Loita-heuvels sinds 2014 met 85 % afgenomen (in vergelijking met de periode 2010 - 2014), met slechts 3 olifanten gedood in 2016, terwijl in de Tsavos, 85 stroperijincidenten in twee jaar tijd werden voorkomen, het aantal stropers met 76% daalde (37 olifanten gered) in 2016, en in 2017 zijn de stroperscijfers met 98% gedaald (48 olifanten gered), waarbij 1 olifant is gedood. En in Ethiopië bijvoorbeeld zien we dat er een positieve verandering plaats heeft gevonden hoe leiders van gemeenschappen en lokale overheden tegen dieren-en natuurbescherming aankijken."

mens-dierconflict

Een ander onderdeel van het werk in het veld zijn de mens-dierconflicten. Reijnen legt uit: "Deze conflicten kunnen namelijk enorme impact hebben op de lokale gemeenschappen. Want wat als een

olifant jouw oogst opgegeten heeft of een leeuw een deel van jouw veestapel? Of wat als je kinderen niet veilig naar school kunnen? We helpen mensen dan ook met oplossingen te vinden voor deze uitdagingen bijvoorbeeld door het opzetten van vormen van diervriendelijke vormen van ecotoerisme, opleidingen en het aanbieden van fees bij het opzetten van bijvoorbeeld een corridor tussen twee natuurgebieden. Dit jaar hebben we gezien dat het dankzij de eerder genoemde inspanningen tegen stroperij een verhoogd aantal dieren in het wild en een ecologisch verantwoord landschap leidt tot een toename van het aantal toeristen. En dat betekent meer geld in het laatje voor de lokale gemeenschappen."

training

Een samenwerking vindt ook plaats op het gebied van het verstoren van de handel. Een succesvol onderdeel van het werk van het IFAW dit jaar is het verbeteren van de transnationale samenwerking tussen

wetshandhavinginstanties in Kenia en Tanzania. Het IFAW biedt hen gecombineerde trainingssessies aan met nationale politie, douane, belastingautoriteiten en natuurautoriteiten uit beide landen. "De vliegvelden van de grote steden in deze regio hebben veel te maken met het smokkelen van de producten van wilde dieren. Hierom werken we bijvoorbeeld aan de capaciteitsversterking van douaniers", vertelt Reijnen. "Als er één ding is, dat we als IFAW de afgelopen jaren hebben geleerd, dan is dat het bestrijden van deze vorm van criminaliteit samenwerking vraagt. Voor een effectieve aanpak moeten landen in de Hoorn hun opsporing en handhaving coördineren en grensoverschrijdende afspraken maken. Onderlinge contacten via trainingen zijn daarom cruciaal." Voor de trainingen van mensen en opsporingshonden werkt het IFAW samen met Interpol. Zo ook in Ethiopië, waar handhavingambtenaren trainingen kregen op het gebied van opsporing, inbeslagname en behandeling

van illegale wildlifeproducten.

TenBoma Project

Bijdragen aan gelieerde organisaties van Stichting IFAW aan International Fund for Animal Welfare Inc. (Zie Jaarrekening, toelichting 2.6.9 Bestedingen toegerekend aan kernactiviteiten IFAW, Bijdrage aan gelieerde organisaties internationale programma's, Werkelijke kosten Wildlifecriminaliteit 2017/2018 €170,159 ten opzichte van 2016/2017 €156,401).

Het IFAW en de Kenya Wildlife Service (KWS) hebben de handen ineengeslagen met tenBoma, een modelproject waarmee men alle informatie die nuttig kan zijn bij de strijd tegen wildlifecriminaliteit op een centrale plek bijeen wil brengen. En een plek ook, waar de lokale bevolking tips kwijt kan en actief kan bijdragen aan de strijd tegen ivoorstropers. In dit verband vindt ook hoogwaardige analyse van gegevens plaats en worden beveiligingsoperaties voorbereid, alles gericht op het voorkomen van aanslagen van ivoorstropers op neushoorns en olifanten. Met het tenBoma-project

verbinden we gemeenschappen in en rond kwetsbare natuurgebieden met elkaar. Door tien ('ten') gemeenschappen of 'boma's' met elkaar te verbinden, kunnen we een krachtige barrière opwerpen tegen stroperij en andere vormen van wildlife criminaliteit.

trainingen en slimme technieken

Onderdeel van de aanpak is een gerichte training voor overheidspersoneel. In deze training, die we ook dit boekjaar hebben gegeven, besteden we aandacht aan ethische kwesties, mensenrechten en manieren om motivatie en verantwoordelijkheid te stimuleren, om zo de kans op corruptie te verkleinen. Ook werken we met een geospaiaal bewakingsplatform dat, gekoppeld aan gerichte analyse van verzamelde gegevens en verspreiding van bruikbare informatie, aanwijzingen voor stropersactiviteiten op heeft geleverd.

1.2.1 wildlifecriminaliteit

strengthening community support for law enforcement and anti-poaching efforts in the greater kilimanjaro trans frontier conservation area (tfca)

Tara Wambugu
Project Manager

van onschatbare waarde

Het IFAW is zeer verheugd met de steun die we ontvangen hebben van de Europese Unie. (Zie *Jaarrekening, Toelichting 2.6.1b Baten en subsidies van overheden, Werkelijke kosten 2017/2018 €118,225, €.- 2016/2017*). Voor een goede invulling hiervan hebben wij dit boekjaar een Project Manager aangesteld. Haar naam is Tara Wambugu en zij werkt sinds het begin van juli 2018 aan het project Strengthening Community Support for Law Enforcement and Anti-Poaching Efforts in the Greater Kilimanjaro Trans Frontier Conservation Area (TFCA).

actie – resultaat – impact

Op 28 december 2017 is dit project officieel van start gegaan via de ondertekening van de samenwerkende NGO's: het IFAW, die de lead heeft, de African Wildlife Foundation and Big Life. Wambugu vervolgt: "Hierop volgend hebben er twee kick-off sessies plaatsgevonden waarbij we alle

rollen en het raamwerk vastgesteld hebben. De eerste bijeenkomst van de stuurgroep vond in april 2018 plaats waarbij de planning doorgenomen is en de doelen vastgesteld zijn. Onze focus de komende tijd ligt op de implementatie van de verslaglegging van het project en het organiseren van cross-boardings-bijeenkomsten tussen Kenia en Tanzania. Want alleen met samenwerking, het delen van informatie en ervaringen, kunnen we optimale bescherming bieden aan de dieren die leven in Tsavo en Amboseli."

publieks-voorlichting, educatie van donateurs en samenwerking met gemeenschappen

Om effectief in contact te komen met de gemeenschappen in onze projectgebieden, gebruikt het IFAW de culturele gebruikelijke communicatiekanalen om de lokale bevolking te informeren en actief bij

ons werk te betrekken. Bijeenkomsten, kleinschalige discussiegroepen, radio-uitzendingen, posters, straattheater, openluchtbijeenkomsten in diverse samenstellingen, stellen het IFAW in staat om met de lokale bevolking in contact te komen. Voor onze wereldwijde activiteiten hanteren we een veelkleurige communicatieaanpak – we maken gebruik van direct marketing, sociale media en persoonlijke ontmoetingen – om donateurs, beleidsmakers en andere partijen effectief te informeren en actief te betrekken bij vraagstukken die van groot belang zijn voor het realiseren van onze strategische doelstellingen.

onze aanpak van de handelsketen

Bij het aanpakken van de handel verstoren wij de gehele keten. Dus het in de gaten houden van grensovergangen, maar ook vliegvelden. En ook op het internet maken wij het criminelen zo moeilijk mogelijk. We houden op internet marktplaatsen en veilingsites in de gaten en geven illegale zaken door aan handhavende partijen. We helpen opsporen en onderscheppen. In de landen waar de vraag naar dierenproducten of dieren bestaat, proberen we die terug te dringen. Want als de vraag niet stopt, stopt de handel ook niet.

11.772

Het aantal exemplaren van beschermde diersoorten, levend en dood, dat in 2017 gedurende een zes weken-durend onderzoek naar de online handel in wilde dieren in Frankrijk, Duitsland, Rusland en het Verenigd Koninkrijk in online advertenties werd aangetroffen.

1.2.1 wildlifecriminaliteit

de aanpak van cybercrime in europa en rusland

Tania McCrea-Steele
Project Leader, Global Wildlife Cybercrime

Sommige mensen denken dat natuurcriminaliteit iets is dat alleen dieren en mensen in Afrika en Azië treft, maar de realiteit is dat het een wereldwijd probleem is. Het internet biedt klanten en aanbieders van dieren in het wild toegang tot een enorme marktplaats, die 24 uur per dag, zeven dagen per week, 365 dagen per jaar open is.

En deze handel gebeurt op bekende marktplaatsen, op schimmige websites en op social mediaplatforms. Het gaat veelal om ivoor, hoorns van neushoorns en andere illegale dierenproducten, maar ook levende bedreigde diersoorten. Het IFAW zet zich daarom óók online in op het bestrijden van deze handel. En met succes!

Tania McCrea-Steele benadrukt dat het werk hard nodig is "De schaal waarop de

handel plaatsvindt, is enorm: we hebben nog maar het topje van de ijsberg te pakken. Het gaat hier om een 24-uurs markt die nooit stil staat en moeilijk te reguleren is. De continue vragen in de strijd zijn: Wie zit erachter? Waar wordt er gehandeld? En wanneer is de handel precies?"

actie – resultaat – impact

netwerk

Het IFAW werkt al sinds 2004 aan deze campagne en onderzoekt en beschrijft de uitdagingen én kansen waar natuurbeschermers, overheden en particuliere organisaties tegenaan lopen

in de strijd om wildlifecriminaliteit online te stoppen. "Omdat de illegale handel in wilde dieren in meerdere opzichten een bedreiging vormt voor dieren, is een aanpak over een breed front vereist", aldus McCrea-Steele, "We werken eraan om alle belanghebbenden vanuit zowel de overheid, nationaal en internationaal, als de particuliere sector bij elkaar te brengen voor het geven van voorlichting, educatie en om de strijd tegen online wildlifecriminaliteit te ondersteunen. Je hebt een netwerk nodig om een netwerk te verslaan."

successen in dit boekjaar

Het afgelopen jaar zijn er meerdere successen geboekt in de strijd tegen wildlife cybercrime. Onderstaand noemen we de belangrijkste in vogelvlucht.

adessium foundation

Sinds het voorjaar 2017 steunt de Nederlandse Adessium Foundation de strijd die het IFAW voert tegen de illegale handel op het internet. (Zie *Jaarrekening, Toelichting 2.6.1c Baten van andere organisaties zonder winststreven, Werkelijke kosten 2017/2018 €178,856, 2016/2017 €3,219*).

Met deze financiële ondersteuning is het IFAW in 2017 het tweejarige project gestart 'Tackling Wildlife in Europe and Russia' gestart. De focus van dit project ligt op Europa, omdat de illegale handel vooral hier plaatsvindt. McCrea-Steele licht toe: "Wij hebben in 2017 een onderzoek uitgevoerd in vier landen: Frankrijk, Duitsland, Rusland en het Verenigd Koninkrijk naar de handel in wilde dieren via het internet. Het rapport [Disrupt: Wildlife Cybercrime – Uncovering the scale of online wildlife trade](#)¹ - dat op basis van het onderzoek gepubliceerd is - geeft een overzicht van de enorme aantallen levende dieren en hun lichaamsdelen die op internet te koop worden aangeboden en laat daarbij zien hoe deze handel de dieren in hun voortbestaan bedreigt."

onderzoek op veulingsites en social media

Gedurende het 6 weken durende onderzoek ontdekte een team van IFAW-deskundigen en onderzoekers duizenden onlineadvertenties voor de verkoop van kwetsbare en met uitsterven bedreigde dieren en producten van deze dieren. McCrea-Steele vertelt: "Het IFAW telde 5.381 advertenties verspreid over 106 webwinkels, veulingsites en sociale media platforms. Er werden 11.772 dieren en producten van kwetsbare en met uitsterven bedreigde soorten geregistreerd, met een totale marktwaarde van € 3,462,583. Voor het eerst in Europa heeft het IFAW onderzoek gedaan naar de snelgroeiende handel in wilde dieren via sociale media. Dit betreft maar een gering percentage van de totale handel via internet. En daarbij is dit vermoedelijk slechts het topje van de ijsberg; de handelaren opereren waarschijnlijk ook in het diepste geheim."

resultaten

Ons rapport [Disrupt: Wildlife Cybercrime](#)² onthult dat de internethandel in ivoor of in producten die vermoedelijk ivoor bevatten een hardnekkig probleem is. McCrea-Steele geeft aan: "In bijna een vijfde van alle advertenties worden deze

producten te koop aangeboden. Daarnaast gaat het in verreweg de meeste gevallen (80%) om levende dieren. Hieruit blijkt dat het houden van exotische huisdieren (schildpadden, papegaaien, uilen, apen en zelfs grote katten) populair is. Levende reptielen, vooral land- en zeeschildpadden, vormden de overgrote meerderheid (45%) van alle diersoorten waarover werd gerapporteerd. Bijna een kwart van de overige dieren bestond uit vogels, waaronder grijze roodstaartpapegaaien, een met uitsterven bedreigde soort. Ook waren andere zoogdiersoorten vertegenwoordigd, zoals katten, primaten, beren en neushoorns."

¹ ▲ Cheetah welpjes in een kooi die in beslag is genomen in Jordanië.

² ▲ Wildlife Cybercrime bedreigt het voortbestaan van neushoorns, door de grote vraag naar hun hoorns.

uitdaging

De informatie van dit onderzoek deelt het IFAW met handhavers, zodat we hen helpen met het opsporen van misdadigers. Dit betekent ook dat overheden in allerlei landen zullen moeten investeren in handhavingscapaciteit. McCrea-Steele licht toe: "Een van de belangrijkste uitdagingen in dit opzicht is het onderscheiden van legale en illegale handel, omdat in sommige gevallen de handel in bepaalde soorten wordt toegestaan. We hebben daarom een conservatieve benadering gevolgd bij de resultaten van dit onderzoek en slechts een beperkt aantal namelijk 190 logs, die betrekking hebben op 327 advertenties en berichten, doorverwezen naar nationale wetshandavingsinstanties voor verder onderzoek."

wetgeving

Hiernaast dringen we bij overheden erop aan de (nationale) wetgeving tegen het licht te houden en sterker te maken, om zo

specifiek de cybercrime in wilde dieren aan te pakken. En met succes. In de tweede helft van 2017 hebben China en Frankrijk in hun wetten nieuwe bepalingen opgenomen om deze illegale handel de kop in te drukken. En na het verschijnen van dit rapport heeft Rusland stappen ondernomen om de illegale handel tegen te gaan en heeft het Verenigd Koninkrijk de wetgeving aangepast zodat er niet gehandeld mag worden op producten in wilde dieren zonder CITES-nummer te vermelden.

samenwerking met online-bedrijven

Ook hebben we dit boekjaar samengewerkt met de online-techbedrijven, die bijvoorbeeld op hun servers bepaalde adressen blokkeren en artikelen van marktplaatsen afhalen. McCrea-Steele benadrukt: "Deze bedrijven zijn belangrijk bij het oplossen van dit probleem. De online-marktplaats is zo groot dat iedereen zijn steentje moet bijdragen om de toegangswegen af te

sluiten voor cybercriminelen die handelen in wilde dieren. Het werk van het IFAW in de afgelopen 14 jaar heeft ertoe geleid dat 15 online-technologiebedrijven natuurbeleid hebben aangenomen. En daar plukken we de vruchten van: het onderzoek liet namelijk een opmerkelijke vermindering van het totaal aantal wilde dieren zien dat te koop aangeboden is via eBay-sites, evenals een aanzienlijke vermindering van ivoorhandel op eBay-sites in Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Bovendien is er een gerapporteerde afname van het aantal verhandelde Afrikaanse grijze papegaaien via Leboncoin in Frankrijk en heeft er in Frankrijk geen online-handel meer plaatsgevonden van onbewerkt ivoor, algeheel conform de EU-wetgeving die dat verbiedt. Op QUOKA en Markt in Duitsland en Preloved in het Verenigd Koninkrijk is er geen ivoor meer gevonden. Daarnaast hebben eBay, Etsy, Facebook en Instagram verklaard dat alle advertenties en berichten die we hebben

geïdentificeerd en die hun beleid schonden, zijn verwijderd."

wereldwijde coalitie

In maart 2018 lanceerden het IFAW, WWF en TRAFFIC samen met 21 oprichtende bedrijven de Global Coalition to End Wildlife Trafficking Online die streeft naar een sector-brede aanpak om de handel in wilde dieren in het wild met 80% te verminderen tegen 2020. Deze samenwerking heeft er direct al voor gezorgd om de handel op een aantal platforms terug te dringen. Zo heeft eBay aangegeven dat zij dit boekjaar meer dan 45.000 advertenties en berichten hebben voorkomen of verwijderd die in strijd waren met beleid ten aanzien van handel in wilde dieren."

workshop

McCrea-Steele vervolgt: "In juni 2018 hebben we samen met Interpol een internationale workshop georganiseerd waar we alle stakeholders bij elkaar

brachten, inclusief wetenschappers, collega NGO's, de online-markt, handhavers en politici. We wisselden best practices uit en een actieplan voor de komende periode. Mooi om te zien dat er echt een verenigd front ontstaan is tegen wildlife cybercrime".

toekomst

Maar we zijn er nog lang niet. De komende blijft onze focus liggen op social mediaplatforms en het Darknet, het schimmigste hoekje van het internet, waar gebruikers hun locatie kunnen verbergen. McCrea-Steele legt uit: "We werken hier samen met Interpol aan, want deze handel is een groeiende bedreiging." De komende jaren zal het IFAW zich in blijven zetten tegen deze vorm van wildlife criminaliteit, samen met alle stakeholders.

educatie & bewustmaking

Omdat men vrijwel overal ter wereld toegang heeft tot internet, waarschuwt

het IFAW voor de potentieel schadelijke effecten als internet wordt misbruikt voor de illegale handel in levende dieren en de verkoop van lichaamsdelen van wilde dieren en dierproducten. We doen dit via direct mail, email alerts en berichten op sociale media. In wezen is dit de boodschap die we willen meegeven: "Als wij die producten niet kopen, hoeven de dieren niet te sterven!"

1.2.1 wildlifecriminaliteit

ivoorhandel in nederland

Sabine Zwiers
Campaigner Nederland

Nog steeds wordt er elke 26 minuten een olifant gedood door stropers, zo'n 20.000 dieren per jaar. Op inhumane wijze om de internationale ivoormarkt te verzadigen. De populaties olifanten verkeren hierdoor wereldwijd in kritieke toestand. Momenteel leven er ongeveer 415.000 op het gehele Afrikaanse continent. Tussen 2007 en 2014 is zelfs een derde van de populatie afgenomen.

europa

Zwiers legt uit: "Europa is een aanzienlijke speler op de ivoormarkt. Ons continent is de grootste exportmarkt voor handel naar andere landen, met name naar China. Het huidige semiverbod - dat wel voor nieuw ivoor, maar niet voor oud ivoor geldt - functioneert niet en werkt verdere stroperij in de hand. Met alle gevolgen van dien voor olifanten."

actie – resultaat – impact

[Een krachtige stem: #NolvoryinEU](#)

Als onderdeel van de campagne #NolvoryinEU lanceerde het IFAW in 2017 een petitie om bij de EU aan te dringen op een verbod in ivoorhandel. Samen met de wereldwijde campagnebeweging AVAAZ werden op 28 maart 2018 meer dan 1,2 miljoen handtekeningen aangeboden. Verder wordt het IFAW hierin ondersteund door wetenschappers uit meer dan 33 landen, leden van het Europees parlement, de Afrikaanse Olifanten Coalitie en online veilingssite eBay. De meesten van hen tekenden ook de AVAAZ-petitie. Zij spraken hun steun uit in een rechtstreekse oproep aan Karmenu Vella, EU-commissaris voor Milieu, Maritieme

Zaken en Visserij, tot het nemen van dringende maatregelen om olifanten voor uitsterven te behoeden. Zwiers vult aan: "De EU loopt achter in de wereldwijde strijd tegen de ivoorhandel, aangezien landen als de UK, VS en China, mede dankzij het vele lobby werk van het IFAW, al stappen hebben gezet om de ivoorhandel volledig in de ban te doen. Volgens velen is nu het moment voor de EU om het goede voorbeeld van de internationale gemeenschap te volgen."

onderzoek naar ivoorhandel van Nederlandse veilinghuizen

Nederland is één van de Europese landen met een aanzienlijke rol in de handel van ivoor van olifanten. In het voorjaar van 2018 heeft het IFAW onderzoek gedaan naar de handel in ivooren voorwerpen door veilinghuizen in Nederland. Dit na

initiatieven in andere Europese landen en de uitkomst van eerdere onderzoeken in Nederland waarbij duidelijk werd dat ook Nederland betrokken is bij de handel in ivoor.

kamervragen

De resultaten van het onderzoek zijn al voor de uiteindelijke publicatie van het rapport gedeeld met politici en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Samen met het gelijktijdig onderzoek door AVAAZ bij antiekwinkels en Marktplaats, leverde dit het bewijs dat de ivoorhandel ook in Nederland in de meeste gevallen illegaal is. Voor regeringspartij D66 voldoende om Kamervragen te stellen aan minister Schouten over de Nederlandse rol in de internationale ivoorhandel. In haar antwoord gaf ze aan dat Nederland zich zal inzetten om op Europees niveau stappen te ondernemen voor strengere wetgeving en handhaving. Het IFAW is verheugd dat de Nederlandse overheid zich hard wil maken voor verdere

maatregelen om de ivoorhandel te stoppen." besluit Zwiers.

educatie en bewustmaking

Essentieel bij het programma Wildlife Criminaliteit is voorlichting; mensen bewust maken van hun eigen rol bij wilde dieren die bedreigd zijn. Hierbij hanteren we sociale marketingstrategieën om het gedrag van deze consumenten te veranderen met het doel de vraag terug te dringen. In de zomer van 2017 hebben we net als in de voorgaande jaren op Chinese vliegvelden en in de vliegtuigen bewustwordingscampagnes gevoerd over de handel en smokkel in ivoor, andere dierenproducten en wilde dieren. Zo werden er dit jaar ook filmpjes getoond op vluchten van Chinese luchtvaartmaatschappijen die de regio van de Hoorn van Afrika binnenkwamen. "Veel mensen in China weten weinig over ivoor", aldus Reijnen. "Ze denken dat je het ivoor eraf kan halen, zonder het dier

te doden, en dat het daarna wel weer aangroeit. Gedrag van mensen verander je niet zomaar, daar gaat tijd overheen en je hebt doortastende en aanhoudende strategieën nodig.

conclusie

Reijnen besluit dat dankzij het werk van het IFAW en de vele partners het onderwerp Wildlife Crime hoger op de maatschappelijke en politieke agenda is gekomen, stelt Reijnen. "De handel in wilde dieren en producten wordt als een steeds belangrijker probleem gezien. Het kreeg te lang niet het podium en de aandacht die het verdiende en nodig heeft. Dit afgelopen jaar hebben we veranderingen ervaren: het is stabiel in Kenia en zuidelijke Afrika, (internationale) wetgevingen zijn aangepast, importverboden doorgevoerd en ook de commerciële bedrijven nemen meer verantwoordelijkheid wat betreft de handel in wilde dieren."

1.2.1 wildlifecriminaliteit

een toekomst voor de berberapen van marokko

Rikkert Reijnen
Program Director, Wildlife Crime

met steun van de nationale postcode loterij

Hoog in de bergen van het Atlasgebergte in Marokko, in de bossen van het Ifrane National Park, leeft de helft van de resterende Berberapen. Deze unieke apensoort wordt aan alle kanten bedreigd. Van het verdwijnen van zijn leefomgeving tot stroopers die de apen verkopen aan Europese toeristen. Dankzij de steun van de Nationale Postcode Loterij heeft het IFAW dit jaar samen met Stichting Aap aan een project gewerkt, dat deze iconische apensoort voor uitsterven moet behoeden. (Zie *jaarrekening, toelichting 2.6.1c Income other non-profit organisations, Realisation 2017/2018 €148,063, 2016/2017 €-,-*).

Ooit kwam de berberaap (*Macaca sylvanus*) voor in heel Noord-Afrika én Europa. Nu is deze apensoort vooral bekend als toeristenattractie op de rots van Gibraltar en is hij in het wild alleen nog maar te vinden in het Rif- en Atlasgebergte in Marokko en in delen van Algerije. De berberaap is de enige primatensoort in Afrika ten noorden van de Sahara en de enige makakensoort die buiten Azië voorkomt.

Sinds halverwege de jaren '90 van de vorige eeuw werd de berberaap populair als huisdier in Europa. Sindsdien hebben stroperij en illegale handel een vlucht genomen.

actie – resultaat – impact

born to be wild

Stichting Aap en het IFAW zijn in 2017 het project Born to be Wild gestart, dat zowel de stroperij en illegale handel wil terugdringen als het leefgebied van de berberapen wil veiligstellen in het Ifrane National Park. Aan dit initiatief draagt de Nationale Postcode Loterij ruim 1,3 miljoen euro bij. Reijnen legt uit: "Inmiddels zijn we ruim anderhalf jaar verder en we zien dat onze brede aanpak haar vruchten afwerpt. We zien dat dankzij de bescherming de populatie apen in het Midden Atlasgebergte toegenomen is. En

ook zien we dat het smokkelen van de apen afgenomen is. Het komende jaar blijven de smokkelroutes in Europa wel een uitdaging, aangezien er alternatieve routes bedacht worden door de criminelen.

succesvolle methode: oren en ogen van het bos

De methode die we binnen dit project ontwikkeld hebben, bestaat uit het opleiden van rangers uit lokale gemeenschappen, die als oren en ogen van het bos fungeren. We hebben met de overheid protocollen afgesproken dat deze scouts rapporteren wanneer ze stroperij en handel in apen tegenkomen maar ook bij illegale boskap. De partners helpen de Marokkaanse overheid met het terugbrengen van de uit handel geredde dieren naar het wild of naar goede opvanglocaties."

training

"Ook hebben we binnen het project de tweede helft van 2017 trainingen gegeven in Marokko om de opsporings- en handhavingscapaciteit te versterken," vertelt Reijnen. "Marokko is een doorvoerhaven van levende diersmokkel. We ondersteunen de Marokkaanse overheid om die handel in wilde dieren tegen te gaan. Volgens de Marokkaanse wet is het namelijk verboden om de apen, en andere dieren, te verkopen en vangen. We organiseerden deze trainingen samen met de Hoge Commissaris voor Water en Bosbeheer en Strijd tegen Verwoestijning (HCEFLCD). Deelnemers waren de Marokkaanse ministeries van Douanezaken en Natuurbeheer, de Veterinaire Dienst en andere instanties die betrokken zijn bij de controle op de handel in wilde dieren. De verschillende instanties leren in de training efficiënter met elkaar te communiceren over de illegale handel in berberapen. Verder werken de twee

partners ook samen met de lokale bevolking om te kijken hoe die kan helpen de apen te beschermen. "Dat betekent dat we meedenken over hoe ze hun dagelijks leven kunnen veranderen. Het gaat dus ook om een stukje ontwikkelings-samenwerking," aldus Reijnen. "Ook op voorlichting aan lokale bevolking en aan scholen heeft dit boekjaar ook onze focus gelegen", vertelt Reijnen verder. "We willen de lokale bevolking van alles leeftijden laten zien hoe bijzonder de berberaap is, hoe belangrijk die is voor Marokko en hoe we die het best kunnen beschermen. Bescherming van de aap kan bijvoorbeeld geld opleveren in de vorm van ecotoerisme. Mensen bezoeken het park om de apen te zien. Ook willen we de toeristen voorlichten over de smokkel van levende dieren."

Met al deze samenwerkingen zijn we goed op weg om de bijzondere berberaap veilig te laten leven in het Ifrane Park.

1.2.2

dieren in de gemeenschap

1.2.2 dieren in de gemeenschap

strategische aanpak ifaw

Bedreiging: Katten, Honden en andere dieren die in de nabijheid van mensen leven, kunnen in problemen komen als onvoldoende in hun behoeften wordt voorzien. In veel gemeenschappen waar een tekort is aan zorgvoorzieningen, gaat het vaak slecht met dieren en worden ze verwaarloosd omdat hun baasje te weinig van verzorging weet of te arm is. In andere gevallen zijn kille beheersystemen en mishandeling de oorzaak van nodeloos dierenleed.

Het IFAW tracht in de belangrijkste gebieden waar we actief zijn zoveel mogelijk huisdierenleed te verzachten. Zo helpen we gemeenschappen waar men huisdierpopulaties moeilijk in de hand kan houden met het vinden van diervriendelijke en duurzame oplossingen. Dit zijn de speerpunten van onze aanpak:

- **diervriendelijke gemeenschapsontwikkeling**
Het IFAW leert gemeenschappen hoe ze zelf de uitdagingen op het gebied van de zorg voor huisdieren het hoofd kunnen bieden en duurzame, diervriendelijke oplossingen kunnen bedenken. We brengen alle belanghebbenden met elkaar in contact en leren ze hoe ze hun eigen – vaak unieke – problematiek in kaart kunnen brengen en er een effectieve en duurzame aanpak voor kunnen bedenken. Vanuit onze deskundigheid op het gebied van welzijnszorg voor gemeenschapsdieren streven we altijd primair naar duurzame oplossingen die door de gemeenschap worden gedragen.
- **veterinaire zorg en hulpverlening**
In samenwerking met lokale partners biedt het IFAW primaire veterinaire zorg, hulp aan dieren in nood en voorlichting over dierverzorging aan kansarme gemeenschappen. Het IFAW biedt daarnaast strategische, operationele en financiële ondersteuning aan de ontwikkeling van partnerorganisaties die ter plaatse dieren redden.

1.2.2 dieren in de gemeenschap

activiteiten boekjaar 2018

Zie jaarrekening, toelichting 2.6.9

€713,506

Contribution to causes allocated to the strategic program areas of IFAW, Community Animals, Total realization 2017/2018 (2016/2017 €689,826)

1.2.2 dieren in de gemeenschap

werken aan dierenwelzijn én maatschappelijk bezig zijn

Renilde Cats
Projectassistent Blijf van mijn Dier

Helaas is huiselijk geweld aan de orde van de dag in onze samenleving. Gelukkig is er een goed vangnet voor de - meestal vrouwelijke - slachtoffers. Voor hun huisdieren gaat dat helaas niet op. Daarom zet het IFAW zich met Blijf van mijn Dier sinds 2014 in om dieren op te vangen uit huiselijke geweldsituaties. (Zie Jaarrekening, toelichting 2.6.9 *Bestede aan doelstellingen, Projecten in eigen beheer, Werkelijke kosten 2017/2018 €165,884, 2016/2017 €88,924*).

Dieren zijn bij huiselijk geweld ook vaak slachtoffer van mishandelingen. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat slachtoffers van huiselijk geweld gemiddeld 52 weken langer in een geweldssituatie blijven, simpelweg omdat ze hun huisdier niet achter willen laten. Met alle gevolgen van dien. En als het slachtoffer dan toch vlucht en niets

anders kan dan het dier achterlaten, richt de dader uit wraak zijn woede op het dier of wordt de hond of kat gebruikt als chantagemiddel. Een onhoudbare situatie, waar het IFAW met Blijf van mijn Dier een einde aan maakt.

aanpak

Na de eerste pilot in 2014 van oprichtster Rianne Haaijema nam het project een vlucht. Projectassistent Renilde Cats legt uit hoe de aanpak van Blijf van mijn Dier werkt: "We zorgen ervoor dat een dier wordt opgehaald uit de onwenselijke situatie. Soms ondersteunt de politie ons als de situatie te gevaarlijk is vanwege de (ex)partner. Daarna gaat het huisdier voor onderzoek naar een dierenarts voor een algehele controle. Wanneer het dier nog niet geënt of gechipt is, zorgen wij ervoor

dat dit gebeurt. Intussen kijken wij in ons netwerk van gastgezinnen waar de dieren tijdelijk kunnen worden opgevangen. Iedere twee weken krijgt de eigenaresse via de Blijf van mijn Dier-medewerkers een update van het gastgezin met foto's of filmpjes."

actie – resultaat – impact

ontwikkelingen

Dit boekjaar heeft het project zich verder ontwikkeld, zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin. Vanaf de oprichting van het project heeft Blijf van mijn Dier 250 dieren geholpen waarvan 121 honden, 119 katten, 3 vogels, 3 konijnen, 3 ratten en 1 gerbil van in totaal 164 vrouwen. In dit

boekjaar zijn dat 109 dieren geweest van 71 vrouwen: 45 honden, 59 katten, 3 ratten en konijn en 1 gerbil. Cats licht toe: "Opvallend is dat het aantal dieren dat we geholpen hebben, verdubbeld is ten aanzien van het jaar ervoor: we hebben in dat jaar 55 dieren van 40 vrouwen gered. Reden van deze groei is dat steeds meer mensen, opvanglocaties en gemeenten ons project weten te vinden. En dit aantal blijft toenemen. Iets waar we heel erg blij mee zijn!"

successen

maatschappelijke waarde

Alle vijf steden die aangesloten zijn aan de Blijf Groep - een opvangorganisatie voor slachtoffers van huiselijk geweld, met een geheel verfrissende aanpak via het Oranjehuis - namelijk Alkmaar, Amsterdam, Almere, Wormerveer Zaanstreek en Heemskerk, zijn nu deelnemer aan het Blijf van mijn Dier-project. Cats vult aan: "In de bijbehorende locaties van de opvangtehuizen worden dieren niet meer van hun eigenaren gescheiden, maar samen opgevangen. En dit is ook uiteindelijk het doel dat IFAW-Blijf van mijn Dier voor ogen heeft: dat de mensen niet meer van hun dieren gescheiden worden. En het mooie aan dit project is dat we niet alleen met dieren maar ook met hun eigenaren bezig zijn. Wij helpen de dieren en daarmee ook de mensen. Dit project heeft daarmee ook een maatschappelijke waarde. En dat maakt ons uniek in Nederland."

together we care!

Op 24 november 2017 organiseerde Blijf van mijn Dier samen met de BlijfGroep Together We Care! Een kennisdag om belanghebbenden, die zich bezighouden met slachtoffers van huiselijk geweld of dieren in nood, te inspireren en informeren over de aanpak van het project. Daarbij legden we de nadruk op de mogelijkheden voor het opzetten van een systeem om dieren bij hun baasje te laten verblijven in een opvangcentrum. Een enorm inspirerende dag met enthousiaste deelnemers.

samenwerkingen

Steeds meer vrouwenopvanglocaties tonen interesse in het toelaten van dieren in de opvang. Vaak begint het met een oriënterend gesprek om uit te zoeken

of een samenwerking met Blijf van mijn Dier voor de opvanglocatie haalbaar is en hoe we deze samen vorm kunnen geven. Cats vervolgt: "En waar we ook erg blij mee zijn is dat de Federatie van dierenambulances (FDN) ermee ingestemd heeft om een overeenkomst te ondertekenen met Blijf van mijn Dier voor het transport van de dieren en de training van haar personeel in huiselijk geweld en dierenmishandeling. Fijn dat we steeds meer samenwerkingen aangaan met belanghebbenden."

expertrol

Ook is dit jaar Blijf van mijn Dier steeds vaker uitgenodigd als expert om te spreken op conferenties en ministeries. We vervolgen het geven van gastcolleges op de politieacademie. En we krijgen steeds meer hulpvragen van andere sociale diensten (zoals daklozenopvang en de GGZ), of wij steun kunnen bieden aan hun cliënten en huisdieren. In deze gevallen helpen wij mee een geschikte oplossing te vinden.

steun van fondsen en netwerk

Cats vertelt: "Net als voorgaande jaren hebben we ook dit boekjaar financiering ontvangen van Adessium Foundation en Stichting het Waardige Dier. Dankzij de bijdrage van de Adessium Foundation hebben we een extra persoon kunnen aanstellen vanwege de groei van het project, waarmee het aantal medewerkers op drie personen komt. (Zie Jaarrekening, Toelichting 2.6.1c *Baten van andere organisaties zonder winststreven, Werkelijke kosten 2017/2018 €20,000, 2016/2017 €10,000*).

De financiering van Waardig Dier is gebruikt voor de dekking van (een deel van) de dierenartskosten. (Zie Jaarrekening, Toelichting 2.6.1c *Baten van andere organisaties zonder winststreven, Werkelijke kosten 2017/2018 €20,970, 2016/2017 €9,666*). Daarnaast hebben we veel te danken aan ons netwerk. Zo helpen de gemeenten Zwolle en Den Haag met crisisopvang in de avonden en weekenden en betalen de eerste 48 uur voor de kosten van de opvang van de dieren. Momenteel hebben we contact met de gemeente Amsterdam voor een soortgelijke samenwerking."

focus

Blijf van mijn Dier blijft zich inzetten om de bewustwording over de bijzondere band tussen mens en dier te vergroten en samen met bestaande organisaties een oplossing te bieden voor het tijdelijk onderbrengen van dieren. Wij zijn van mening dat de geboden hulp aan kwetsbare mensen in onze maatschappij opnieuw bekeken dient te worden waarbij er ook aandacht komt voor de eventuele huisdieren. Dit willen we bereiken door in gesprek te gaan met gemeenten en maatschappelijke organisaties en daar waar mogelijk samenwerkingen aan te gaan.

€20,000

Werkelijke kosten 2017/2018 (2016/2017 €10,000). Baten van andere organisaties zonder winststreven

€20,970

Werkelijke kosten 2017/2018 (2016/2017 €9,666). De financiering van Waardig Dier is gebruikt voor de dekking van (een deel van) de dierenartskosten.

1.2.3

behoud van leefgebieden

1.2.3 behoud van leefgebieden

strategische aanpak ifaw

Bedreiging: Verlies, versnippering en achteruitgang van leefgebieden

Bevolkingsopbouw en -groei, druk van ontwikkelingsprojecten, tekortschietend grondbeheer, gebieden die door verschillende gebruikers worden opgeëist en/of gebrekkige voorschriften voor landgebruik: al deze factoren zorgen ervoor dat er voor wilde dieren steeds minder ruimte en voedsel overblijft. Dit bij elkaar leidt tot steeds meer confrontaties in gebieden waar mensen en dieren van dezelfde ruimte en dezelfde voedselbronnen gebruik maken. De gevolgen van de klimaatverandering zullen de druk op bestaansmiddelen die voor mensen én dieren van levensbelang zijn, alleen maar doen toenemen.

Met het Landschapsbeschermingsproject willen we dieren en de gebieden waar ze thuishoren, beschermen. We hanteren daarbij een integrale lange termijn aanpak met meerdere programma's in gebieden waar we hebben vastgesteld dat een of meer sleutelsoorten kwetsbaar is of met uitsterven bedreigd wordt, en zonder ingrijpen van de mens daar niet zou overleven. Het IFAW heeft aan de belangrijkste landschappen in oostelijk en zuidelijk Afrika en in Zuid-Azië prioriteit toegekend op basis van de ernst van der bedreiging, de leefbaarheid van het gebied, en onze mogelijkheden om positieve veranderingen te bewerkstelligen.

Tot onze directe interventies behoren het redden, rehabiliteren en weer uitzetten van dieren, het overbrengen van

weesdieren of gewonde dieren naar een gebied waarin ze kunnen gedijen, en het herintroduceren van soorten met het oog op bescherming of herstel van de populatie. Tot de indirecte interventies behoren acties tegen stropers en handelaars, en projecten voor beleids- en gemeenschapsontwikkeling die door de mens veroorzaakte bedreigingen moeten verlichten. In veel gevallen bestrijken deze landschappen meerdere landen, wat nieuwe uitdagingen en kansen voor ons oplevert. De belangrijkste pijlers onder de geslaagde interventies van het IFAW in deze landschappen zijn een gedegen wetenschappelijke basis, effectieve aanwezigheid in het gebied, en hechte relaties met de lokale gemeenschappen, de partnerorganisaties en de nationale overheid.

1.2.3 behoud van leefgebieden

activiteiten boekjaar 2018

Zie jaarrekening, toelichting 2.6.9

€3,500

Besteding toegekend aan kernactiviteiten IFAW, Behoud van leefgebieden, Werkelijke kosten 2017/2087 (2016/2017 €8,940)

1.2.3 behoud van leefgebieden

publieksvoorlichting, educatie van donateurs en samenwerking met gemeenschappen

In het verslagjaar heeft het IFAW via brieven en artikelen, internet en persoonlijke aanspraak het publiek, donateurs en andere belanghebbenden voorgelicht over een breed scala aan onderwerpen. Dit betrof uiteenlopende onderwerpen, van de strijd tegen stroperij en illegale handel tot het geven van voorlichting over de gevaren van cybercrime voor dieren en leefgebieden, en van het belang van redding, rehabilitatie en uitzetting van wilde dieren tot de zorg voor het welzijn van individuele dieren én de bescherming van hele soorten.

▲ De vin van een duikende bulrugwalvis breekt het wateroppervlak terwijl een groep toeristen vanaf een boot toekijkt tijdens een tripje walvisspotten aan de kust van Provincetown, Massachusetts.

1.2.4

bescherming van de oceanen

1.2.4 bescherming van de oceanen

strategische aanpak ifaw

Bedreiging: Ontoereikende bescherming voor zeediersoorten en hun leefgebieden tegen menselijke activiteiten.

Onze oceanen en de diersoorten die erin leven worden door meer gevaren bedreigd dan ooit tevoren. Het IFAW zet zich op verschillende manieren in voor de instandhouding en bescherming van zeediersoorten en voor de wateren waarin zij leven. Hierbij valt te denken aan het voorkomen van botsingen met schepen en verdrinking in visnetten, het reduceren van geluidsoverlast onder water, het beschermen van trekroutes en leefgebieden, aandacht vragen voor de gevaren die de illegale handel in zeedieren vormt, en blijven strijden voor de instandhouding van het wereldwijd verbod op de walvisjacht.

Het IFAW vervulde ook in het achterliggende jaar een voortrekkersrol in de campagne tegen de commerciële walvisjacht, waaronder uitgebreide lobbyactiviteiten in IJsland en behoudzame soortgelijke pogingen in Noorwegen en Japan. Het IFAW deed voorstellen voor beschermende maatregelen voor de Internationale Walvisvaartcommissie en in het kader van het Verdrag inzake trekkende diersoorten en beijverde zich voor de invoering van die maatregelen met het oog op de bescherming van walvissoorten en hun leefgebieden. Ook nam het IFAW opnieuw het voortouw om bij de International Maritime Organization, maar ook via directe intensieve contacten met rederijen, de scheepvaartsector en andere belanghebbenden aandacht te

vragen voor de problemen die de scheepvaart oplevert voor het leven in zee, waarbij geluidsoverlast en botsingen met schepen de grootste gevaren vormen. Wetenschappers, campagnevoerders en partners van het IFAW leverden allen een bijdrage aan de totstandkoming van krachtige, breed gedragen besluiten tijdens de plenaire vergadering van de Conventie inzake trekkende diersoorten in oktober 2017 betreffende geluidsoverlast op zee, de bescherming van het zuidelijk deel van de Atlantisch Oceaan, bijvangst, en cultuur in het dierenrijk, o.a. bij walvissen.

1.2.4 bescherming van de oceanen

activiteiten boekjaar 2018

Zie jaarrekening, toelichting 2.6.9

actie – resultaat – impact

- Uitbreiding van het walvisreservaat in de Faxaflói-baai voor de kust van Reykjavík, IJsland.
- Einde aan jacht op dwergvinvissen, dit seizoen slechts zes gedood.
- Niet eerder vertoende nationale en internationale druk tegen hernieuwde jacht door IJsland op vinvissen, resulterend in onderzoek door IJslandse regering naar duurzaam karakter van hun walvisjacht.
- Vooraanstaande IWC-lidstaten dienden zodanige voorstellen in voor de agenda van de Commissie, dat het accent sterker dan ooit op natuurbescherming kwam te liggen.
- Ontwikkeling van een strategisch plan voor de IWC voor het voorkomen van botsingen tussen schepen en walvissen in leefgebieden die voor walvissen van cruciaal belang zijn.
- Technische verbeteringen en geografische uitbreiding van de "Whale Alert" app, die onder meer door zeelieden en havenautoriteiten wordt gebruikt om botsingen met walvissen te voorkomen en waarnemingen en strandingen te melden.
- Technische richtlijnen en conceptteksten opgesteld voor prominente Europese beleidsmakers ten behoeve van de ontwikkeling van de Europese Kaderrichtlijn Mariene Strategie.
- De bewegingen van schepen in cruciale beschermde wateren worden steeds zorgvuldiger gevolgd, waarbij ook gecontroleerd wordt of ze zich aan de maximale vaarsnelheid houden. Hierbij valt te denken aan het Stellwagen Bank National Marine Sanctuary, de Hauraki Gulf bij New Zealand, en een aantal internationale havens.
- Wetenschappelijk onderzoek in het Middellandse Zeegebied, onder meer in de vaargeulen nabij de Helleense Trog, de Straat van Gibraltar en andere voor walvissen cruciale leefgebieden, in samenwerking met ACCOBAMS met als doel de kans op botsingen tussen schepen en walvissen in deze wateren verminderen.

€3.569

Bijdrage aan doelstellingen strategische programmaterreinen IFAW, onder Bescherming mariene omgeving, Totaal 2017/2018 (2016/2017 €107,867).

1.2.4 bescherming van de oceanen

onderwaterlawaai: een onzichtbare en nog onbekende bedreiging

Sabine Zwiers
Campaigner Nederland

Van oudsher was de oceaan een stille, serene en veilige leefomgeving voor dieren. Sinds de enorme toename van scheepvaart, seismische technologieën om de zeebodem in kaart te brengen en het gebruik van sonar is de stille onderwater veranderd in lawaai van ontwrichtende en zelfs dodelijke impact op zeedieren. Het IFAW werkt aan het terugdringen van dit onderwaterlawaai.

Onderwaterlawaai is een ware marteling voor zeezoogdieren als walvissen en dolfijnen die voor een groot deel afhankelijk zijn van hun gehoor en hun

gezang. Het geluid achtervolgt ze over honderden kilometers en is funest voor hun vermogen om te navigeren, voedsel of een partner te vinden en natuurlijke vijanden op te merken. Geluid onder water wordt ook wel genoemd als oorzaak voor de massale strandingen van walvissen en dolfijnen. Ook zorgt de continue geluidsbelasting voor inwendige bloedingen of ander ernstig letsel bij zeedieren.

actie – resultaat – impact

sonic sea in de prijzen

Om dit onzichtbare probleem duidelijk in beeld te krijgen, heeft het IFAW vorig jaar de documentaire 'Sonic Sea' gepresenteerd. In 2016 werkte Jean-Michel Cousteau mee aan de ontwikkeling van deze documentaire. Op 5 oktober 2017 ontving Sonic Sea in het Lincoln

Center in New York twee Emmy Awards in de categorie Documentaires: voor 'Beste natuurdocumentaire' en voor 'Beste muziek en geluid'. Het IFAW en de partner NRDC en Imaginary Forces zijn bijzonder verheugd over deze erkenning.

beach cleanup

Het IFAW heeft zich in het voorjaar van 2018 samen met haar partner [SOS Dolfijn](https://www.ifaw.org/nederland/www.sosdolfijn.nl/)¹ beziggehouden met de voorbereiding van een speciale etappe over onderwaterlawaai tijdens de [Boskalis Beach Cleanup Tour van Stichting De Noordzee](https://www.beachcleanuptour.nl/)².

Zwiers: "Het IFAW helpt hierbij mee om de Nederlandse Noordzeekust schoon te maken en aandacht te vragen voor de gevolgen van afval voor de dieren in de zee. Maar we richten ons niet alleen op de zichtbare vervuiling, zoals plastic, visnetten en chemisch afval. Ook vragen we aandacht voor onderwaterlawaai als een onzichtbare en onbekende bedreiging, waar nog maar weinig aan wordt gedaan."

publieksvoorlichting, educatie van donateurs en samenwerking met gemeenschappen

Om aandacht te vragen voor de onnodige wreedheid van de walvisjacht, de economische voordelen van walvistoerisme, en de gevaren van geluidsoverlast op zee en botsingen met schepen, gaf het IFAW in het verslagjaar bij diverse gelegenheden voorlichting aan een breed scala aan belanghebbenden, waaronder nationale en internationale beleidsmakers, donateurs en andere belangstellenden. Ook werden deze doelgroepen aangemoedigd om zich actief voor deze kwesties in te zetten.

1.2.5

noodhulp

◀ IFAW's noodhulpteam redt
huisdieren en andere dieren
na een overstroming.

1.2.5 noodhulp

strategische aanpak ifaw

noodhulp bij rampen

Bedreiging: Ook dieren hebben te lijden van natuurrampen en door de mens veroorzaakte calamiteiten, maar toch wordt er zelden rekening met ze gehouden in calamiteitenplanningen en bij het plannen van zoek- en reddingsacties.

Het IFAW wil dit gevaar verminderen door:

- Altijd klaar te staan als zich ergens in de wereld een ramp voordoet.
- Samen te werken met belanghebbenden op lokaal, nationaal en regionaal overheidsniveau, met NGO's, en intergouvernementele instanties en ervoor te

pleiten rekening te houden met dieren in calamiteitenplanningen en bij het plannen van zoek- en reddingsacties.

- Het opzetten van netwerken van professionele reddingswerkers op plaatsen waar zich regelmatig rampen voordoen, onder meer via het ontwikkelen van Noodhulpnetwerken. We bouwen lokaal capaciteit op om optimaal op rampen voorbereid te zijn via trainingen, de levering van uitrusting en het opzetten van netwerken.
- Gemeenschappen beter toe te rusten door ze vaardigheden aan te leren en van de nodige kennis en instrumenten te voorzien, zodat ze individueel én als gemeenschap beter om te gaan met de dieren in hun omgeving.

actie – resultaat – impact

In het verslagjaar kwam het IFAW bij 13 natuurrampen in 10 landen in actie, van de VS tot de Filipijnen. We werden geconfronteerd met overstromingen, branden, orkanen en langdurige droogte. Onder de dieren die we hebben gered of die met onze hulp werden behandeld, bevonden zich honden en katten, runderen, kippen en paarden, maar ook vliegende vossen, poema's, papegaaien en honderden andere vogels. In totaal strekte onze noodhulp zich uit over zeker 10.000 huis- en boerderijdieren en naar schatting 3600 wilde dieren.

Ook speelden de noodhulpnetwerken van het IFAW in India, de Filipijnen, Mexico en de Verenigde Staten dit jaar een actieve rol bij het redden, verzorgen, tijdelijk huisvesten en transporteren van dieren die slachtoffer van rampen dreigden te worden. Het IFAW verzorgde over de hele wereld trainingen om mensen in rampgebieden beter op een ramp voor te bereiden of om ze te helpen een ramp af te wenden of de gevolgen ervan beheersbaarder te maken. Deze trainingen op het gebied van rampenbeheersing, reddingstechnieken en het opzetten van noodopvangfaciliteiten werden aan 70 mensen gegeven, wat de veiligheid van dieren en reddingswerkers vergrootte.

reddingsacties voor wilde dieren

Bedreigingen: Stroperij, illegale handel, conflicten tussen mensen en wilde dieren en achteruitgang van leefgebieden, vier factoren waarvoor de mens

verantwoordelijk is, zijn de voornaamste en vaak met elkaar verband houdende drijfveren voor het werk van het Reddingsteam Wilde Dieren. Vaak ook moeten we in actie komen bij uitbrekende ziekten en andere natuurlijke bedreigingen. Ons doel is om zoveel mogelijk gezonde dieren te redden, rehabiliteren en in veilig gebied weer uit te zetten.

Het IFAW onderneemt hiertoe de volgende acties:

- Nadat we dieren hebben gered en gerehabiliteerd, laten we ze vrij in een beschermd leefgebied, waarbij we rekening houden met de behoeften van de omliggende gemeenschappen. We doen dit werk zowel zelfstandig als in samenwerking met andere organisaties over de hele wereld.
- We stimuleren het gebruik van 'best practices' om het welzijn te waarborgen van dieren die niet kunnen worden uitgezet en de rest van hun leven in een beschermd toevluchtsoord moeten doorbrengen.
- We hanteren een wetenschappelijke aanpak bij al onze reddingsprojecten en -acties om het welzijn en de overlevingskansen van individuele dieren te verbeteren en om bij het beheer en de bescherming van diverse diersoorten te kunnen adviseren.
- Bij onze grote reddingsprojecten volgen we met een uitgebreid programma de dieren na hun vrijlating. Zo leggen we niet alleen vast dat en hoe de dieren het hebben overleefd, maar dat ze ook met succes in een wilde populatie zijn geïntegreerd.
- We staan constant klaar om in actie te komen na een melding dat er bij Cape Cod of elders in de wereld dolfijnen, walvissen, bruinvissen of zeehonden zijn aangespoeld.

1.2.5 noodhulp

activiteiten boekjaar 2018

Zie jaarrekening, toelichting 2.6.9

€593,471

Bestedingen toegerekend
aan kernactiviteiten IFAW,
Noodhulp, Werkelijke kosten
2017/2018 (2016/2017 €743,594)

1.2.5 noodhulp

werken aan het imago van de wolf en hulp aan schapenhouders

Sabine Zwierts
Campaigner Nederland

De wolf is terug in Nederland. In het afgelopen jaar zijn er steeds meer wolven gesignaleerd in Nederland en zijn er de eerste tekenen dat wolven zich in Nederland hebben gevestigd. Het IFAW heeft ook dit boekjaar gewerkt aan een beter imago voor dit prachtige dier.

mens- en dierconflict

De terugkomst van de wolf in Nederland veroorzaakt een typisch voorbeeld van een mens-dierconflict. Het aantal schapen dat wordt gedood neemt namelijk toe met het groeiend aantal wolven in Nederland en daarmee ook de discussie over het wel of niet accepteren van de wolf. Voor schapenhouders is het noodzakelijk om beschermende maatregelen te nemen door elektrische afrasteringen en waakhonden. We hebben de overheid opgeroepen om de schapenhouders daarbij ruimhartig te ondersteunen.

actie – resultaat – impact

platform wolven in nederland

Het IFAW is al enkele jaren lid van het platform Wolven in Nederland, waar onder meer ARK, Natuur-monumenten en IVN lid

van zijn. Doel van deze organisatie is om draagvlak te creëren voor de wolf in Nederland. “We denken samen met hen na over oplossingen om schapen veilig te houden en mens-dier conflicten te voorkomen”, legt Zwierts uit. “Het IFAW geeft daarom steun aan voorlichting en educatie en maatregelen die moeten voorkomen dat schapen en ander vee worden aangevallen door wolven.”

kuddewaakhonden

Zwierts vertelt over haar bezoek aan een Overijsselse pilot met kuddewaakhonden: “Deze honden zijn speciaal gefokt om vee te beschermen en zijn gewend aan het buitenleven. De omgang met de dieren vergt echter wel kennis en ervaring. In landen waar de wolf nooit afwezig is geweest, is deze kennis altijd op peil gehouden en worden kuddewaakhonden ingezet ter bescherming tegen roofdieren. Van deze pilot kunnen we veel leren.” Ook nam het IFAW dit jaar deel aan een bespreking met vertegenwoordigers van schapenhouders en LTO, waar concreet in werd gegaan op de aanpak van de implementatie van preventieve maatregelen.

“Het gaat nu nog om individuele dieren, maar we verwachten uiteindelijk dat ook roedels zich in ons land gaan vestigen. Ook het komend jaar zal IFAW zich

daarom blijven inzetten voor enerzijds het imago van de wolf en anderzijds hulp aan schapenhouders.”

publieks- voorlichting, educatie van donateurs en samenwerking met gemeen- schappen

In het verslagjaar gaf heeft Stichting IFAW een informatiefolder ontwikkeld over de terugkeer van de wolf in Nederland. IFAW heeft tevens aan toehoorders van diverse achtergronden voorlichting op het gebied van reddingsacties, onder andere over het complexe, langdurige werk dat met de rehabilitatie en uitzetting van olifanten en neushoorns in India, olifanten in Zambia en Zimbabwe, en tijgers in Rusland is gemoeid; en over de voorbereiding op rampen, de hulp aan gestrande zeezoogdieren, en noophulpacties wereldwijd.

1.2.5 noodhulp

steun van stichting ifaw aan stichting sos dolfijn

Stichting IFAW heeft bijgedragen aan de operationele kosten van Stichting SOS Dolfijn voor de redding, rehabilitatie en dierzorg in Financieel jaar 2018. Zie *Jaarrekening, toelichting 2.6.9*

€127,000

Bestedingen toegerekend aan kernactiviteiten IFAW, Noodhulp, Werkelijke kosten 2017/2018 (2016/2017 €152,000)

1.2.5 noodhulp

sos dolfijn blijft actief dankzij ifaw

Eligius Everaarts
Directeur Stichting SOS Dolfijn

SOS Dolfijn is dé organisatie die hulp biedt aan gestrande walvisachtigen in nood aan de kust van de Noordzee. Het expertise- en opvangcentrum is sinds 1 januari 2017 op zoek geweest naar een nieuw onderkomen om bruinvissen en andere walvisachtigen op te vangen. Met de financiële ondersteuning van het IFAW heeft de stichting tijdens deze zoektocht haar werk kunnen voortzetten.

het reizende walvisziekenhuis

Eligius Everaarts, directeur van de stichting vertelt. “Dankzij het IFAW hebben we ook dit boekjaar nog steeds dag en nacht klaar kunnen staan om alle meldingen van dieren in nood te behandelen en om in actie te komen. Daarnaast is educatie is een belangrijk speerpunt van SOS Dolfijn. Zo zijn we ook dit jaar met Het Reizende Walvisziekenhuis langs scholen en evenementen gegaan; een educatieve voorstelling waarmee we kinderen en volwassenen meer leren over de Noordzee en de walvisachtigen die er leven en ook met welke problemen walvisachtigen te maken hebben zoals

vervuiling en overbevissing. We geven daarnaast ook trainingen aan de kust, wat mensen kunnen doen als ze een gewonde bruinvis aantreffen.”

SOS Dolfijn is daarbij het coördinatiecentrum van meldingen van walvisachtigen in Nederland. “Bijvoorbeeld in februari 2017 zijn we in actie gekomen toen er een bultrug in de marinehaven van Den Helder terecht was gekomen. Nadat we het dier geobserveerd hadden, adviseerden we het vooral met rust te laten zodat de bultrug weer naar de open zee kon zwemmen.”

terug naar de natuur

Door onder andere voedselgebrek (door overbevissing) in de Noordelijke wateren komen bruinvissen weer meer in het Nederlandse gedeelte van de Noordzee voor. Dat betekent dat er helaas ook vaker bruinvissen aanspoelen op onze stranden. “In het afgelopen jaren hebben we meer dan 40 gestrande bruinvissen geholpen; en de helft hiervan is weer gerehabiliteerd in de natuur. Voor walvisachtigen is dat een zeer hoog percentage”, legt Everaarts uit. “Onze doelstelling is om zo goed mogelijke zorg te bieden, ze beter te maken en te rehabiliteren. Maar een dier dat aanspoelt heeft per definitie al problemen, dus bij sommige dieren, die dermate gewond zijn of van slag zijn, moeten we helaas ook euthanasie toepassen.”

steun van het ifaw

“De financiële steun van het IFAW is echt een enorme hulp voor ons. Daarmee hebben we ons werk kunnen voortzetten dit boekjaar, naast onze zoektocht naar een nieuwe opvanglocatie. En we hebben ervaren dat wij als organisaties goed kunnen samenwerken en veel van elkaar kunnen leren, bijvoorbeeld over reddingsprotocollen, werkwijzen, ziektekiemen en herstelprocessen bij zieke of gewonde dieren. Het IFAW heeft op Cape Cod het Marine Mammal Center,

waar ze mooi werk doen. We hebben dezelfde doelen: dierenwelzijn bevorderen en het redden, rehabiliteren en uitzetten van dieren.”

nieuwe opvanglocatie op landgoed hoenderdaell

In het afgelopen jaar zijn we druk op zoek gegaan naar een nieuwe locatie. SOS Dolfijn heeft samen met het IFAW met diverse partijen om tafel gezeten omdat de nieuwe opvanglocatie uiteraard ook moet aansluiten bij de visie en doelstellingen van het IFAW. Uiteindelijk hebben we een mooie locatie gevonden op Landgoed Hoenderdaell die als samenwerkingspartners met ons in zee wil gaan.”

bouw

De plannen voor 2019 zijn er dan ook om aan de bouw te beginnen van een modern en professioneel opvangcentrum voor walvisachtigen. Daarnaast willen we ook een bezoekerscentrum realiseren, waar geïnteresseerden welkom zijn om meer over bruinvissen en andere walvisachtigen te leren.”

publieks-voorlichting, educatie van donateurs en samenwerking met gemeenschappen

Het bevorderen van educatieve initiatieven is één van de prioriteiten in de nieuwe samenwerking tussen het IFAW en SOS Dolfijn. We hebben in het achterliggende boekjaar gezamenlijk de aandacht gevestigd op relevante thema's zoals de gevaren van geluidsoverlast op zee en de dodelijke gevolgen daarvan voor zeezoogdieren. In de Verenigde Staten zijn de educatieve inspanningen van het Reddings- en Onderzoeksteam Zeezoogdieren van het IFAW (MMRR- Marine Mammal Rescue and Research team) vooral gericht op twee doelgroepen: we willen mensen die een gestrande dolfijn of zeehond op het strand aantreffen, leren wat ze in zo'n geval kunnen doen en we willen bij overheidsinstellingen en politici pleiten voor meer bescherming voor zeezoogdieren in de vorm van effectievere wet- en regelgeving.

samenvattend financieel overzicht

Boekjaar afgesloten op 30 juni 2018

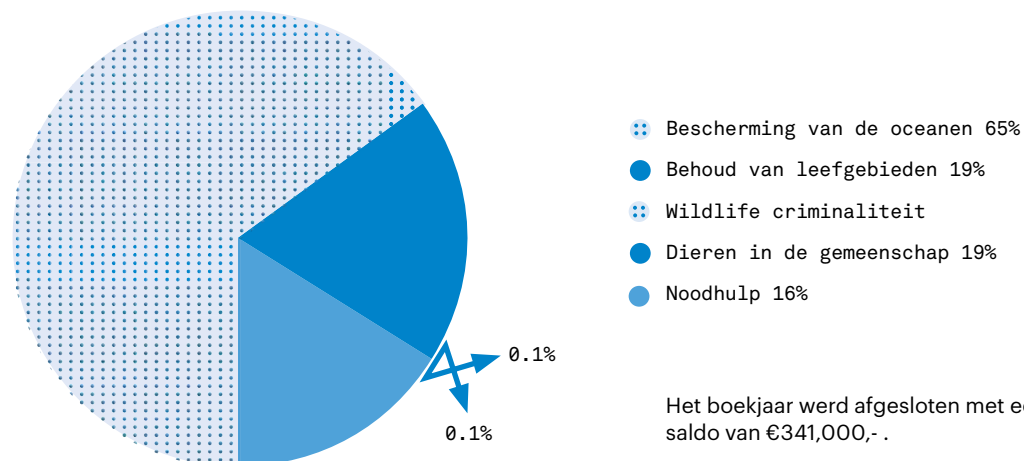
	Werkelijk 2017/2018 (€000's)	Begroot 2017/2018 (€000's)	Werkelijk 2016/2017 (€000's)	Begroot 2016/2017 (€000's)
Totaal inkomsten	5,810	5,318	5,756	5,341
Besteed aan doelstellingen	3,760	3,595	3,327	4,465
Besteed aan fondsenwerving	906	981	735	1,157
Besteed aan beheer en administratie	880	731	621	724
Totaal uitgaven	5,546	5,307	4,683	6,346

Kengetallen

Besteed aan doelstellingen/totaal inkomsten	64.7%	67.6%	57.8%	83.6%
Besteed aan fondsenwerving/totaal inkomsten	15.6%	18.5%	12.8%	21.7%
Besteed aan fondsenwerving/inkomsten uit fondsenwerving	18.2%	20.9%	14.2%	24.2%
Besteed aan doelstellingen/totaal uitgaven	67.8%	67.7%	71.0%	70.4%
Besteed aan fondsenwerving/totaal uitgaven	16.3%	18.5%	15.7%	18.2%
Besteed aan kosten beheer en administratie /totaal uitgaven	15.9%	13.8%	13.3%	11.4%
Gemiddeld aantal werknemers op fulltime basis	14.5		11.3	

Ook in boekjaar 2018 nam het IFAW (International Fund for Animal Welfare) actief en via financiële ondersteuning deel aan projecten en campagnes die de verbetering van het welzijn van dieren en de instandhouding van hun leefgebieden ten doel hebben. Op het gebied van financieel beheer kan gemeld worden, dat de Organisatie zeer effectieve programmaverbeteringen wist te realiseren, terwijl het strakke begrotingsbeleid werd voortgezet. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de uitgaven per programmagebied (zie toelichting bij de Jaarrekening, punt 2.6.9).

toerekening kosten uitvoering programma's en bedrijfskosten

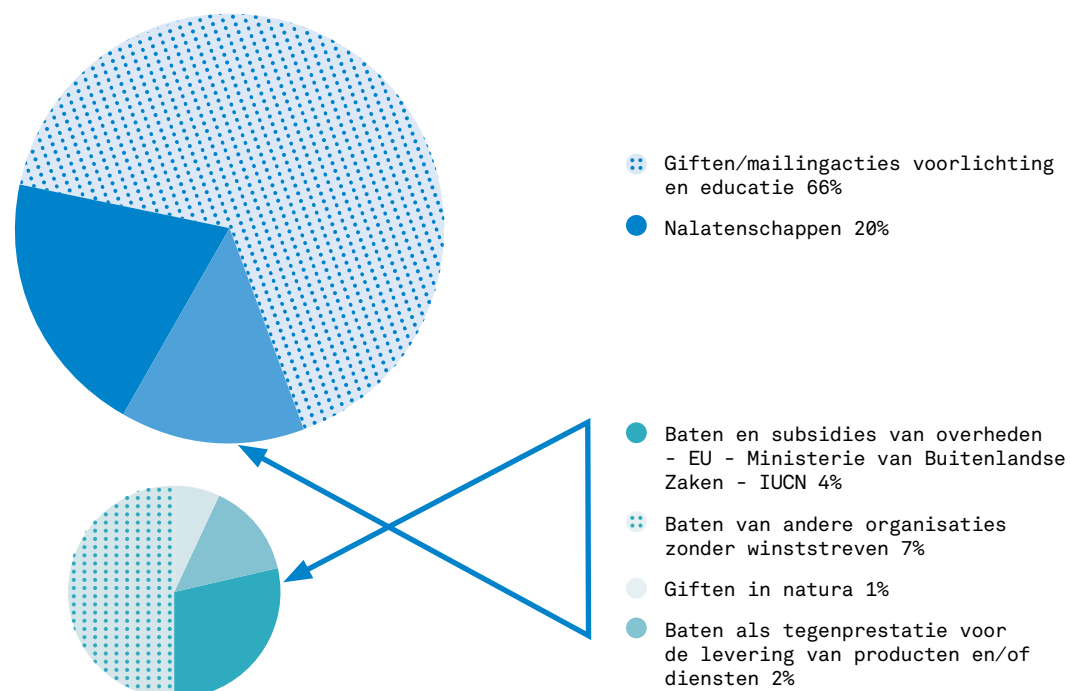

- Bescherming van de oceanen 65%
- Behoud van leefgebieden 19%
- Wildlife criminaliteit
- Dieren in de gemeenschap 19%
- Noodhulp 16%

Het boekjaar werd afgesloten met een batig saldo van €341,000,-.

Over boekjaar 2018 werd door de Organisatie €5,8 miljoen aan inkomsten uit fondsenwerving, exclusief het netto beleggingsresultaat, verantwoord. Deze inkomsten (zie toelichting bij de Jaarrekening, 2.6.1 t/m 2.6.4) werden uit diverse bronnen gegenereerd, zie onderstaand taartdiagram.

inkomsten werkelijk 2017/2018

- Giften/ mailingacties voorlichting en educatie 66%
- Nalatenschappen 20%
- Baten en subsidies van overheden - EU - Ministerie van Buitenlandse Zaken - IUCN 4%
- Baten van andere organisaties zonder winststreven 7%
- Giften in natura 1%
- Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten 2%

Het merendeel van de inkomsten komt binnen als reactie op oproepen in onze periodieke nieuwsbrieven. In deze nieuwsbrieven en andere uitingen informeren wij onze (potentiële) donateurs over de doelstellingen en de resultaten van het werk van het IFAW. Wij bieden de lezer ook altijd de gelegenheid om direct iets te doen voor dieren door middel van de bijgesloten acceptgirokaart. Aan inkomsten uit nalatenschappen werd €333 duizend meer ontvangen dan begroot, zie paragraaf 2.6.1a voor een nadere analyse. De inkomsten uit educatieve mailings daalden in boekjaar 2018 met €330 duizend ten opzichte van het jaar ervoor. Deze afname is voornamelijk terug te leiden tot een daling in de giften van donateurs die elke maand een bedrag overmaken. De gedaalde inkomsten uit direct marketing waren voorzien, omdat we in boekjaar 2018 minder donateurs verwachtten in vergelijking met 2017. Deze daling werd echter gecompenseerd door de stijging in geormerkte fondsen/subsidies die van de overheid en andere organisaties zonder winststroom werden ontvangen.

Het IFAW streeft naar het genereren van aanvullende inkomsten ter financiering van programma-activiteiten. In het boekjaar 2018 mocht Stichting IFAW €242 duizend (€363 duizend in boekjaar 2017) aan subsidies ontvangen van overheden: European Union - vertegenwoordigd door de Europese Commissie (Strengthening community support for law enforcement and anti-poaching efforts in the Greater Kilimanjaro Trans Frontier Conservation Area), IUCN-National Committee of the Netherlands gefinancierd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken (Wildlife Crime Programme Law Enforcement), Netherlands Forensic Institute (Forensic Support Combatting Wildlife Crime in the Horn of Africa) en Burgemeester en Wethouders van Den Haag (project 'Blijf van mijn Dier', Zie Jaarrekening, toelichting 2.6.1b).

De inkomsten uit donaties van andere organisaties zonder winststroom stegen van €33 duizend in boekjaar 2017 tot €368 duizend in boekjaar 2018. In mei 2017 startte Stichting Adessium, gevestigd in Rotterdam, met de financiële

ondersteuning van ons internationale project ter bestrijding van Wildlife Cybercrime in Europa en Rusland. In totaal omvat deze steun € 179 duizend; hiervan werd in 2017 reeds €3.000,- ontvangen. Ook bleef deze stichting steun geven aan ons project 'Blijf van mijn Dier', dat opvang biedt aan huisdieren van gezinnen die onder huiselijk geweld gebukt gaan. In het verslagjaar werd hiervoor €20 duizend ontvangen (2017: €10,000). Het IFAW dankt ook Stichting Waardig Dier, die opnieuw ons project 'Blijf van mijn Dier' steunde door de medische kosten van dit project voor haar rekening te nemen. In boekjaar 2018 werd in dit verband €21 duizend ontvangen (€10.000 in 2017). (Zie toelichting bij de Jaarrekening, punt 2.6.1c).

In april 2017 sloot Stichting AAP, Animal Advocacy and Protection, gevestigd in Almere, met het IFAW een strategische samenwerkingsovereenkomst voor het opzetten van een programma dat de naam 'Born to be wild' draagt. De globale doelstelling van het programma is de duurzame bescherming van berberapen in gevangenschap en in het wild. Stichting AAP en het IFAW hebben overleg gevoerd over een door het IFAW te leveren strategische bijdrage en haar verplichtingen ten opzichte van dit door de 'Nationale Postcode Loterij' gesponsorde programma. Het IFAW ontving van Stichting AAP een deel van de door de Loterij uitgekeerde gelden. In boekjaar 2018 werd €148.000,- aan het project bijgedragen (Zie toelichting bij de Jaarrekening, punt 2.6.1c).

€242

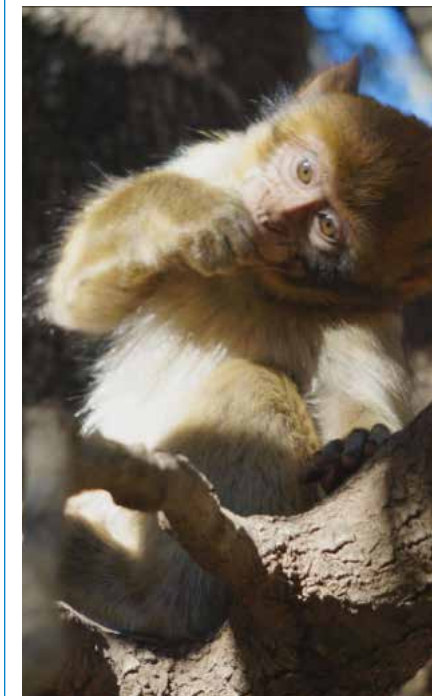
duizend. In het boekjaar 2018 mocht Stichting IFAW aan subsidies ontvangen van overheden: European Union (€363 duizend in boekjaar 2017).

€368

duizend in 2018 van inkomsten uit donaties van andere organisaties zonder winststroom stegen (van €33 duizend in boekjaar 2017).

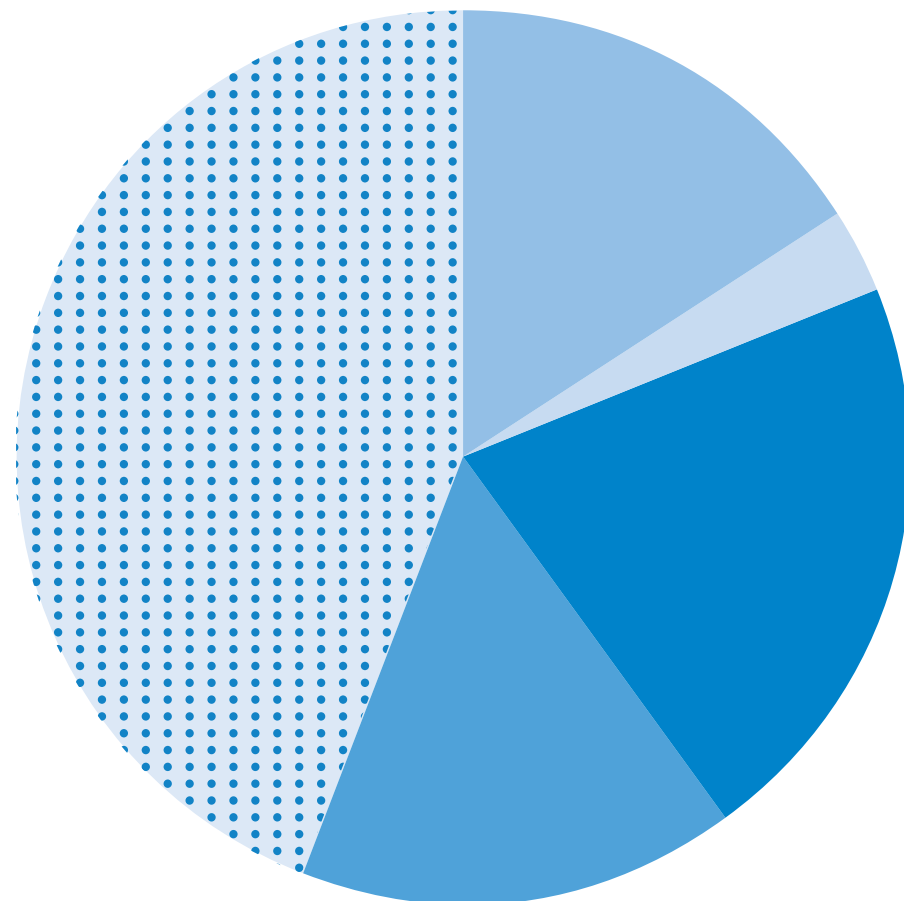
€148,000

aan het project 'Born to be wild' van Stichting AAP in 2017.

▲ "Born to be wild" project heeft geleid tot meer jongen in de berberaapgroepen.

wat gebeurt er met €1?

De totale uitgaven in 2017 bleven beperkt tot €5,5 miljoen, €238 duizend meer dan begroot (2017: €4,7 miljoen). De kosten van fondsenwerving waren €75 duizend lager dan begroot, maar €171 duizend hoger dan in het boekjaar ervoor, wat resulteerde in een hogere dan begrote verhouding 'besteed aan fondsenwerving/inkomsten uit fondsenwerving' (18,2%), zij het lager dan begroot (20,9%). Aan het eind van boekjaar 2017 werd de strategische beslissing genomen om in boekjaar 2018 extra te investeren in de werving van nieuwe donateurs om meer toezeggingen voor maandelijkse giften te genereren.

De totale bijdragen aan doelstellingen bedroegen €165 duizend meer dan begroot, wat kan worden verklaard uit een uitbreiding van IFAW's programma-activiteiten die met de toegenomen geormerkte fondsen konden worden gefinancierd (Zie *toelichting bij de Jaarrekening, 2.6.5 tot en met 2.6.8*). Het IFAW besteedde €251 duizend minder dan begroot aan publieksvoorlichting en bewustmakingscampagnes.

Het kantoorgebouw aan de Javastraat 56 in Den Haag is getaxeerd op €1,2 miljoen (2015: € 900 duizend). De netto boekwaarde van grond en gebouwen

werd in boekjaar 2018 uit hoofde van bijzonder waardevermindingsverlies met €94 duizend verlaagd (Zie *toelichting bij de Jaarrekening, punt 2.5.1*). Het IFAW is niet voornemens het gebouw te verkopen.

1.3 samenvattend financieel overzicht

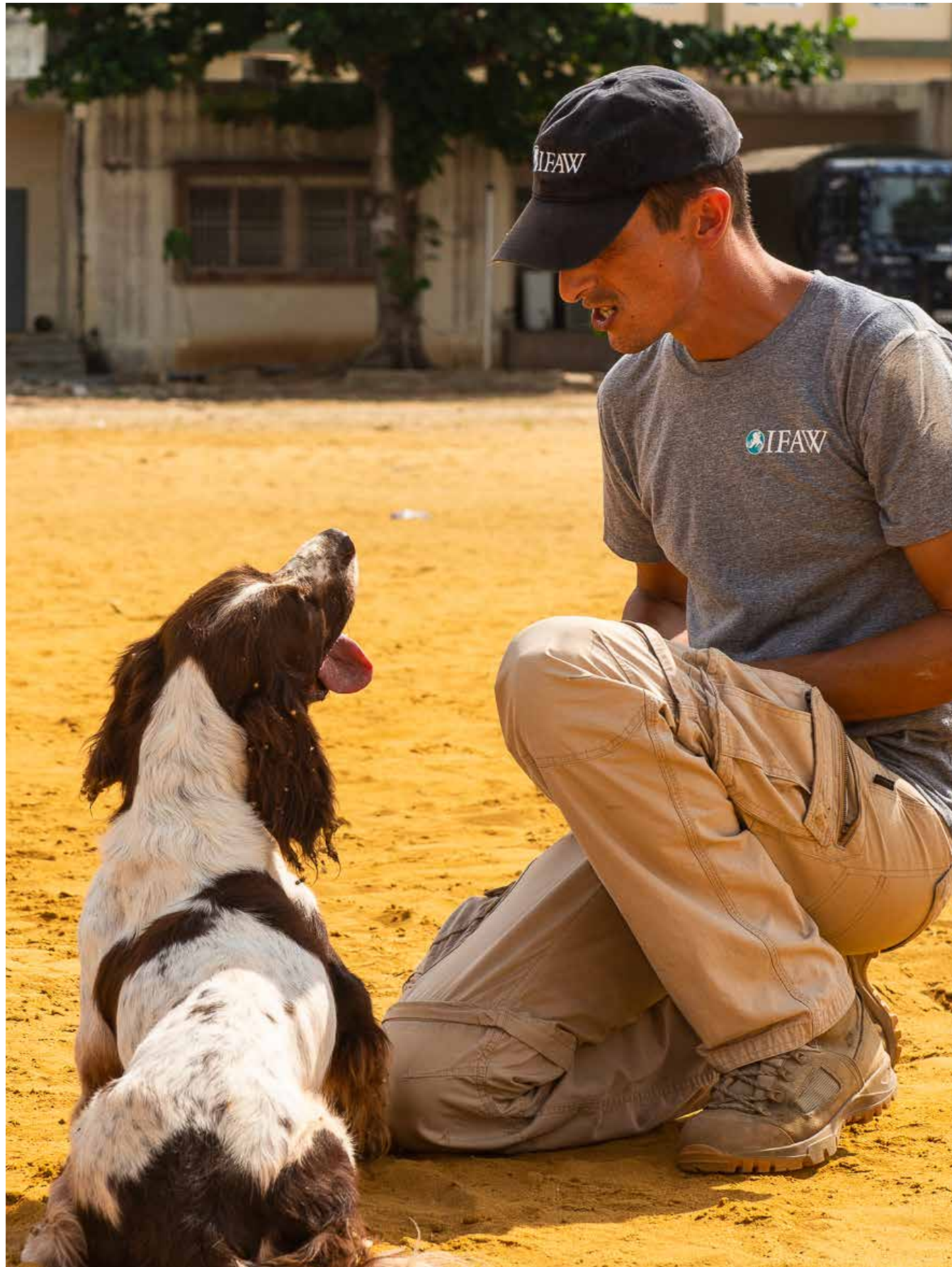
verwachtingen voor boekjaar 2019

De Organisatie bleef ook in 2018 financieel gezond, met hoger dan verwachte inkomsten uit fondsenwerving. De economische groei in Nederland was weliswaar bescheiden, maar niettemin bemoedigend.

De Organisatie zal zich in boekjaar 2019 inspannen voor het aantrekken van geormerkte fondsen van stichtingen en overheidsinstellingen ter ondersteuning van de programma-activiteiten, dit om de verwachte geringe daling in niet-geormerkte fondsen te compenseren. Kosten eigen fondsenwerving zullen naar verwachting in boekjaar 2019 stijgen. De extra investeringen gaan gepaard met de strategie voor Direct Marketing om nieuwe donateurs te werven die bereid zijn maandelijks een gift over te maken.

In de begroting voor 2019 zijn de totale uitgaven aanzienlijk verhoogd, van €5,5 miljoen naar €6,3 miljoen. Hiervan zal €4,5 miljoen worden besteed aan de uitvoering van programma's, waarbij de uitgaven in het kader van publieksvoorlichting en bewustmaking (hoofdzakelijk via direct mailing) ongeveer €2,7 miljoen zullen belopen. De Organisatie erkent de dringende behoefte aan investeringen in personeel, technologie en systemen om de uitbreiding van de programma's en operationele activiteiten in het huidige en de twee volgende boekjaren mogelijk te maken. Hiertoe is een nieuwe bestemmingsreserve gecreëerd die vanuit de batige saldi van vorig jaar en eerdere boekjaren kon worden gevormd.

	Werkelijk 2017/2018 (€000's)	Begroot 2018/2019 (€000's)	Werkelijk 2019/2020 (€000's)	Begroot 2020/2021 (€000's)
Totaal inkomsten	5,810	5,341	5,325	5,349
Besteed aan doelstellingen	3,760	4,465	4,431	4,187
Besteed aan fondsenwerving	906	1,157	1,172	1,177
Besteed aan beheer en administratie	880	724	728	733
Totaal uitgaven	5,546	6,346	6,331	6,096
Kengetallen				
Besteed aan doelstellingen/totaal inkomsten	64.7%	83.6%	83.6%	78.3%
Besteed aan fondsenwerving/totaal inkomsten	15.6%	21.7%	21.7%	22.0%
Besteed aan fonsenwerving/inkomsten uit fondsenwerving	18.2%	24.2%	24.2%	23.9%
Besteed aan doelstellingen/totaal uitgaven	67.8%	70.4%	70.4%	68.7%
Besteed aan fondsenwerving/totaal uitgaven	16.3%	18.2%	18.2%	19.3%
Besteed aan kosten beheer en administratie /totaal uitgaven	15.9%	11.4%	11.4%	12.0%

meerjarenbegroting boekjaren 2019-2021

Gecombineerde staat van baten en lasten

	Werkelijk 2017/2018	Begroot 2018/2019	Begroot 2019/2020	Begroot 2020/2021
Baten				
Baten van particulieren	4,987,529	4,774,857	4,793,828	4,921,966
Baten van subsidies van overheden	242,208	182,931	223,954	122,951
Baten van loterijorganisaties	13,972	-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	367,889	260,400	177,600	163,934
	5,611,598	5,218,188	5,195,382	5,208,851
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	128,798	123,000	130,000	140,000
Overige baten/Giften in natura	69,569	-	-	-
Total baten	5,809,965	5,341,188	5,325,382	5,348,851
Lasten				
Besteed aan doelstellingen				
Dierenwelzijnsprojecten wereldwijd	171,299	-	500,000	500,000
Dierenwelzijnsprojecten in eigen beheer	1,166,945	1,737,162	1,272,815	997,543
Voorlichting en educatie	2,421,957	2,727,376	2,657,738	2,689,175
	3,760,201	4,464,538	4,430,553	4,186,718
Werving baten				
Kosten eigen fondsenwerving	906,173	1,156,736	1,172,463	1,176,855
Beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	879,785	723,965	728,354	732,816
Totaal lasten	5,546,159	6,345,239	6,331,370	6,096,389
Saldo voor financiële baten en lasten	263,806	(1,004,051)	(1,005,988)	(747,538)
Saldo financiële baten en lasten	77,043	71,077	71,311	71,547
Resultaat	340,849	(932,974)	(934,677)	(675,991)

Den Haag, 14 februari 2019
Mark Beaudouin, Voorzitter Audit and Risk Management Committee

Sectie 2.0

jaarrekening

balans per 30 juni 2018

(Voor resultaatbestemming)

	Toel.	2018 €	€	2017 €	€
Activa					
Materiële vaste activa					
Bedrijfsmiddelen	2.5.1		1,268,664		1,380,425
Financiële vaste activa					
Vastrentende waarden	2.5.7		222,448		230,337
Aandelen			1,189,117		1,195,787
Overige beleggingen			257,208		233,646
			1,668,773		1,659,770
Vorderingen en overlopende activa					
Vorderingen en vooruitbetaalde kosten	2.5.2	1,384,169		818,098	
Te ontvangen van gelieerde organisaties	2.5.5	113,779		79,881	
			1,497,948		897,979
Liquide middelen					
	2.5.7		4,128,994		3,783,133
			8,564,379		7,721,307
Passiva					
Reserves					
Continuïteitsreserve	2.5.3	2,535,750		3,535,750	
Bestemmingsreserve	2.5.3	3,840,689		1,570,877	
Totaal reserves			6,376,439		5,106,627
Resultaat			340,849		1,269,812
			6,717,288		6,379,439
Langlopende schulden					
Hypothecaire lening	2.5.4	859,971		888,478	
Kortlopende schulden					
Verschuldigd aan gelieerde organisaties	2.5.5	79,205		54,605	
Crediteuren			146,363		227,674
Te betalen kosten	2.5.6	733,045		145,604	
Overige schulden	2.5.4	28,507		28,507	
			1,847,091		1,344,868
De toelichting vormt een integraal onderdeel van deze jaarrekening			8,564,379		7,721,307

staat van baten en lasten

Over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2018

	Toel.	Werkelijk 2017/2018	Begroot 2017/2018	Werkelijk 2016/2017	Begroot 2018/2019
Baten					
Baten van particulieren	2.6.1a	4,987,529	4,704,863	5,166,369	4,774,857
Baten van subsidies van overheden	2.6.1b	242,208	176,882	362,878	182,931
Baten van loterijorganisaties	2.6.2	13,972	-	14,674	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	2.6.1c	367,889	310,638	32,885	260,400
		5,611,598	5,192,383	5,576,806	5,218,188
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	2.6.4	128,798	125,124	90,731	123,00
Overige baten/Giften in natura	2.6.4a	69,569	-	88,864	-
Total baten		5,809,965	5,317,507	5,756,401	5,341,188
Lasten					
Besteed aan doelstellingen					
Dierenwelzijnsprojecten wereldwijd	2.6.5a	171,299	186,916	306,849	-
Dierenwelzijnsprojecten in eigen beheer	2.6.5b	1,166,945	735,504	671,431	1,737,162
Voorlichting en educatie	2.6.6	2,421,957	2,672,994	2,348,264	2,727,376
		3,760,201	3,595,414	3,326,544	4,464,538
Werving baten					
Kosten eigen fondsenwerving	2.6.7	906,173	981,195	735,069	1,156,736
Beheer en administratie					
Kosten beheer en administratie	2.6.8	879,785	731,419	621,071	723,965
Totaal lasten		5,546,159	5,308,028	4,682,684	6,345,239
Saldo voor financiële baten en lasten		263,806	9,479	1,073,717	(1,004,051)
Saldo financiële baten en lasten	2.6.3	77,043	89,293	196,095	71,077
Resultaat		340,849	98,772	1,269,812	(932,974)

De toelichting vormt een integraal onderdeel van deze jaarrekening

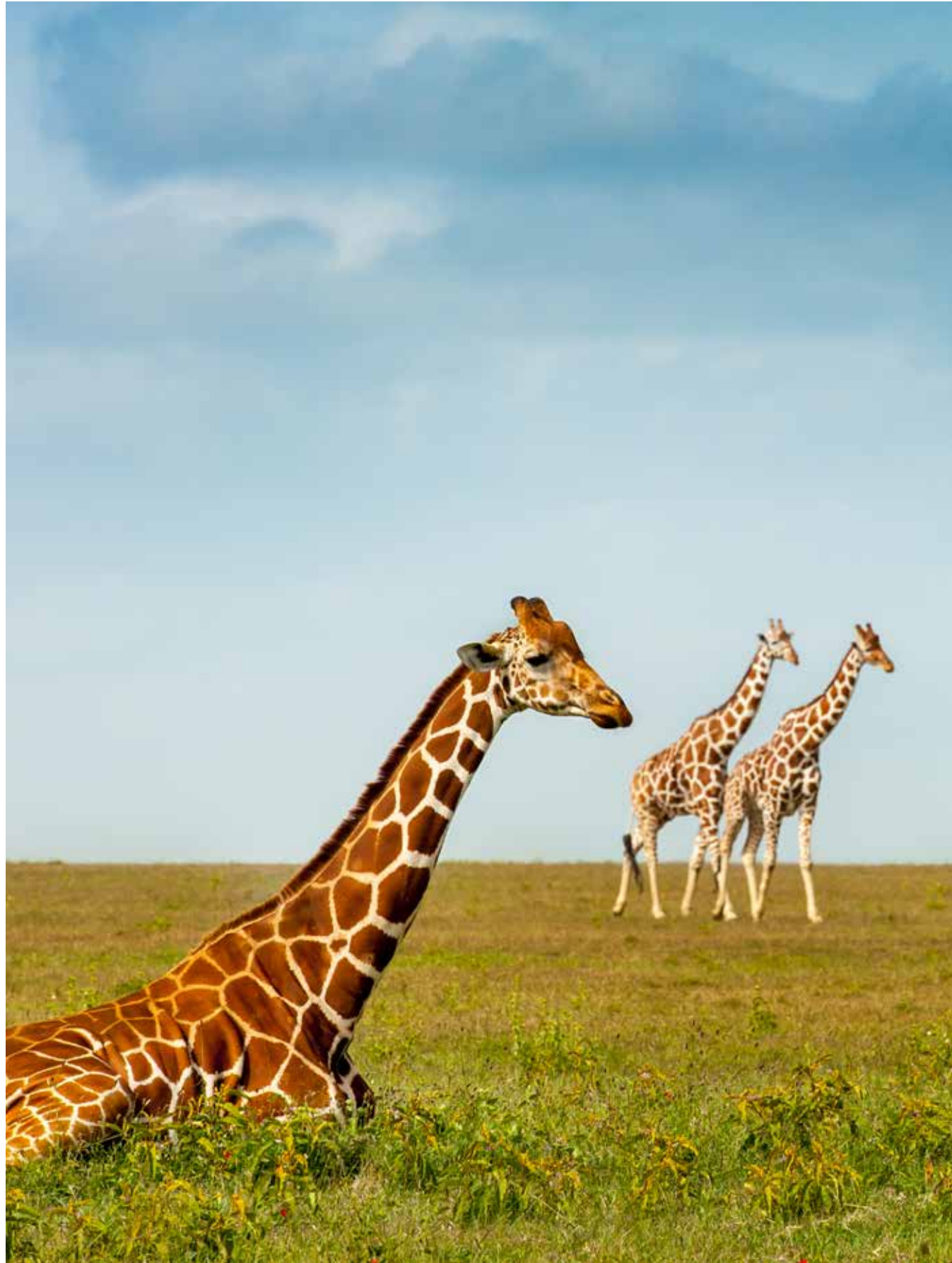
kasstroomoverzicht

Over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2018

Kasstroom uit operationele activiteiten

	Gerealiseerd 2017/2018 €	Gerealiseerd 2016/2017 €
Resultaat boekjaar	340,849	1,269,812
Correcties ter afstemming saldo baten en lasten met de netto kasstroom uit operationele activiteiten		
Afschrijvingen	138,530	41,201
Mutaties in bedrijfsactiva en -passiva		
Investeringen in Materiële vaste activa	(26,769)	(44,606)
Investeringen in Financiële vaste activa/Vastrentende waarden	6,670	230,196
Investeringen in Financiële vaste activa/Aandelen	7,889	93,551
Investeringen in Financiële vaste activa/overige beleggingen	(23,562)	(43,209)
Toename Vorderingen en vooruitbetaalde kosten	(566,071)	(886)
Afname Kortlopende schulden/gelieerde organisaties	(9,298)	(202,542)
Afname Kortlopende schulden/Crediteuren, belastingen en premies	(81,311)	133,604
Toename Kortlopende schulden/Te betalen kosten	587,440	22,699
Afname Kortlopende schulden/Overige schulden	(28,506)	(28,506)
Netto kasstroom	345,861	1,010,922
Mutatie in liquide middelen	345,861	1,010,922
Saldo liquide middelen, aanvang boekjaar	3,783,133	2,772,211
Saldo liquide middelen, einde boekjaar	4,128,994	3,783,133

De toelichting vormt een integraal onderdeel van deze jaarrekening

toelichting algemeen

2.4.1 Toelichting algemeen

organisatie

Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare), hierna genoemd "Stichting" of "Stichting IFAW", is een Nederlandse stichting gevestigd te Den Haag, opgericht op 7 april 1981. Stichting IFAW staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, Den Haag onder nummer 41096091 en is aangesloten bij een internationaal opererende groep organisaties zonder winstoogmerk die samen het International Fund for Animal Welfare ("IFAW") vormen.

Het IFAW is een mondiaal opererende organisatie zonder winstoogmerk, die zich inzet voor dieren en voor de plaatsen waar ze thuishoren. We zoeken naar oplossingen die goed zijn voor dieren, mensen en de planeet, en we komen in actie waar we het hardst nodig zijn. Onze internationale programma's zijn wetenschappelijk gefundeerd, komen voort vanuit de lokale

gemeenschappen, en zijn wereldwijd toepasbaar, economisch levensvatbaar en altijd op de lange termijn gericht.

Via ons werk leggen wij de verbinding tussen dierenwelzijn en dierenbescherming: we laten zien, dat er een onlosmakelijk verband bestaat tussen gezonde soorten, populaties en leefgebieden waarin die populaties zich op natuurlijke wijze kunnen handhaven, en het welzijn van individuele dieren.

We opereren internationaal, gebruik makend van de deskundigheid en specialismen die in onze regionale en nationale vestigingen aanwezig zijn. Dankzij efficiënte internationale coördinatie zijn we in staat om onze regionale campagnes en projecten ook wereldwijd impact te geven.

Onze projecten en programma's leveren informatie op waarmee veranderingen voor dieren kunnen worden verwezenlijkt en die als input kan dienen voor beleid en maatregelen op internationaal, nationaal en lokaal niveau.

De Stichting voert programma's uit die educatief, wetenschappelijk of onderzoekend van aard zijn en zijn ontworpen om het publieke bewustzijn met betrekking tot dieren en hun behoeften te vergroten. Daarnaast financiert de Stichting specifieke eigen programma's en levert zij bijdragen aan andere organisaties op het gebied van natuurbehoud en dierenbescherming.

▲ CWRC-werknemers brengen een gerehabiliteerde neushoorn naar haar tijdelijk verblijf ter voorbereiding op haar terugkeer naar het wild in Manas.

2.4.2 Toelichting algemeen

gelieerde organisaties

De Stichting is gelieerd aan de volgende non-profitorganisaties:

- International Fund for Animal Welfare (Australië) Pty Ltd
- International Fund for Animal Welfare Inc./Fonds international pour la protection des animaux inc. (Canada)
- Fonds international pour la protection des animaux (IFAW Frankrijk)
- IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds gGmbH (Duitsland)
- International Fund for Animal Welfare NPC (Zuid-Afrika)
- International Fund for Animal Welfare (IFAW) (Verenigd Koninkrijk)
- International Fund for Animal Welfare IFAW in Action (Verenigd Koninkrijk)
- IFAW Commerce Limited (Verenigd Koninkrijk)
- International Fund for Animal Welfare, Inc. (Verenigde Staten)
- International Fund for Animal Welfare (IFAW) Limited (Malawi)
- International Fund for Animal Welfare Limited (Zambia)

De Stichting en aan haar gelieerde organisaties zijn door hun Bestuur en Raad van Toezicht gemachtigd om als afzonderlijke, onafhankelijke eenheden te opereren. De activa van Stichting IFAW wordt gescheiden gehouden van -en niet vermengd met- die van aan haar gelieerde organisaties.

2.4.3 Toelichting algemeen

richtlijn verslaggeving fondsenwervende instellingen

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 'Fondsenwervende instellingen' die door de Raad voor de Jaarverslaggeving is gepubliceerd en conform de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen' van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI). Doel van deze richtlijnen is inzicht te geven in de kosten en besteding van gelden van de Stichting in relatie tot het doel waarvoor die fondsen zijn bijeengebracht.

2.4.4 Toelichting algemeen

grondslagen van waardering

algemeen

Tenzij anders vermeld, zijn alle activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

vreemde valuta

Alle activa in vreemde valuta, inclusief liquide middelen in buitenlandse rentedragende valutarekeningen, worden tot Euro's herleid tegen koersen die gelden per balansdatum. Transacties in vreemde valuta worden omgerekend in Euro's tegen koersen die gelden op de data van deze transacties. Alle gerealiseerde en ongerealiseerde koerswinsten en -verliezen op vreemde valuta transacties zijn als Overige baten en lasten opgenomen in de staat van baten en lasten over het jaar.

materiële vaste activa

De materiële vaste activa, bestaande uit kantoorinventaris, gebouwen, en auto, zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs, onder aftrek van lineair berekende jaarlijkse afschrijvingen die worden berekend op basis van de geschatte economische levensduur. De levensduur van deze activa varieert van 3 tot 40 jaar. Verkochte of volledig afgeschreven inventaris wordt van de rekeningen 'vaste activa' en 'cumulatieve afschrijving' afgeboekt.

Op basis van de externe taxatie in het boekjaar 2018 van het kantoorpand aan de Javastraat 56, Den Haag, bedraagt de marktwaarde €1,220,000. De netto boekwaarde van grond en gebouwen werd in boekjaar 2018 uit hoofde van

bijzonder waardevermindervingsverlies met €94 duizend verlaagd.

financiële vaste activa

Obligaties, aandelen en overige beleggingen worden gewaardeerd tegen beurswaarde per balansdatum. Alle gerealiseerde en ongerealiseerde koerswinsten en -verliezen zijn opgenomen in de staat van baten en lasten over het jaar.

▲ Een geredde en gerehabiliteerde tijger, genaamd Zolushka (Russisch voor Assepoester), werd in mei 2013 vrijgelaten.

vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, rekening houdend met mogelijke oninbaarheid op grond van individuele beoordeling van de openstaande posten.

liquide middelen

Liquide middelen bestaan mede uit kortetermijndeposito's met oorspronkelijke vervaldatum van minder dan drie maanden ten tijde van aankoop.

financiële derivaten

Financiële derivaten worden gewaardeerd tegen marktwaarde en worden jaarlijks per balansdatum eveneens op basis van actuele marktwaarde opnieuw gewaardeerd. Voor toekomstige waardering en resultaatbepaling van eerstehands financiële derivaten wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen per balansdatum.

resultaatbestemming

De jaarrekening voor het boekjaar eindigend per 30 juni 2018 is opgesteld vóór resultaatbestemming.

reserves

Het doel van de ten behoeve van IFAW wereldwijd aangehouden reserves is tweeledig: enerzijds dienen deze reserves om de financiële risico's te verminderen die inherent zijn aan de activiteiten van de Organisatie; anderzijds versterken zij de financiële basis om de programma's doorgang te laten vinden en de reputatie van het IFAW te bevorderen. De wereldwijd aan het IFAW gelieerde organisaties zijn financieel en operationeel onderling afhankelijk van elkaar. De omvang en aard van de reserves die de overige IFAW-organisaties aanhouden, kunnen als zodanig afwijken.

Per 30 juni 2018 wordt door Stichting IFAW een continuïteitsreserve en een bestemmingsreserve aangehouden en werd tevens een nieuwe institutionele investeringsreserve gecreëerd.

De **continuïteitsreserve** wordt aangehouden om te waarborgen dat de Organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen en om de financiële risico's te verminderen die inherent zijn aan de activiteiten van de Organisatie (zie *toelichting 2.5.3 bij de Jaarrekening*). De continuïteitsreserve wordt mede aangehouden om korte termijn risico's af te dekken.

De **bestemmingsreserve** stelt Stichting IFAW in staat beleggingsopbrengsten te genereren. Deze reserve wordt aangehouden als vrij beschikbare financieringsbron ter ondersteuning van de strategische langetermijndoelstellingen van de Organisatie (zie *toelichting 2.5.3 en 2.5.7 bij de Jaarrekening*).

De **institutionele investeringsreserve** werd in het boekjaar 2018 gevormd ten behoeve van het financieren van noodzakelijke investeringen in personeel, technologie en systemen ter ondersteuning van de uitbreiding van programma's en operationele activiteiten in het lopende boekjaar en de twee volgende boekjaren.

schulden en nog te betalen kosten

Kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

belastingen

Stichting IFAW is geregistreerd als een Nederlandse stichting en is als zodanig vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

gebruik van schattingen

Teneinde de jaarrekening in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor waardering en presentatie op te kunnen stellen, dient het management schattingen en veronderstellingen te maken, die de gerapporteerde bedragen van bezittingen, schulden en de toelichting van voorwaardelijke bezittingen en schulden per 30 juni 2018 en 2017 evenals de gerapporteerde baten en lasten over het boekjaar beïnvloeden. Werkelijke resultaten kunnen afwijken van de schattingen zoals opgenomen in de jaarrekening.

baten van particulieren

Giften en donaties die zijn ontvangen in het boekjaar worden, onder aftrek van eventuele verschuldigde belastingen, verantwoord als baten uit eigen fondsenwerving. Inkomsten uit nalatenschappen worden als baten verantwoord in het jaar dat deze betrouwbaar kunnen worden geschat.

overige baten/giften in natura

Giften in natura hebben betrekking op geplaatste advertenties die zijn gewaardeerd tegen marktwaarde. De financiële verantwoording van de giften in natura beïnvloeden niet het resultaat noch het vermogen, echter wel het volume van baten en lasten. De baten worden opgenomen onder de rubriek baten uit eigen fondsenwerving, de lasten worden per categorie toegerekend in overeenstemming met de toerekening van de overige kosten.

bestedingen

De kosten van programma's en andere activiteiten zijn op functionele basis gerecapituleerd en in de staat van baten en lasten verantwoord. Dientengevolge zijn bepaalde gezamenlijke kosten toegerekend aan 'Besteed aan doelstellingen', 'Kosten eigen fondsenwerving' en 'Kosten beheer en administratie' op basis van de geschatte tijd die is besteed aan iedere activiteit door professionals en werknemers. Kosten die gepaard gaan met mailingacties echter, worden toegerekend op basis van de inhoud van de verzonden

mailings of geplaatste advertenties. Tot de 'Kosten beheer en administratie' behoren de kosten van toezicht, organisatiebeheer, algemene verslaglegging, budgettering, financiering en alle overige management- en beheerskosten die ten behoeve van charitatieve activiteiten worden gemaakt.

pensioenen

Stichting IFAW heeft een pensioenregeling voor werknemers op basis van een beschikbarepremieregeling ('de Regeling'). Zodra een werknemer als deelnemer toetreedt tot de Regeling kan hij er rechten aan ontlenuen. Stichting IFAW doteert aan de Regeling op basis van de salarissen en leeftijden van de verschillende werknemers. Het totaal van deze doteringen bedroeg in 2018 €73,917 en in 2017 €62,805. De premies die door Stichting IFAW in 'de Regeling' zijn gestort, worden door Delta Lloyd belegd in een zogenaamd Life Cycle beleggingsfonds en worden niet geïndexeerd. Werknemers wordt de vrijheid geboden, op basis van het aantal tot pensioenleeftijd te werken jaren, te kiezen uit een defensief, neutraal of offensief Life Cycle fonds. Op basis van het gekozen fonds kunnen beleggingsrisico's worden beheerd en beperkt. Werknemers zijn op 67 jarige leeftijd gerechtigd de waarde van het beleggingsfonds in een pensioenregeling te storten.

transacties met verbonden partijen

Stichting IFAW gaat regelmatig financiële verplichtingen aan met de aan haar gelieerde organisaties. Al deze transacties vinden plaats in het kader van de normale bedrijfsuitoefening en worden verantwoord tegen kostprijs die overeenkomt met de marktwaarde van de geboden diensten. Voorbeelden van transacties met verbonden partijen zijn bijdragen aan gelieerde organisaties (in het kader van hun doelstellingen) en bijdragen aan de Amerikaanse zusterorganisatie (ter ondersteuning van bepaalde programma's en fondsenwervingsactiviteiten en op het gebied van administratie, ICT en management). Deze diensten worden verricht tegen kostprijs, die volgens het bestuur van Stichting IFAW overeenkomt met de geldende marktwaarde van de geboden diensten. Kosten worden vastgesteld naar rato van het aandeel

van Stichting IFAW in de baten en lasten van IFAW wereldwijd waarvan bijdragen aan en van gelieerde organisaties in mindering worden gebracht (zie *Directieverslag 1.1.1*).

toelichting op de balans per 30 juni 2018

bedrijfsmiddelen

	Grond	Gebouw en verbouwingen €	Meubilair/kantoor- inventaris en computer apparatuur	Auto	Totaal
Boekwaarde per 30 juni 2017					
Aanschafwaarde	379,500	1,347,916	51,514	27,743	1,806,673
Cumulatieve afschrijvingen	-	(378,561)	(43,656)	(4,031)	(426,248)
	379,500	969,355	7,858	23,712	1,380,425
Mutaties in 2017/2018					
Herwaarderingen	-	(94,370)	-	-	(94,370)
Investerings	-	-	5,614	25,730	31,344
Desinvesteringen	-	-	(9,211)	(7,844)	(17,055)
Afschrijvingen	-	(34,482)	(2,994)	(6,684)	(44,160)
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	9,211	3,269	12,480
	-	(128,852)	2,620	14,471	(111,761)
Boekwaarde per 30 juni 2018					
Aanschafwaarde	379,500	1,347,916	47,917	45,629	1,820,962
Cumulatieve herwaarderingen	-	(94,370)	-	-	(94,370)
Cumulatieve afschrijvingen/desinvesteringen	-	(413,043)	(37,439)	(7,449)	(457,928)
	379,500	840,503	10,478	38,183	1,268,664
Afschrijvingstermijn/levensduur (in jaren)	n.v.t	40	5 en 3	5	

De bedrijfsmiddelen dienen ten behoeve van de bedrijfsvoering.

Op basis van de externe taxatie van het gebouw aan de Javastraat 56, Den Haag die in 2018 heeft plaatsgevonden, bedraagt de marktwaarde van het gebouw €1,220.000. De netto boekwaarde van de grond en het gebouw in het boekjaar 2018 hebben geleid tot een herwaarderingsverlies van €94 duizend. Stichting IFAW heeft niet de intentie het gebouw te verkopen.

vorderingen en overlopende activa

Vorderingen bestaan voornamelijk uit nog te ontvangen nalatenschappen. Vooruitbetaalde kosten betreffen aan leveranciers of dienstverleners betaalde bedragen in afwachting van de ontvangst van goederen of diensten.

	30 juni 2018 €	30 juni 2017 €
Nog te ontvangen nalatenschappen	1,040,604	741,020
Overige vorderingen	42,495	15,489
Vooruitbetaalde kosten	8,884	2,915
Vooruitbetaald aan partners subsidie TFCA Europese Commissie*	210,346	-
Nog te ontvangen subsidiebijdrage**	35,447	57,526
Overige overlopende activa	46,393	1,148
	1,384,169	818,098

*Stichting IFAW betaalde op basis van de condities zoals vermeld in de partner overeenkomsten met de African Wildlife Foundation en Big Life Limited een voorschot van de subsidie die Stichting IFAW in haar rol van coördinator van de Europese Commissie mocht ontvangen, zie toelichting 2.6.1b.

**Saldo nog te ontvangen subsidiebijdrage per 30 juni 2018 van IUCN, National Committee of The Netherlands en Stichting Adessium zie toelichting 2.6.1b en 2.6.1c.

Stichting IFAW verwerkt met ingang van 1 juli 2016 de waardering van nalatenschappen met rechten van vruchtgebruik in de jaarr rekening. De waarde van de betreffende nalatenschappen met rechten van vruchtgebruik zijn verwerkt in de vorderingen en overlopende activa. De totale impact op de balans voor het boekjaar eindigend per 30 juni 2017 en 30 juni 2018 bedraagt €314.388, respectievelijk €429.349.

2.5.3 Toelichting op de balans per 30 juni 2018

reserves en resultaatbestemming

reserves

De **continuïteitsreserve** wordt aangehouden om korte termijn risico's af te dekken en te waarborgen dat Stichting IFAW ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. In het boekjaar 2018 heeft Stichting IFAW besloten, €1 miljoen te onttrekken aan de continuïteitsreserve en over te boeken naar een nieuwe institutionele investeringsreserve. De onttrekking aan de continuïteitsreserve gaat gepaard met een verlaging van de hoogte van de

reserve van 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie/operationele kosten in het boekjaar 2017 naar ongeveer acht maanden. Het voortbestaan van de Stichting kan gedurende de betreffende periode, ook zonder inkomsten, gewaarborgd worden. Op basis hiervan dient de continuïteitsreserve de operationele kosten zoals, personeelskosten, huisvesting- en kantoor kosten, beheer- en administratie kosten, afschrijvingen en financiële lasten alsmede bestedingen aan doelstellingen, te dekken.

	30 juni 2018 €	30 juni 2017 €
Stand per 1 juli 2017	3,535,750	2,699,631
Resultaatbestemming	-	836,119
Onttrekking aan continuïteitsreserve in verband met mutatie bestemmingsreserve	(1,000,000)	-
Stand per 30 juni 2018	2,535,750	3,535,750

De **bestemmingsreserve** stelt Stichting IFAW in staat om effecten aan te houden die opbrengsten genereren. De beleggingsopbrengsten worden aangehouden als vrij beschikbare financieringsbron ter ondersteuning van strategische langetermijndoelstellingen van de Organisatie.

Stichting IFAW houdt een bestemmingsreserve aan ter grootte van de waarde van de som van de financiële vaste activa en saldo van de beleggingsrekening per 30 juni 2018 (zie toelichting 2.5.7).

	30 juni 2018 €	30 juni 2017 €
Stand per 1 juli 2017	1,570,877	1,696,601
Toevoeging aan bestemmingsreserve van continuïteitsreserve	-	-
Resultaatbestemming	162,669	(125,724)
Stand per 30 juni 2018	1,733,546	1,570,877

In het boekjaar 2018 dat eindigt op 30 juni 2018 werd door Stichting IFAW een nieuwe bestemmings-/ **institutionele investeringsreserve** gecreëerd ten behoeve van het financieren van noodzakelijke

investeringen in personeel, technologie en systemen ter ondersteuning van de uitbreiding van programma's en operationele activiteiten in het lopende boekjaar en de twee volgende boekjaren.

	30 juni 2018 €	30 juni 2017 €
Stand per 1 juli 2017	-	-
Toevoeging aan bestemmingsreserve van continuïteitsreserve	1,000,000	-
Resultaatbestemming	1,107,143	-
Stand per 30 juni 2018	2,107,143	-

resultaatbestemming

Het resultaat van boekjaar 2016/2017 ten bedrage van €1,269,812 is voor een bedrag van €162,669 toegevoegd aan de bestemmingsreserve ter grootte van de waarde van de som van de financiële vaste activa en voor een bedrag van €1,107,143 toegevoegd aan de institutionele investeringsreserve. Er is nog geen beslissing genomen door Stichting IFAW met betrekking tot de resultaatbestemming van boekjaar 2017/2018.

2.5.4 Toelichting op de balans per 30 juni 2018

langlopende schulden

Deze post wordt gevormd door de hoofdsom van een hypothecaire lening voor de financiering van de aankoop van een gebouw op het adres Javastraat 56, Den Haag, ten behoeve van de bedrijfsuitoefening. In boekjaar 2006 leende de Organisatie €1,100,000 van ING Bank.

De Organisatie is per september 2015, einde van de vaste rente termijn van de ING lening, een nieuwe lening aangegaan

bij de Triodos Bank voor het bedrag van €974,000. De aflossingstermijn van de Triodos Bank lening is 10 jaar waarbij gedurende de looptijd aflossingen ter grootte van €7,123.83 plaatsvinden aan het einde van elk kwartaal en een eindaflossing van €681,800 zal plaatsvinden aan het einde van looptijd. Het rentepercentage over deze lening bedraagt 2,86% en staat voor 10 jaar vast. Als zekerheid voor de betaling van de lening is door de Organisatie aan de

Triodos bank een eerste recht van hypotheek verleend op de Javastraat 56, 2585 AR Den Haag, sectie P, nummer 9122 ten bedrage van €1,000,000, te vermeerderen met 37,5% voor rente en kosten waarbij tevens een eerste recht van pand wordt gevestigd zoals bepaald in de Kredietovereenkomst (artikel 44 van de Algemene Voorwaarden).

2.5.4 Toelichting op de balans per 30 juni 2018

verschuldigd aan/te ontvangen van gelieerde organisaties (netto)

	30 juni 2018 €	30 juni 2017 €
IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds GmbH (Duitsland)	82,607	57,163
Fonds international pour la protection des animaux inc. (Frankrijk)	28,747	22,548
International Fund for Animal Welfare Pty Ltd (Australië)	2,425	170
	113,779	79,881
International Fund for Animal Welfare (Verenigd Koninkrijk)	(8,391)	(50,248)
International Fund for Animal Welfare (Verenigde Staten)	(70,504)	(3,940)
International Fund for Animal Welfare, IFAW in Action (Verenigd Koninkrijk)	(310)	(417)
	(79,205)	(54,605)

Saldo resulteert in hoofdzak uit bijdragen in gedeelde institutionele kosten.

2.5.6 Toelichting op de balans per 30 juni 2018

nog te betalen kosten

	30 juni 2018 €	30 juni 2017 €
Accountants- en advieskosten	29,482	22,267
Overige nog te betalen kosten	51,504	35,102
Vooruit ontvangen bedragen*	652,059	88,235
	733,045	145,604

* Stichting AAP, Animal Advocacy and Protection, Euro 70,437 zie toelichting 2.6.1c. Baten van andere organisaties zonder winststreven en Europese Commissie, Euro 580,196.20 zie toelichting 2.6.1b. Baten en subsidies van overheden.

2.5.7 Toelichting op de balans per 30 juni 2018

financiële vaste activa /liquide middelen

Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare) houdt een langetermijn bestemmingsreserve beleggingsfonds aan dat door 'Quilter Cheviot' in overeenstemming met het beleggingsstatuut van het IFAW wordt beheerd. Het doel van het beleggingsfonds is te fungeren als financieringsbron van de strategische langetermijndoelstellingen van Stichting IFAW en te zorgen voor financiële stabiliteit. De hoogte van de bestemmingsreserve wordt bepaald door de waarde van de som van de financiële

vaste activa (€1,668,773) en saldo van de beleggingsrekening (€98,051) per 30 juni 2018, in totaal €1,766,824. De beleggingen worden zorgvuldig en deskundig bepaald, het beleggingsprofiel is dat van een 'behoedzaam belegger'.

Overeenkomstig het beleggingsbeleid van het IFAW is het de vermogensbeheerder verboden te beleggen in ondernemingen die zich met de volgende activiteiten bezighouden: dierproeven, intensieve veehouderij, niet-duurzame houtproductie, de handel

in dierenbont of de handel in diersoorten die met uitsterven worden bedreigd en/of wreed worden behandeld en producenten van wapens die krachtens internationale verdragen zijn verboden.

Het netto beleggingsrendement van het reservefonds wordt twee maal per jaar geëvalueerd in het licht van de beleggingsdoelstellingen. De bevindingen worden aan het Finance Committee gerapporteerd.

	Obligaties €	Aandelen €	Overige beleggingen €	Totaal €
Balans per 30 juni 2017	230,337	1,195,787	233,646	1,659,770
Aankopen	-	37,639	29,642	67,281
Verkopen	-	(59,389)	-	(59,389)
Gerealiseerd koersresultaat	-	21,011	-	21,011
Ongerealiseerd koersresultaat	(7,887)	(5,931)	(6,079)	(19,897)
Balans per 30 juni 2018	222,450	1,189,117	257,209	1,668,776

	30 juni 2018 €		30 juni 2017 €	
Vastrentende waarden	4%	222,448	4%	230,337
Aandelen	21%	1,189,117	22%	1,195,787
Overige beleggingen	4%	257,208	4%	233,646
		1,668,773		1,659,770
Beleggingsrekening	2%	98,051	1%	73,776
Overige liquide middelen*	70%	4,030,943	68%	3,709,357
		4,128,994		3,783,133
	100%	5,797,767	100%	5,442,903

*Inclusief saldo Stichting IFAW, CIH Bank Marokko €29,612

2.5.8 Toelichting op de balans per 30 juni 2018

niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Het IFAW heeft niet uit de balans blijkende rechten inzake nalatenschappen en toegezegde schenkingen onder vruchtgebruik. De rechten die momenteel nog niet kwantificeerbaar zijn, worden verantwoord zodra de waarde hiervan kan worden vastgesteld.

toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2018

2.6.1a Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2018

baten van particulieren

	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
Giften mailingacties voorlichting en educatie	3,810,260	3,864,985	4,140,023
Nalatenschappen	1,172,626	839,878	1,019,000
Overige baten van particulieren	4,643	-	7,346
	4,987,529	4,704,863	5,166,369

De inkomsten uit giften mailingacties voorlichting en educatie waren €55 duizend lager dan begroot; inkomsten uit nalatenschappen echter waren, €333 duizend hoger dan begroot (zie Directieverslag 1.3 voor verdere toelichting).

▲ Een zadelrob aan de Canadese oostkust, waar de zeehondenjacht een grote bedreiging vormt voor wilde dieren.

◀ Shannon Walajtys, Programma Noodhulp & Risico Beperking, verzorgt een gewond paard in Fulton County in Arkansas.

2.6.1b Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2018

baten en subsidies van overheden

	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
European Union-vertegenwoordigd door de Europese Commissie Strengthening Community Support for Law Enforcement and Anti-Poaching Efforts in the Greater Kilimanjaro Trans Frontier Conservation Area (TFCA)*	118,225	-	-
Ministerie van Buitenlandse Zaken/IUCN, National Committee of the Netherlands Funding Programme: Wildlife Crime Programme Law Enforcement Component**	93,665	176,882	362,878
Netherlands Forensic Institute/NFI , Forensic Support Combatting Wildlife Crime in the Horn of Africa funded by IUCN, National Committee of the Netherlands	27,318	-	-
Burgemeester en wethouders van Den Haag-Zorg en volksgezondheid Project Blijf van mijn dier	3,000	-	-
	242,208	176,882	362,878

Stichting IFAW mocht in het boekjaar 2017/2018, in de rol van coördinator, samen met twee mede beneficiënten: African Wildlife Foundation en Big Life Limited, een subsidie ontvangen van de Europese Commissie ter financiering van het project Strengthening Community Support for Law Enforcement and Anti-Poaching Efforts in the Greater Kilimanjaro Trans Frontier Conservation Area (TFCA) gedurende de periode vanaf januari 2018 tot december 2020.

	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
*Subsidiebijdrage toegekend door EU-vertegenwoordigd door de Europese Commissie (TFCA) 01 juli 2017 - 30 juni 2018	698,421	-	-
Vooruit ontvangen bedragen, zie toelichting 2.5.6	(580,196)	-	-
	118,225	-	-

Besteding aan Strengthening Community Support for Law Enforcement and Anti-Poaching Efforts in the Greater Kilimanjaro Trans Frontier Conservation Area (TFCA) 01 januari - 30 juni 2018

Project kosten	118,225	-	-
Total kosten EU grant	118,225	-	-

Stichting IFAW mocht in het boekjaar 2015/2016 een subsidiebijdrage ontvangen van IUCN, National Committee of The Netherlands in het kader van het 'Wildlife Crime Programme Law Enforcement Component' programma dat bijdraagt aan de bestrijding van Wildlife Crime in de Hoorn van Afrika gedurende de periode vanaf 1 januari 2016 tot 30 juni 2018. Het programma werd gefinancierd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
IUCN, National Committee of The Netherlands/Ministerie van Buitenlandse Zaken Vooruit ontvangen subsidiebijdrage per 30 juni 2017	(51,092)	0	51,092
Subsidiebijdrage toegekend door IUCN, National Committee of The Netherlands/Ministerie van Buitenlandse Zaken 01 juli 2017 - 30 juni 2018	138,064	176,882	254,260
Nog te ontvangen subsidiebijdrage per 30 juni 2018, zie toelichting 2.5.2	13,127	-	57,526
Totaal subsidiebijdrage IUCN	100,099	176,882	362,878

Besteding aan project ter bestrijding Wildlife Crime in de Hoorn van Afrika 01 juli 2017 - 30 juni 2018

Project kosten	93,176	176,882	326,355
Algemene vaste kosten	6,923	-	36,523
Totaal kosten IUCN project	100,099	176,882	362,878

▲ Meer dan 2500 honden werden gered door dierenwelzijnshulpverleners. IFAW verzorgde vaccinaties en veterinaire zorg.

2.6.1c Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2018

baten van andere organisaties zonder winststreven

	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
Stichting Adessium			
Funding Programme: Tackling Wildlife Cybercrime in Europe and Russia*	178,856	134,638	3,219
Stichting Adessium			
Project Blijf van mijn Dier	20,000	-	10,000
Achmea Foundation			
Project Blijf van mijn Dier	-	-	5,000
Stichting Waardig Dier			
Project Blijf van mijn Dier	20,970	-	9,666
Stichting AAP - Animal Advocacy and Protection			
'Born to be wild' gefinancierd door 'Nationale Postcode Loterij' **	148,063	176,000	-
Overig	-	-	5,000
	367,889	310,638	32,885

Stichting IFAW mocht in het boekjaar 2016/2017 een subsidiebijdrage ontvangen van Stichting Adessium die werd verlengd in het boekjaar 2017/2018 ter financiering van een project ter ondersteuning van IFAW's internationale strijd tegen wildlifecriminaliteit via internet in Europa en Rusland.

	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
*Stichting Adessium			
Vooruit ontvangen per 30 juni 2017	86,781	-	(86,781)
Subsidiebijdrage toegekend door Stichting Adessium	70,000	134,638	90,000
Nog te ontvangen per 30 juni 2018, zie toelichting 2.5.2	22,075	-	-
Totaal subsidiebijdrage Adessium	178,856	134,638	3,219

Besteding aan Tackling Wildlife Cybercrime in Europe and Russia 01 juli 2017 - 30 juni 2018

Project kosten	172,784	134,638	2,000
Algemene vaste kosten	6,072	-	1,219
Total kosten Adessium project	178,856	134,638	3,219

In april 2017 sloten Stichting AAP, Animal Advocacy and Protection, gevestigd en kantoorhoudende in Almere en Stichting IFAW een strategische samenwerkingsovereenkomst voor het opzetten van een programma dat de naam 'Born to be wild' draagt. De globale doelstelling van het programma is de duurzame bescherming van berberapen in gevangenschap en in het wild. Stichting AAP en Stichting IFAW hebben overleg gevoerd over een door het IFAW te leveren strategische bijdrage en verplichtingen ten opzichte van dit door de 'Nationale Postcode Loterij' gefinancierde programma. Stichting IFAW mocht in het boekjaar 2018 een subsidiebijdrage ontvangen die door de Loterij ter beschikking werd gesteld ten bedrage van €148 duizend.

	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
**Subsidiebijdrage toegekend door Stichting AAP	218,500	176,000	-
Vooruit ontvangen bedragen, zie toelichting 2.5.6	(70,437)	-	-
Totaal subsidiebijdrage Stichting AAP, gefinancierd door de 'Nationale Postcode Loterij'	148,063	176,000	-

	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
Besteding aan 'Born to be Wild'			
01 juli 2017 - 30 juni 2018			
Project kosten	148,063	176,000	-
Totaal kosten Stichting AAP	148,063	176,000	-

▲ Het Beijing Raptor Rescue Center redt en rehabiliteert roofvogels en zet ze terug in het wild

2.6.2 Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2018

baten van loterijorganisaties

	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
Deelname Sponsorloterij	13,972	-	14,674

2.6.3 Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2018

saldo financiële baten en lasten

	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
Rente en baten uit beleggingen			
Rente bankrekeningen	-	-	669
Gerealiseerd koersresultaat vastrentende waarden	-	-	2,075
Ongerealiseerd koersresultaat vastrentende waarden	(7,887)	-	(15,416)
Rente vastrentende waarden en dividend aandelen	45,276	10,675	43,469
Gerealiseerd koersresultaat overige beleggingen	21,011	21,351	31,146
Ongerealiseerd koersresultaat aandelen/overige beleggingen	(12,011)	74,727	113,533
	46,389	106,753	174,807
Koersresultaat omrekening vreemde valuta's	(2,800)	-	55,407
Ongerealiseerd koersresultaat valutatermijncontracten	46,518	-	(22,293)
	43,718	-	33,114
Bruto beleggingsresultaat	90,107	106,753	208,590
Kosten van beleggingen	(13,064)	(17,460)	(12,495)
Netto beleggingsresultaat	77,043	89,293	196,095
Rendement op beleggingen (zie toelichting 2.5.7)	1%		4%

Het IFAW hanteert een beleggingsbeleid in overeenstemming met het beleid inzake financiële reserves en beleggingsstatuut van het IFAW. Gestreefd wordt naar maximaal rendement van beleggingen, waarvan de keuze verenigbaar dient te zijn met de waarden en idealen die het IFAW voorstaat. Beleggingskeuzes komen tot stand op advies van gekwalificeerde adviseurs en met inachtneming van de voorschriften inzake ethisch beleggen van het IFAW, overeenkomstig de doelstellingen van het IFAW ten aanzien van natuurbeheer en dierenbescherming en de eigen Principeverklaring.

Het IFAW maakt gebruik van valutatermijncontracten om toekomstige fluctuaties in kasstromen af te dekken. Niet-gerealiseerde (winsten)/verliezen worden per balansdatum op basis van reële waarde verantwoord.

▲ IFAW ondersteunt meerdere gemeenschappen in Zuid-Azië

2.6.4 Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2018

baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
Huurinkomsten	7,150	6,600	6,050
Vergoeding van IFAW gelieerde organisaties voor verleende diensten EU Financial Service	121,648	118,524	84,681
	128,798	125,124	90,731

Verhuurinkomsten hebben betrekking op een deel van het gebouw op het adres Javastraat 56, waar Stichting IFAW is gevestigd.

Het EU Financial Service Center biedt aan drie gelieerde organisaties/vijf Europese IFAW-kantoren (Frankrijk, België, Duitsland, Nederland en Marokko) ondersteuning op het gebied van financiële verslaggeving en verslaggeving, elementair financieel beheer, kasbeheer, loonadministratie en accountantscontrole. Deze dienstverlening en de doorbelasting van toerekenbare kosten worden per entiteit in de Raamwerkovereenkomst vastgelegd.

2.6.4a Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2018

overige baten/giften in natura

	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
Giften in natura	69,569	-	88,864

Stichting IFAW heeft in het boekjaar 2017/2018, giften in natura ontvangen van Google AdWords met betrekking tot advertenties op de betreffende website ter waarde van €69,569. Zoals vermeld in de grondslagen van waardering zijn de advertenties gewaardeerd tegen marktwaarde.

kostentoe rekening

Kostenverdeelstaat 2017/2018

Toelichting	2.6.5a	2.6.5a	2.6.6	2.6.7	2.6.8		
	Besteed aan doelstellingen						
	Dierenwelzijns- projecten wereldwijd €	Dierenwelzijns- projecten in eigen beheer €	Voorlichting en educatie €	Eigen fondsen -werving €	Beheer en administratie €	Werkelijk 2017/2018 €	Begroot 2017/2018 €
Directie programmakosten							
Bijdragen aan programma's derden	1,140	144,210			-	145,350	85,420
Bijdragen aan gelieerde organisaties voor internationale programma's	170,159	-			-	170,159	186,916
Operationele kosten							
Kosten mailingacties voorlichting en educatie	-	33,221	507,882	467,008	50,190	1,058,301	1,349,976
Dienstverlening Programma's, Communicatie, ICT IFAW, Inc (VS)	-	-	1,133,755	277,524	354,144	1,765,423	1,909,185
Personeelskosten en externe dienstverlening	-	569,597	630,826	138,408	253,868	1,592,699	1,193,688
Huisvestingskosten	-	183,987	19,451	4,695	22,579	230,712	100,921
Reis- en representatiekosten	-	122,372	36,208	994	3,983	163,557	106,149
Financiële lasten en overige kosten	-	113,558	93,835	17,544	195,021	419,958	375,774
Totaal bestedingen	171,299	1,166,945	2,421,957	906,173	879,785	5,546,159	5,308,029

Kengetallen

Kosten eigen fondsenwerving/ inkomsten eigen fondsenwerving	18.2%	20.9%
Totaal Besteed aan doelstellingen/ totale inkomsten	64.7%	67.6%
Totaal Besteed aan doelstellingen/ totale uitgaven	67.8%	67.7%
Kosten beheer en administratie/ totale uitgaven	15.9%	13.8%

Ter vergelijking: Kostenverdeelstaat 2016/2017

Toelichting	2.6.5a	2.6.5b	2.6.6	2.6.7	2.6.8		
	Besteed aan doelstellingen						
	Dierenwelzijns- projecten wereldwijd €	Dierenwelzijns- projecten in eigen beheer €	Voorlichting en educatie €	Eigen fondsen -werving €	Beheer en administratie €	Werkelijk 2016/2017 €	Begroot 2016/2017 €
Directie programmakosten							
Bijdragen aan programma's derden	20,953	231,930			-	252,883	76,577
Bijdragen aan gelieerde organisaties voor internationale programma's	285,896	-			-	285,896	450,450
Operationele kosten							
Kosten mailingacties voorlichting en educatie	-	39,831	715,671	343,915	56,677	1,156,094	1,609,685
Dienstverlening Programma's, Communicatie, ICT IFAW, Inc (VS)	-	-	954,715	204,582	291,638	1,450,935	1,536,897
Personeelskosten en externe dienstverlening	-	299,571	522,445	159,022	162,293	1,143,331	1,098,268
Huisvestingskosten	-	43,304	36,324	8,596	16,427	104,651	158,938
Reis- en representatiekosten	-	53,548	36,969	6,447	1,526	98,490	232,085
Financiële lasten en overige kosten	-	3,247	82,140	12,507	92,510	190,404	200,695
Totaal bestedingen	306,849	671,431	2,348,264	735,069	621,071	4,682,684	5,363,596

Kengetallen

Kosten eigen fondsenwerving/ inkomsten eigen fondsenwerving	14.9%	20.4%
Totaal Besteed aan doelstellingen/ totale inkomsten	60.1%	65.3%
Totaal Besteed aan doelstellingen/ totale uitgaven	71.0%	67.9%
Kosten beheer en administratie/ totale uitgaven	13.3%	12.3%

directe programmakosten

Directe programmakosten bestaan uit kosten die geheel toe te rekenen zijn aan programmaondersteuning.

- **'Projecten in eigen beheer'** omvat directe beheerskosten ten behoeve van programma's. Deze kosten bestaan uit accountants- en advieskosten alsmede reis- en verblijfskosten die direct aan de belangrijkste programmagebieden van Stichting IFAW kunnen worden toegerekend.
- **'Bijdragen aan gelieerde organisaties voor internationale programma's'**, die worden verstrekt als zijnde onvoorwaardelijke bijdragen ten behoeve van de realisering van de doelstellingen van andere IFAW- gelieerde organisaties, die overeenkomen met die van de Stichting IFAW.

	Werkelijk 2017/ 2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
International Fund for Animal Welfare Inc. (Verenigde Staten)	170,159	186,916	6,366
International Fund for Animal Welfare Inc. / Fonds international pour la protection des animaux Inc. (Canada)	-	-	274,529
International Fund for Animal Welfare (Verenigd Koninkrijk)	-	-	5,000
	170,159	186,916	285,896

operationale kosten

Operationale kosten omvat alle kosten die zijn gemaakt ter bevordering van de Doelstellingen van de Stichting, alsmede kosten in het kader van Eigen fondsenwerving en kosten Beheer en administratie.

- **'Kosten mailingacties voorlichting en educatie'** bestaan uit accountants- en advieskosten, kosten drukwerk, vormgeving en porti, alsmede kosten van verwerking van respons op de mailings en andere kosten die met de productie en distributie van educatieve en op fondsenwerving gerichte mailings samenhangen.
- **'Kosten voor dienstverlening IFAW, Inc. (VS)'** bestaan uit kosten ter ondersteuning van bepaalde programma's en fondsenwervingsactiviteiten, communicatie, IT en management.
- **Uitvoeringskosten ten laste van het EU Financial Service Center**, sinds 1 juli 2013 gevestigd op het adres van Stichting IFAW in Den Haag, worden onder kosten Beheer en administratie verantwoord.
- **Personeelskosten** bestaat uit vergoedingen en betalingen die aan of namens werknemers en externe dienstverleners zijn gedaan.

	Werkelijk 2017/ 2018 €	Begroot 2017/2018 €	Werkelijk 2016/2017 €
Salarissen werknemers	651,298	629,634	532,981
Sociale lasten, voorzieningen inclusief pensioenlasten	232,523	188,884	188,554
Vergoeding externe dienstverlening	251,319	119,936	145,023
	1,135,140	938,454	866,558
Toerekening professionele diensten en salariskosten IFAW gelieerde organisaties aan projecten in eigen beheer	457,559	255,234	2,000
	1,592,699	1,193,688	1,143,331

Het bestuur van Stichting IFAW ontving geen bezoldiging in de boekjaren eindigend op 30 juni 2018 en 2017. Het bruto salaris van de Directeur bedroeg in het afgesloten boekjaar €81,188 (2017: €78,823). Het aantal FTE's (Full Time equivalent) bedroeg in boekjaar 2018, 14.5 (2017: 11.3).

Onderverdeeld naar functie en FTE's:

	FTE 2017/ 2018	FTE 2016/2017
Besteed aan doelstellingen ¹	10.8	8.4
Eigen fondsenwerving	1.5	1.3
Beheer en administratie ²	2.3	1.7
Totaal FTE ³	14.5	11.3

¹Inclusief 2 FTE IFAW Wereldwijd: Programma Directeur en Senior Programma Manager, Wildlife Crime

²Inclusief 2.1 FTE EU Financial Service Center

³Totaal FTE exclusief werknemers werkzaam bij de vestiging in Marokko

- **'Huisvestingskosten'** bestaat uit kosten van telecommunicatie, openbare voorzieningen, kantoorapparatuur en de kosten van onderhoud van de kantoren van Stichting IFAW.
- **'Reis- en representatiekosten'** omvat de kosten van vlieguren, hotelaccommodatie en maaltijden ten behoeve van de gewone bedrijfsactiviteiten.
- Onder **'Financiële lasten en overige kosten'** vallen diverse gewone bedrijfskosten, met inbegrip van rentelasten.

2.6.9 Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar afgesloten op 30 juni 2018

besteed aan doelstellingen

	Projecten in eigen beheer/ Bijdragen aan programma's derden €	Bijdragen aan gelieerde organisaties internationale programma's €	Operationele kosten €	Totaal werkelijk 2017/2018 €	Totaal werkelijk 2017/2018 %	Begroot 2017/ 2018 €	Totaal werkelijk 2016/2017 €
Bescherming van de oceanen	-	-	3,569	3,569	0	117,881	109,066
Behoud van leefgebieden	-	-	3,500	3,500	0	9,770	9,039
Wildlife criminaliteit	843,082	170,159	1,432,914	2,446,155	65	1,901,268	1,759,090
Dieren in de gemeenschap	165,884	-	547,622	713,506	19	753,868	697,492
Noodhulp	157,979	-	435,492	593,471	16	812,627	751,857
	1,166,945	170,159	2,423,097	3,760,201	100	3,595,414	3,326,544

Den Haag, 14 februari 2019
Mark Beaudouin
Voorzitter Audit and Risk Management Committee

Sectie 3.0

overige gegevens

controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Bestuur van Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare)

A. Verklaring over de jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 30 juni 2018 van Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare) te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare) per 30 juni 2017 en van het resultaat voor de periode 1 juli 2017 tot met 30 juni 2018 in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsverwervende instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde balans per 30 juni 2018;
2. de geconsolideerde winst- en verliesrekening voor de periode 1 juli 2017 tot met 30 juni 2018 en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting IFAW (International Fund for Animal Welfare) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaardocument andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 "Fondsverwervende instellingen" is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Netherlands Accountants N.V. is een onafhankelijk lid van het RSM netwerk en handelt onder de naam RSM. RSM is de handelsnaam van elk bij het RSM netwerk aangesloten kantoor. Het RSM netwerk is een samenwerkingsverband van onafhankelijke accountants- en advieskantoren, die ieder voor eigen verantwoordelijkheid werken. Het RSM netwerk bestaat in geen enkel rechtsgebied als afzonderlijke rechtspersoon. Op alle opdrachten zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, die op verzoek kosteloos worden toegezonden. RSM Netherlands Accountants N.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 34255759 en heeft kantoren in Alkmaar, Amsterdam, Haarlem en Utrecht.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 "Fondsverwervende instellingen" en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 "Fondsverwervende instellingen". In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevings-stelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteits-veronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichtingen te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheids-eisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden

hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichtingen;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 14 februari 2019

RSM Netherlands Accountants N.V.

w.g.

w.g. drs. W.J.O. Castricum RA

International Fund
for Animal Welfare

Financieel verslag
per 30 Juni, 2018

Stichting IFAW (IFAW Nederland)
Javastraat 56
2585 AR Den Haag
Nederland

+31 (70) 33 55 011
info-nl@ifaw.org

International Headquarters
1400 16th Street NW
Washington, DC 20036
United States of America

+1 (202) 536-1900
info@ifaw.org

International Operations Center
290 Summer Street
Yarmouth Port, MA 02675
United States of America

+1 (508) 744-2000
info@ifaw.org

Australië
België
Canada
China
Duitsland
Frankrijk
Kenia
Malawi
Marokko
Nederland
Rusland
Verenigde Arabische Emiraten
Verenigd Koninkrijk
Verenigde Staten
Zambia
Zuid-Afrika

